GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0725
4	Work Number	R 1571
5	Page No (From... To)	1 to 63
6	Name of the Work	SRI GARUDA CALA VILASAMU [EKSHAGANAMU]
7	Subject	SRI GARUDA

Sri garudacala vilasamu
Transcribed from Sourastra Sabha-
Madura 1954 – 55

శ్రీ గరుడాచల విలాసం
నాటక కథా ప్రమేయం.

Copied By.
A. V. Santhan Sharma.
24. 4. 54 to 3. 5. 54.

Compared on. 8. 6. 54.

క. మగవారలు పేరొకటే
మగతన మింతైన లేవు మగవారియ డర్
మగువల కనగా నెకల
మగవలెననుట యెట్టిది ఘటితలయ వినుమా.

సీ. మగువరో లేనికేమి మగవారి మగతనంబులు
దెప్పెదను విను బహువిధములు
రథమెక్కి బోయి సారథిలేకనైన
సంయుగము జయించినా మగతనంబె
శత్రులబలమెరిగి సామభేదము చాత
పగలేక జరిగిన మగతనంబె
విప్రులా తలంబెల్ల విను తెంపు దగిన
సామర్థ్యంబు జేసినా మగతనంబె
కొన్ని మగతనములు యింక కొన్ని పెద్ద
కొండ యెంటుట కోరలవమా. . .
. . . లబట్టి చంపుట కొర్వనిప్పి భావు చేట
మానిని మణి యివియెల్ల మగతనంబె.

క. నగుమోముల దానా విను
మగు. . . . . . లెక్క మగతనములలో
మగువల రతిని జయించిన
మగతనమే మగతనంబు మదగజగమనా.

దర్వు యెవ . . . . . మాటలది
అ। యిదెక్కడి
యిక్కడనిట్లనకుము ఘక్కనవచ్చి బాయ్యేరు
యెక్కడి ఆయిదెక్కడి.

రిపులసంయుగమునా . . . . లనిందించి యిప్పుడు మతి . . .
నాయకుండను వాడు చంచలాక్షి
మానవగావలె నీవు నా మరదలోడు
భావంయని భక్తి జేయ నా బోవుదగునె
కొండపోదవెల్ల దాటియేమాకుందరదనా.

కి. మాట మామను వాడైన మాధవుడట
మగనితమ్ముడు స్త్రీలకు మరిది యగును
అక్కమగడౌను బావదానిక్కమగను
మాకు మాతులు గల చుట్టరికమిది

దరు. ప్రత్రిమాట లితిపెగ బలుకనియ్యాగకే నేనేమి చేతు
నేగతి బదులిత్తును నామినిమికి కనేమి చేతు
మాచినాని నావాలికి కందవ్వ దుండారు
నేదినిపట్లకు వెనకతియ్యక బత్తెద ధరుదెనా.

వృ. వేమిచమత్కృతుల్ బలికితీవు సమస్త మెరింగినట్లు రామావు
ఠిమామ మామయను మాధవునెట్లిటువంటి పేరుగల్గె
మగువాయటన్న నెరిగింపగలేవు కుయుక్తులందటు బుట్టవు
హా మన్న యట్టి చనటీవతెబల్కెద వేమరీవు రీ.

గీ. మామకు మామైతె మామేమియత్తకు
మామైతె మామేమి మంచు ఘోష
అదినా తెరింగింపు మనియెవ్వరైనని
న్నడిగినా ప్రేమెద మంబుజాక్షి
మరినాడు తండ్రికి మామగారవెనంచు
మరదలోదు దటంచు మరియునాకు
బావయౌదువటంచు బల్కెవు. . . రె, నీవు గుర్తుగను వీరజాక్షి

పటుఫాలధారి గానక న్నీటను నిండి
యుండగలయట్టి విశ్వంభరుండనైన
నాకు సుస్థిరుగను బ్రహ్మనారదాది
ముఖ్యులకునైన కష్టమే ముద్దుగుమ్మ.

వ. ఆహాహా! నీ మాటలు నీ రూపు నేడు నాకత్యాశ్చర్యంబయ్యె నదియట్లుండ
నిండుదా.

కి. నీదు పేరును నీ వూరు నిజముగాను
యెందుగల వెందునుండుదు విప్పుడిచట
నెందుకేతెంచినావు రాకేందువదనా
యెరుగ జెప్పుము నాకు నావిదియుగా.

దర్వు. యెవ్వడవో నే నెరుగను
నీ విప్పనమున నిట్లు తిరుగను
గువ్వలగని పోరిగొనువనట్టి బోయువూ
బువ్వలకై పని బూని యుందురా

వ. వనమున వసియించు వనదేవతే దుర్జన భీకర మృగ జంతువుగాకని

సీ. శ్రీమంతి నాపేర శిఖరిమానగరంబు
వాశిపట్టగు గరుకుర్వతంబు
అతిగాక నాకు దేవాధిపుండైన
సంతోషముండు మరి శశిధరధరుండు
దండధరుండును దానవాధిపుడును
మూడియుండురు సదా నాజ్ఞ నెల్ల
పెద్దవాపటకను గద్దె నిలివే యున్న
లోలాక్షి యూరేడు లోకములకు

కి. గావరనివనటి సామర్థ్యగాడనైదు; నాడుమూర్తియు కీర్తియు నాడు. నతే

హారిజానన తెలియంగ యాసయాది
ముఖ్యులకునైన కష్టమే ముద్దుగుమ్మ.

వ. ఓ రమణీమణీ! నిన్ను వారంటే వినుము గువ్వల నే పక్షులయందుంటి
వాటున్నవే బువ్వకై గువ్వల కొట్టుకొచ్చి యాటియందుంటి వాడున్నవే
శనంబులయందు వసియించెడు వనదేవతలున్నేని సకల మృగ
జంతువులు మొదలైన వాటియందుంటి వాడు నేను, జన జగదీశుండను
హరియని తెలియవె.

క. హరిగావు గావు మానవ
హరికై యున్నా వనీవు హరివేడుచె సం
గరవిజర పోరజాలని
నరుతెలిశిలె నెవ్వరైన నగ బావ్యదరా.

క. హరియనగా నే గాకను
మరి యెవ్వరు గలరు లోకమందబలా
నీ వెరుగవు వనితవుగావున
యెరుగవు దాసంశయంబు లిక నీ కేలనూ.

కి. యెందుగనెనె జగతీశుండని
చెప్పెదవు నీవ పూన్యతమున్
వేరొందరు తెరుగక . . .
. . గొంతనాదు సుదతి బ విసువూ

సీ. హరియుండు వైకుంఠపురమందు లేకున్న
క్షీరసాగరమందు జేరియుండు.
దాసమానస మందు వాసంబు జేయుచు
బృందావనమ్మట మాధవుండు బృందు
కష్టవేనట్లు కలిగుండుగాని; యీ రూపెరి విను లిమ్ము శ్రీహరికి యారు

పాపమెల్లను నా కరూపము వలె
గన జూపువాడు ని ష్పాపు డౌతనికి. ॥ రూ॥

క. హరి రూపంబెట్లని
యరుగరు బ్రహ్మాదులు నుతుల కల్పనగానా
కెరుగం జెప్పెద వెటులు వే
మెరుగర నాయీ కుయుక్తులు త్రిప్పెదనుతా.

సీ. ప్రహ్లాదుడను మహా భక్తుండు హిమకశ్యపు
కును జన్మించె సరసిజాక్షి
తండ్రికి సుతునకున్ వేగవయ్యె రేమన్న
నాదం . .. డుగాన నాగశయన
దీనమందార దైత్యేయ సంహార పన్నగ
వైరి వాహన నళినయనా
యని నన్ను మొరబెట్టె అనియా హిరణ్యకశ్యపు
డుగ్రుడై వాని జంపదలచి.

తే. జంపరావక తావవె చక్రహస్త
వేగ నన్నంచు నను నయ్య వెడబాచి
నిక్షరాంత కుడైన యా దుష్టను నను
జంపిదే వెనకెత్తి కం జాతనేత్ర

క. బిడ్డలనగానె జాతక
గొడ్డులు మొదలయ్యె వార్లు గొనిపెంతురు
మాపోటి . . సుతు జంపపెద్దలు
అడ్డబడక జూతురె యిదహా పాక్షర . .

క. కలనీ పేమైననుగని బలిరెవవోయింత విట్లు బలురితిగ
కమ్మలవలె తండ్రికి సుతునకు కలహంబెట్లయ్యెను మధుకై . . . .

వ. ఓ. లక్ష్మీవతీ! యిట్లు పుత్రుని చంపదలంచిన పాపాత్ముని చరి
త్రంబెల్ల సవిస్తరించి నాకు తెలియ జెప్పుము.

క. చరితెవ్వరు జన్మించిరి
సంతులుమడోన్నత్తులై వసుంధరలోనన్
వంతిమదమెండగ యానంగల
వీకెరుగింతు చెంచు నాయని వినవే.

వ. వనితామణీ యిట్లు . . జన్మించి హిరణ్యకశపుడనిన్ని హిరణ్యాక్ష
డనిన్ని నామధేయంబులం బరగిన వార్లై సదా భగవద్భక్తి జేసె సత్పురు
షులకుం హింస జేయుగా జూచి ఆ హిరణ్యాక్షుండనే వానికి నేను

దరువు. అదిలో వరహావతారమునా
నాధను బుని జంపి నాదు భక్తులకు
మోదమొసగి గాచితినే మోదమా ॥
అట్టి నన్ను అదనుజ
పట్టి మోక్షగామ్మునర మపరుషుడని
ఘట్టిగాను వినుతి జేయగా.

క. అనియా హిరణ్యకశపుడు
తన తమ్ముని జంపినట్టి దానవ వైరిన్
మనమున దలచుచు నున్న ~~దనిమా~~
దనిమాన్ని మగుడి మా . . . ని బాధించె నా.

తే. బాధలకు నోర్వలేక నా బాలుడపుడు
పెక్కువిధముల నను మొరబెట్టగ విని
స్తంభమందుదయించి యాధింభకునకూ
గాచితిని గాన నీరూపు గలిగె నాకు

క. హరి గావున శరణాను
మునివరులకు గాచుటలు దేవవైరుల కనిఘల్
పెరిగొనుటలు ప్రహజంచె
జరిగెదనే బోవు మీరు శ్రీరసనాభా.

వృ. చెక్కులు దర్పణంబులని చెప్పగ నొప్పెడి లేమ చక్కనీ
చక్కెర బొమ్మ నిన్ను గని సారసగర్భుని చాల మెచ్చెనే
చెక్కిలు జూచి నారి యువతీ చనుదెంచితి వేగ నన్ను నాం
పెక్కగ కౌగలించి చెలి జేక్షణ నా కొక ముద్దు బెట్టవే.

ద్విపదార్థం. అప్పుర బాగాయ త్రైత్వారి నావంటి నారీమణిన్ జూచి
యిరీతి బల్లి మని యెద్దొరి బుద్ధి అదిలో చెప్పరి ట్లు
కోయిద వంద్వా పొమ్మన్న చెంచుదాన నన్ను నెంచక నీవు
పంచాసినా దాచినంత శ్రీ నారసింహా ॥పం॥
పంచు వాడవని యెంచితి
ముద్దిడుమంచు బల్లి తేగునా ॥పం॥

దరు. ఇటు వంటి నెలలనా చికేషము నీ కేమం
ఇటు వంటి నలబ్రైమను నొక్క ముద్దు బెట్టు
నెమము నాకు గలుగ జేయు వంటి గాని నీ ॥చే॥
అంగీకరించె కోమలాంగి కౌగిలించి యారయనంగు
తాపమార మన సార జేయు వంటి గాని ॥చే॥

క. ఇట్లు జెప్పదలిట్లల్ల యెప్పుడూ
అడవిలో నున్న వనితయు టుంచునించి
బల్లి దవ్వు దీనమున వారు బల్కి నిన్ను
కొట్టబోయ్యారు జత జేరి వట్టు మీరి.

ధ. మధనుడు చిందు దతగిలించె కడుపెద్దతో నాడు కనులా.

ర నిను జూచి పడతి రో వచ్చితి
దరువెత్తి చిను ॥పద॥
సుదతి రోరా కేంద్ర పదన నీ కుచము
పయ్యెద తొలగించి యివ్వవె నా చేతికి ॥పంద॥

చంపకార్థం. అడవిని యుండునెను తమలాంధప మోదముతోనం
పచ్చ బిల్లీడు నిన్ను నన్ను గూర్పను తమోహాల మాటనిటేమి
వేగమె మంచివాడవై బోవ్వము ముందు పెలికి
జాడ తెలియకను జూడకను ననుమంచి ॥వాడ॥
మన తల్లి తండ్రులు నను జూడవత్తురు
దను జారి బారి వేగంబె నీవు జనవె
విటు నిల్వాకను గొబ్బున వంచి

క. చాలే నాపై కోపం
బాలె బిరి నాయకతనయా నీ కెం తో
మేలె నన్నేలె మన
మాలె నే తాళక బలిమాలిని నబలా.

క. ప్రంత్రో లిరిదుడుంకెలను
రంత్రో యీ నాకు యీ మరణింబున వె
కుందాత్రి మాయారలు
నాతంత్రి నను వచ్చునో హా తంత్రి తంత్రి.

దరు. కూయరె నను గేలి చేయకే
రమణి నీ బిట్లు ॥కూయ॥
సాయకమున సుమ సాయకు పెకిన
గాయము చేరగ జేయవె పలియని ॥కూయ॥
నా ప్రియ పదయ యుంచినావు (వివు) లలనా చెం (బా భాను రాజ కెగ ప్రమాదాలు.) నాయని ప్రేమతో నామములెంపుగా

రాము జనకమ నసు సోకు సదమము ఖే. కరం.

శ్రీదర్వు. న్యాయమా శ్రీరమా నాయకా
యిట్లు నీకు న్యాయమా ॥
సాయకమున సవు సాయకము వేశిన
గాయమును తీరగ జేయవె యనరిది ॥న్యాయమా॥
చెంచు దానను నే నాయకుడను
అలనాగావుమంచు నిలచి మొరలిడను
కొంచపైం వె మచ్చునునోయని
యెంచకనన్నా త్రించునుదీ కిడి ॥న్యాయమా॥

వ. న్యాయమనంగ నేమి అలనామడి మామతికై ట్లు తోచునో
న్యాయమదేమదే భగవనారాయణ గాదని యంపె వేని నీ
న్యాయము చెప్పుబాగ యులనాగ వృధో కత్తులు గాను నాకు కం
జాయత నేత్ర యిట్లని యాబారణా చేసి నుతించెదనే విని.

శా. నీవె నేర్చవటంచు బట్టెదవు యానీమ ప్రేన్నానం బండు
రావె వాక్యమరుండు సాయకమున వే మారు నా రోమ్ము నే
కేవోగ్గిం ది యయి మానవము విసర్జించి మహా మంచివాడో
వీపై యిటువంటి వాక్యములు నీకెనోయి గార్హస్త్యమా.

నిను జూచిన చెంచు దావరూపమున జిక్కితిని గజయానా మంచి వాడవు
నీవు తనకూ నామించి తెలియనిట్లనకూ యిట్లను చున్న హింస జేసె
తాపమెట్లోర్తునే పొందు లేక మున్న నీవు యిట్లనతగునా యని నేనడిగితే
నగవా యీవయసున మదన మాయా తెలిసి నావవె నీమున సురాయా
కోరనను నాపాపవె వేగ చెంచు నాయిని నీకు శుభంబులు గలవెందు బోకు
నావు తెలిసు నాడు నామము తీర్చను సామునకో దించు వెంవిచ్చు
పట్టెవె రాగాని.

క. విని నే నాదని పోవగ
చని వెంబడి వచ్చి నాదు చై బట్టిన
నీ నేర్పునన్ నీకిది తగవా మగ
తనమా దూరంబున బ్వా దొన్న ప్రైది
చనుముకు నదాయకు కౌరి
రానన మిది మామానవు బందురు
గాన నిన్ను జూచితే నవమానవు.

వ. బ్రోతువటంచు నమ్మి సుముఖోరోరో నే పరువెత్తి వచ్చి నా
కీతులు చెప్పినాను బెదరించెదవే దుదయించి యోర్చరా
రాతిమహాగ్ర ధైర్యమశరంబులురంబున నేశె నయ్యయో
హేతరుణీ మణీ గానక వోర్వను నోర్వను వేగరావవె.

క. మెంరసనియన్ కర్ద మయ్యవ్వాడి
తేవ్వనీ యెడ మరియాద లేవునీవు
. రతారా నుండు వోరహా . రజనక
అదియయిన దుదుగు జేయ కే వప్వింబసమా.

దరు. రాకునా కర్దము రాకురా హరి ॥రాకురా॥
దురార్చ తమున నిట్లు జేకు జేను హరి ॥రాకురా॥
యిట్లు తగవులు లేదయ గల దాన సంగాదని చెప్పితి.
గావు గాదె పుణ్యారాదె నీ . . మనసురారేల
పాలనయు నరాకేంటు మఖి.
గవు తప్పు వెట్లురా తేరవెట్లు బట్టు బిల్లు వెట్లురా
నాతూరట్లు మాది తి యవగుట్లురా
యికనిట్లు జేశితే నాచేతిట్లు కొందువు హరి ॥రాకురా॥

ఏలుకోవె అలనాటి రమణీమణీ ॥నన్నేలు॥
తాళజాల బాలు బాల పేల బాలి ॥నన్నేలు॥
కెందురమున హేమకొండల వలెనుండు కుచము జూచుచుండగా
మదనుండు నాపై పూల చెండుల
వేసుచుండు మంటు యూరకుండలేక ॥నన్నేలు॥

ద్వి. పురుషోత్తము మోసపోయి మున్నె నీకు
యెరిగించినాను నే నెంచినట్లు
చిత్తములు నాతండ్రి వేటకై వెడలి
హితుల బాంధవుల మానవుల దోడుకొని
రాగనే వచ్చి యీ యరణ్య మధ్యమున
యోగజవరనె కొంటికై తిరిగి
గనకనే నెట్లు జేసిన నాకు జెల్లు
నరిపలికెదవే మోం.. బాలిక
గాంతరో అందుకు గాదు చెప్పెదను
యింతులనె జన్మ మెత్తనె రాదు
యెత్తిత్తే ప్రేమతో నెవ్వరు వచ్చి
మత్తే భయాననె మారులు గొంటివని
తెలుప గామరినె నటువ నాపైని
యలుగకే నను గూర్చి నని కౌతుకమున
వరింపవచ్చు దేవతలకు నైన
వరియుగునట్టి యాచకమిచ్చితిని
యీ యదె సరిగాదు మందుకునైన
మాయమ్మ పెంచు నాయమ్మనడిగి
వరియింతుగాని యావరకేమనిన్ను

వరియింప దోచను యాజనయనా

ధరు. యెవ్వనరాలివి గనకనా నీ
వెవ్వరి నిప్పుడు దగకనా
మారకనన్ను పెండ్లాడవె
నాతోరతి గూడైన జూడవె
మన తల్లి తండ్రు లెరుంగక
యాముమన సొప్పినను నీకొసంగక
నియ్య పెండ్లాడను రావోరి
నాకెన్ని భంగుల చెప్పినా హరి ॥యెవ్వనీ॥

వ. ఓ రమామణీ తల్లి తండ్రుల కెరింగించి పెండ్లాడుట కిది సమయము గాదు.
అదియెట్లంటివేని యేం. రాలెల్లి యెట్లు వర్తింపవలెనో యదినీకు
చెప్పెద వినవె.

క. అక్షులకు చెప్పెద విని
రక్షించు మగండు కొందరదు నా భర్తా
రక్షింత యెవ్వనీకవు
తెక్షిణా యట్లున్న వచన మెరుగక తేవే. అదిగాక
ఓ తారక్షంతు కౌమారి; భర్తా రక్షంతు యౌవ్వనే; అన్నాదుగనక
యవ్వనకాలమందు తల్లి తండ్రుల తోర తగదు రమామణీ

ధరు మగవానిలోపల మెలగనియట్టి
తంగువ వయసు తెలవెలుగని
తను తండ్రి నీ పరి తనమునలోనుంద
వగ తెల్లి తెలిసి యౌవ్వనమున పతి వ్యైన ॥మగ॥
ఓస్వామి పద్మావచోత్తరార్థం స్వాత్రి స్వాతంతి మర్హతి అని
శాస్త్రాలయందు

స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్యం లేదని చెప్పియుండ నేనుగా ఆచారం జేసకో
చెప్పలేను స్వామి.

క. వేద శాస్త్రాలనెల్లను
వేదికె వరు చెంచు దాన వినిపించెద వి
.. నదిలి యున్నది
చెడ కోయిది యాలననగ చెతికి వెనన్నునా.

క. నే జెప్పగ జెప్పగ సం
కోచం బెంతైన లేక కొరెదవు రచ్చ
నీ జన్మము నీ బుద్ధియు
నీ జూచితి చాలు వారి నీలకరిర.

క. ఏమేమె ఆగ్నే ఆగ్నే నా
దేవం బవ జెట్లు చెప్పు ఖుంకొ తపారె
ఏమంటివి చే చామ్మని
ధీమతి నెట్లంటివి యువతీమణి నన్నునా.

క. మరిగా నేయిరనినునే
వరియించెద నంటె లెట్టు వచ్చునినిపె
వ్వారు నేనెవ్వరం బుది నే
వరయంకే బల్లితె విగాన నంతున రానా.

ధరు. వరియింప రాదా సుందరమైన వనితవుగాదా
పురుషులు మెట్టిన వరియింతురుగాన
పురుషోత్తముడను తరుణిరో నినే నన్ను ॥వరి॥
అరియనుగా నగిరుచునందురఖప్పనిరాత
సుదమలధర్మములారి నీవుడెలసుకో
మరిగోరక యున్న ముదమున నేనైన ॥వరి॥

మదనారి వినుతమను నిర్మాత్మద నారాదేందు
వదనరోగా తేస్తున్నద నా పల్లదె విటు
వినయుదనా నేదెల్పగ నెయిన శశి నయినా ॥వరి॥

ధరువు. యెట్లు దప్పి బోయేవో నీ విట్లు వినకుంటేను
నే నెట్లు బోనిచ్చెదనో జూతాం తిరో నిన్ను
చాలుర వారిలోని దన్నె చానల నిట్లు
జాయగన్నారిరా శితెవరు తెరా నీలవేణులూ
వ్రంటె నీ సరి కొత్తరో ఆగ జయానని
తూటి బంటునే బంటు కలకియుంటు దే నంటు.

తే. మగవారని పే కొకటి
మగతన మింతైన లేదు మగవారి యెదన . . . (one leaf missing)
యేమగతనమంటివి
దెక్కనైన ఆయుదెక్కనైన

క. కద్దైతే వినిపంపుము
పొద్దైతే వేగ జరిగి వారి గలదీయూ
సుదటుల పొద్దులు బుచ్చగ
వద్దిర. త పొమ్ము వట్టి యావాడ కనూ.

గీ. పెద్దలకు పెద్దతొ మరూ పెద్ద తెల్ల
బుద్ధి బుద్ధి వినియెంది పుణ్య చరిత
మందులో గల సారాంశ మైన యర్థ
మెరుగ జెప్పెద వినవె రాకేందువదనా.

చ. కుసుమ సుగంధిరో వినుము గీకులమందు దయించి పెక్క సా
హసదసు శ్రీరా షాడక్ష సహస్ర వర్షాముణులన్ రయించె నే
వసుధ నటుంచు నాతనికి వారిజలోచనలెల్ల గూడి వే

కొందరి కెరుంగ నె మగని నో మనోయంచు నుతింప మానిని.

కం. నీవే మేమో యని నే
ప్రవచించెదరు జంభభేది వినుత వరం
నీ విత్తము నెవిత ముననే నను
నీవే పరిరక్షింప దలంచి వేడదిరిగా.

దరు. మగువా నీ మనసు కరగదే
చెన్నవలె నో ||మగువా||
బాగు వైన నీదు కుచ యుగముల చందమున ||మగువా||
యోగ్యాంతి ఎంత వేడినను
సాష్టాంగ మయ బోనవే నమ్మవా నేనను
మానక ధర్మానికి నే సాక్షి బుక్కినగాని
సాక్షి పాలినగాని ||మగువా||

ద్వి. మగని నో మనోయంచు మాటలాడవె నన్ను
నేత వై యుండ నీ చాతనేని.
శిరు తెక్కి మరువేరి శిరులపై దుముకంగ
నేర్తువే జలజాత నేత్రి వేగ
జంటతో నెలు పెదురు జూపి ప్రాబు ప్రతిచించి
దేవేర్తువే కొంకరో నరహరి.
గుప్పుప్పు పసుపంబు లడవికి జని కూర్చ
ములు దెచ్చి యిత్తువే మోదమలర
పారు టూకుల చీర సాంపార
నన్న పెదురు బయల్పాటు ప్రవతో నింత నింత
లగుఘ లంబులు మెండు బుఖన అఖిలవస్తు
చయములార్జించి యియ్యగల శక్తి గలదె.

దరు. ఓ ముగ్ధ భామినీ నయనా నీ కామము నే దీర్పలేనా
పారుటాకుల చీర తెచ్చి
నీపై గప్పుదు నే మరి మెచ్చి
జంట తేనెలు మెండలైన మించి
సుమ తెనె విత్తు నీకైన
ఘన సారి ఫలములని కిచ్చెదను నేనే అరిగాక
యేమి కోరిన తెత్తు నే నీ మది కింపొందనిత్తు ||ఓ ముగ్ధ||

వ. ఓ చకిత కుర్తజ్ఞా బక్కి దుర్గాత మొక్కి మందబల పర్వతము పైకి దాటగలయా
యని యడిగితివి గదే నాదు సామర్థ్యంబు తెలియ జెప్పెద వినవె.

సీ. బాలతో నే మున్ను పాలవారధి లోన
మునిగి పేర్పన కొండ మోచినాను.
ఆకాశమున నను హాహాసురుని గాని బోయి
బట్టి జంపితి నాదు బలిమి మెరసి.
గానాబల పరాక్రమ మెన్న శక్యమే
దాతనైనను సర్వనేతనైన.
అట్టి నే నీకొంద నాకొందవాటినా
లేమ నిన్నెవ్వ యెంచినావు.
[illegible] నీ మతి నే జేయు కార్యమెల్ల
తెలిసి నీలోనె నీవు చేర్చించు కొనిదు
యిప్పుడు నే జెప్ప నేలనే యింతి నీకు
సుగుణగణశీల యిక వట్టి సుద్దులేల.

కం. సిరి నరహరి నీ వాడువు
తెరువు లోమునిగి మైన జెంచం దానను నే నా
దరదమాధవ నాకేమి, తెరగున జెందగా దవచ్చు తెలుపుమునిరీ.

ద్వి. చెంచందానవు లేవైతే చెడ్డెలవతివే
లేబలుగావ పూబాలికో నెలతోకో
యూలనే మాటలను నాలియాపనములు
జేసెదవ దేనిమనసు జూచెదవటరాచు.

శా. ఇతే జాతులు నీ తంతెన్ని కనే తేవే తేను వెంగాక యూం
చూతానే పసుపైన పెద్దలయు టన్ కోపింపక జేయునో నా
నాతోరాధిప వస్త్ర జేకెదనటం నానాగు నానొకినన్
జ్ఞాతుల్ విన్నను కొందరే హాంశి ప్రజ్ఞా వంతుడే. వెదంవే.

ధరువు. అన్ని జాతులను నేనే భేదమెన్న జేతు తో. నే
బహు జీవ రాసులయందు రూప రహితముగా నేనుందు
గమకే మీరు మా జాతి వోవన జాత్రీలో కప్రాప్తి.
ఓ స్వామి నే నెల్లిట్లు బల్కినాను అల్లెల్ల బదులు జెప్పేవు.
తెగువ నేర్చిన వాడవు వలె నయితే నాకమాట వినుము

కం. మా వారు కోపవంతులు
నీ వద్దకు వచ్చు రేపు నిక్కూరమ్మున్
మాయనత నెట్లు చెప్పదు
నీవనినిన్ను దూగా నప్పుడు నీవేమందువూ.

సీ. . . . తెల్లి తండ్రులు యేటెంబి నాతోను.
యెట్లున్న నట్లల్ల యుంపుమూర
యే దిని యెంచుక నెమ్మికేలి. మాలిన
కలికి వర్తింతువే కమలనయన
నేడు నాకెల్లర నిన్ను నిన్ను కందర్పుడు
బూదించినది నేడు సుదినమనుచు
తలచి యుండెదినే తప్పుడునే యాపలుకులు, తెలిసియు తెలియక పాపమనుచు

ద్వి. తేటపద నామనో చింత తెల్పినాను
యాలనే జేకెదవు కాలయాపనములు
నాలిగానే యు పుష్ప బాణములకోర్వ ~~జాల~~
జాలనే వేగ బ్రోవు విశాలనయనా.

క. నినునే వరియించితిననీ
మన తలి తండ్రులకు జెప్పి మాయింటను సొం
~~[illegible]~~ పుగ జెంచులు జూడ జనార్దన
~~[illegible]~~ నినుబెండ్లాడెదను విధాతను తెంపు సూ.

ధరువు. వచ్చి బెండ్లాడుము హరి జగదచ్యుత నేడు
ఇచ్చటనను మోసపుచ్చిన తీరుగ
ముచ్చగ పెంపుగ ఇచ్చోటనే నన్ను "వచ్చి"
అనఘ వనమునా నుండగనేల
సనద భంచ మునా
వీనజనయన . . ప్పున మాపూంతే
జనకులు మా భంధు జనులుచ్చు హించక "వచ్చి"

కం. రా నరహరి రూపాయా
యా కాననమున (కంటే) . . నా యాపురము
దానవ ధారుణి పతి
మానాంఘుచి నాకలోక మాతో నాతో.

కం. మా యూరికి వచ్చినే మీ
యయ్యాదు కోరి పెద్దయూరగ వరులో
జేయగల బెండ్లి పేరగు
యూయమనిని యూగురము ని యుంకెరగింతును.

వ. యేమంటి వేని వినుము అయోగురవిచాహంబనే బెండ్లి జేయు బోవు నప్పు

తమ స్త్రీ మెచ్చితే పురుషు డొప్పడు. పురుషు డొచ్చితే స్త్రీ యొప్పదు. గాక
వివాహమాయాక దంపతులు చేరియుండుట దుర్లభం గనక నటువంటి
యాసుర వివాహంబు జాయనేరాదు గదె రమణీ.

చెంచువాక్యం. ఆసుర మని యనుతేనది
వాసవసుతే యిందువా వివాహంబునకును
యేసుర వెలి పెళ్ళిళ్ళను
జేసిం యెటువంటి వంటి జెప్పుము నెలతా.

సుభద్రావచనం. ఓ చెంచు భామామణీ ఆసురమంటె యేసురమో యాసురమో అని హాస్య
రీతిగా బల్కితివి గదే యా వివాహ వృత్తాంతంబు విస్తారంబుగా జెప్పెద
వినవే.

క. శ్రేష్ఠించెను వినుమా హర
మేష్టి బంబాళ్ళి నే తెరుచ్చెదవయా
విష్టపమున జనుల కొరకు
అష్ట వివాహంబులంచు నాతిలు వ్యతిరి.

ధరు. మెచ్చింటే వినుపించెదా పెండ్లిండ్లు నే ॥వెట్లుండే॥
గుట్టెరింగుండదు కోమలి నీవది ॥యెట్లుండే॥
క్షత్రియులాది కీర్తిపరు లంతరి ష్టమె
చేకొన్న శరా జవము శ పెండ్లి. ॥వెట్లుండే॥
వినవె పెండ్లిల యొక్క వృత్తాంత మెరింగింతు
గాంధర్వ మొకటి రాక్షసము దైవ
అసురంబనియు బ్రాహ్మ్యరుంబనియు
ప్రజాపత్యమనియు పైశాచమనియు
అష్ట వివాహంబులనగ నందులో
శ్రేష్ఠ వివాహంబు చెప్పెదనా

కన్యాపురుషులుగాక జేసుకోగలపెండ్లి
గాంధర్వంబు పెద్దయగునం.
రాక్షసంబున జగడము. శ్రీ దేవమునను
తలితండ్రులెరికె కానముటంచు
జెప్పెదరో నదియేమన్న జెప్పనేల ధరణిలో
యిష్టంబు గాంధర్వమందుర్

వ. ఓ రమణీ మణీ దీనికి తాత్పర్యమేమంటివేని వినుము. గాంధర్వ
వివాహము రాక్షస వివాహము దేవ వివాహము అసుర వివాహము
బ్రాహ్మ్య వివాహము ఆర్ష వివాహము ప్రాజాపత్య వివాహము
పైశాచ వివాహము అని అష్టవిధ వివాహంబులు యీ వివాహంబులు
చేయుట యెట్లంటేని బలిమిచేత నొకరింటి కన్యక యొక్క శృంగారము
జూచి జగడము వేసి తెచ్చుటలు రాక్షస వివాహము. తలిదండ్రులవున
గులు వొప్పి కన్యకను ఒకరికిచ్చుటలు దైవ వివాహము. తగిన పురుషు
నకున్ను తగిన స్త్రీకిన్ని జతగూర్చుటలు బ్రాహ్మ్య వివాహము యుగధర్మ
ప్రకారంబుగా యజ్ఞాదులు జేసేవారికిచ్చుటలు ప్రాజాపత్య వివాహము
రెండు గోవులపుమారా ధనంబులు పుచ్చుకొని యిచ్చుటలు ఆర్ష వివాహము.
శతద్వానతములు యిన్నూరు మున్నూరు నిష్కములు గ్రహించుకొని
యిచ్చుటలు అసుర వివాహము. నిద్రయందుగాని యుద సంధిపడ్డప్పుడు
గాని మచ్చుతనమున మంగళసూత్రధారణము చేయుటలు పైశాచ
వివాహము. కన్నను కన్యను కోరదగల పురుషుడున్ను యిద్దరు సమ్మతించి
జేసుకొనుటలు గాంధర్వ వివాహము. అట్లాగైతే లోకమందు పెద్దలు
యీ గాంధర్వ వివాహమె గొప్పని జెప్పుకొందురు గనుక నీవు యీ వివాహ
మె జేసుకోవలయు పురుష స్వభావంబు పూజిలి నిను జూచి మో
హంబు రాకలే మునెకే తేరి చెలియ నీవెట్లు జెప్పినన్ జేకెదనంచు పల్కుదురు

దేవాంతకా తనపతి సాక్షి నంతట దయమాలిన యెంతటి దాన వందురు పాపాత్మకే
నీ వెంతటి దాన వందురూ కాంతరో వినవు యకాంతమున నకు నా చెంత నుండు
వై యుంటుంటేగాని చెప్పజాలవటే. తనదక్కర వీరదాక నొకమాట తెలిన
చెప్పుట నొకమాట అనియంటివి గదా అదియేమంటె స్వామిద్రోహ విశ్వాస
ఘాతకాలన బడును. అదియేమందువో వినవే చెప్పెద.
నరకంబిట్లంబు ఘోరం
దుస్తారం సప్తసాగరం
స్వామిద్రోహ మిదం భారం
భారం విశ్వాసఘాతకం
వ. అన్నాడు గనుక యీ విశ్వాస ఘాతకం చెప్పరాని భారమైనటువంటి మహాత్తైన
పాపము. యిటువంటి స్వామిద్రోహ విశ్వాసఘాతకాలు జేసే పాపాత్ములు
సదా నరక ప్రాప్తి పొందుదురు, గాన నా మనో సిద్ధాంతంబు తెలియ జెప్పెద వినవే.
క. నేనేపతి నీవే సతి
నం
గాన మతి యందు నెంచి కావలె నీవు
దీనే కొలిత బుద్ధము
గానేరదు నమ్ము నిజము కంజదళాక్షీ.
ధరు. నిను పెండ్లియాడి వంచన జాయ ॥ని॥
వనజనయన నిను వనదేవత తల్లి
గానియాడగ నన్ను దినమణి సాక్షిగ ॥ని॥
సురులును మునులు బ్రహ్మచ్యుత హర పురఘనులు
నరులకిన్నరు భూసురులు మహాత్ములు
తరుణేందుముఖి మిన్న ధరణియు సాక్షిగ ॥ని॥
వ. అని యానాథుండు మొదం ~~[illegible]~~
బున తకే తెత్త పృథ్వీ బోలే కొరసనక

నను చూచి వన్యమృగములు వదిలెను
తనుగని బలితెన ముగాది కాంచలు మీరి.
.. నిను నే బాయను నను నీ వనిశము బాయంగ వలదు
అతి మందముగ మానిని పతి యని గూర్చి నను వీడను నిను
నా సతి యటంచు నీ ఘన సంభవుండు జేర్చెను యిల్లుదు.
యిలను చెంచుయగోబిలి నరసింహ స్థితి కల కాలము యిట్లు కలసి మెలసియుంద.
వ. అనియిట్లు సుబద్ధ వాక్యాలచాత చెంచుపుత్రి మదావలోనికి మనస్సు సమ్మతింప
జేసి నరసింహస్వామి గంధర్వ వివాహముగాను పెండ్లాడినది యెటువలెనంటేను.
ధరు. వేడ్కతో పెండ్లాడెను యాడను గూడను ॥వేడ్క॥
చూటికి సుజనుల సాగుమరో మాలలు
మాటి జూపుచూరి మానవమున దేలు ॥వేడ్క॥
ఫలములు పుష్పాలు పాలు దధి పసుపు
పండువెలెగా గనుదలచి మోదకులు ॥వేడ్క॥
బకపికశుక కాకకృకలాలు పిచ్చుకలు
కోతలె శుభవాద్యములుగా ॥వేడ్క॥
పొంగిన హంస చక్రజంగ భంగములు
సారంగము తెన్న తన్నంగనే బడు హరి ॥వేడ్క॥
నీటుగ నెరక్కెడ తేటుల ఝుంకృతి
చిలుకల మంగళ పాటలుగా హరి ॥వేడ్క॥
ఆత్రము చేతను గాత్రాలింగన
మాత్రమే మంగళ సూత్రముగా హరి ॥వేడ్క॥
క. ధరణిని రాలిన సుమములు
వరుసగ పాన్పువలె నెంచి వాంఛను; యాసుందరియును హరియును;
వరుసంగరమున నత్యంత సుఖము గాంచుచు నుండిరి

వ. అట్లున్న సమయంబున చెంచు ప్రమదామణి లేచి. త్వరితమై తేవగా జూచి
నరసింహస్వామి కరములు బట్టుకొని యిట్లనియె.

సీ. నీరజాంబుల బోలు నేత్రముల్గలయట్టి
ఓ రామ నిను బాసి ఓర్వజాల
యిక కొంత సేపి రాకేందు బింబాస్యరో
పోవచ్చు కూడదే ఫలవ్రాతి బోటి
కాంతరో నిన్ను నే కను రెప్ప వెయ్యగా
జూడంగ వలెనని జూచుచుంటి
పోలేసి తిరి నాదు పొందేల బాలరో
యని యుక్తి బలికె కోమలాంగి వేగ

తే. నీవు పై బట్టుకొంటిని గాదు కల్ల
యిది విరోధము గాదు నే వెంచనను నా
కంటికి రెప్పవలె నేయుండవే కంబు కంఠి
సొంపుగా నున్నదే నిన్ను జూడ జూడ.

సీ. మధుకరంబులరీతి మోము బట్టజేనేల
తరు జారగ నీవు కుంతలములుండ
తొండ పండనుచు వేరొండు జేయగనేల
జీవితేశ్వరి నీదు మోవియుండ
నిమ్మపండ్లని వేరె నిల్పంగనేల
పచ్చనలటి నీదు కుచములుండ
కదళి స్తంభము నల్పింప గానేల
తొయ్యలి నీదు తొడలు యుండ

తే. యిట్టులున్నది యెరుగక యీ విధాన ; పనులు చేసి యాల తల్పించె నేను చూచు దాత
పోచికనే నీదు లావణ్యదుగ్ధ జలధి ; యుండ గల్పింపనేలనే యుబిధనేరె.

వ. అనుచు నిరువురు అత్యంత సంతోషమున ప్రియముతో క్రీడావినోదులై యుండిరని
చెప్పి అక్కడ వేదాద్రియందు లక్ష్మీదేవి శ్రీహరి రాడాయనని చెప్పి సఖులతో నిట్లనియె.

క. ఓ నారీ మణులారా
యిందిరహరి నన్ను జూచి మావేడుకునై
పోవను తోగ్గించితి కల
వీని వచ్చెడును వేగ విడు బింబ ముఖీ.

వ. అని నన్నడిగిన నరహరిని జూచి నే యెన్నడైన బాసి యున్నదానా అనగాను
హరి లక్ష్మీదేవి నీనిందుంచి నేనెందు పోయిరింప జాల వేగవత్తు నీవు చింతింప
వలదని చెప్పి బోయెను.

దరు. యెందుకేరాడు మాహరి యిందు వదనరో
యేమి చందమో నేటి వరకు జనదెకయిట్లు
న్నారమేమి చేసిన నన్ను నిందు నుంచి జనెనో
ఉరకనే నాతీ తెరుగ యిరితి జనెనో
దూరి ఘోరాటవిలో నా సామి వేడుచున్నాడో
యరమరి తోడయ్యనో యేమందు వినరే శ్రీలక్ష్మీదేవి

క. వల్లభు నుల్లము తెలిసిన
యిల్లాలి యయ్యూ జీవితేశుని పై
యాతల్లీ యూతలపు తలుప
జెల్లునె సుగుణాఖ్యులు మానిని తలు బూనే. ఓ సఖులారా!

కం. అయ్యో గరుడాద్రికి జని
యెయింటికి నే నుండజాలనో వినవే
వాల్లింటికి వేగమె వచ్చెద
నింటుండని నట్టి కారి యికరాదేలా.

వ. హరి వేటాడను బోయి యెన్ని దివసంబులయ్యెనో సఖినారు నే
స్మృతి పై జెప్పు దినంబు లెన నెలలా రుద్రాక్షి యబ్దంబులా
విరహాగ్నిం భూనిధిలో మునింగెదను హరి వేడుచు లేకున్ మనో
న్నతి వెస్వెచ్చ జనికి ఖగేశగిరి ప్రాప్త్యంబుం తేయుం జూడరె.

దరు. నిమిషము క్షణముగ దోచె నిమిషము యుగముగ దోచె
అనకము శ్రీహరిని జూడ వాచి దినమొక్క కల్పమువలె నే
వున్నదని చెల్పవలెకెడుతానె అటుగాన వనమున నేగి
జూచి వృక్షలోన వత్తురే సాఖి
యిట్లు సఖులతో జెప్పగ . . . వారున్న రీతు తెలిసి

వ. లక్ష్మీదేవి మరికొందరితో యేమనుచున్నది.

దరు. కుందరదనా చంద్రవదనా
యిందరు గలరని యెన్నికెకె ఓ మందగమన
అందరందరె ఓ ॥కుంద॥
నిర్వహించగలేనె నీరజ గంధిరో
సర్వేశు శౌరైన జని జూడరె ॥కుంద॥

దరు స్వామిని జూడరె సఖులార జూడరె సఖులార॥
నాదు బాములు తీర తోపములార
ఫణుల నడుగరె తరుణులార
పురజనుల నడుగరె యంగనలార
మృగముల నడుగరె భుజగవేణులార
ఖగముల నడుగరె యుగ్మలులార
దిక్కుల జూడరె దృక్కులార
తూర్పు పక్కన జూడరె యక్కలార ఓ లక్ష్మీదేవి
ముమ్మూ స్థానమనె అడవికి బోయి

ఫణులనే సర్పాల దగ్గరనున్న
సింహ శార్దూల గండభేరుండాదులనే మృగాల దగ్గరనున్న
శుకపిక బక గృధ్రాదులనే పక్షుల దగ్గర నున్న
అడుగుమని జెప్పదరె భయమవుచున్నది
వీరే యుపాయానసైన మమ్ము నిర్భయుల జేసి బంపరూ
ఓ సఖులార మాస్వామి ఫణులనే పాములకెల్ల
రాజుగా వుండేటువంటి ఫణిపతి మీద
శయన . . యుండే వారుగనక .
మీరు నిర్భయులై స్వామిని గూర్చి
సర్పములను జేరి అడగవచ్చునే సఖులార .
ఫణుల నడుగరె తరుణులార
పురజనుల నడుగరె యంగనలార ఓ సఖులార
పురమనే దేశాలయందుండి జనులలో సత్పురుషుడుగా వుండి
వార్లు స్వామిరాక యెరిగి యుందురు
గాన వార్లను జేరి యడుగరె సఖులార
జనుల నడుగరె యంగనలార
పురజనుల నడుగరె యంగనలార ఓ సఖులార
యెల్ల మృగాలకెల్ల పతియైన మృగేంద్రంబనె
సింహము ఖము ఖమునలిగి వుండే హరిగానక
సింహాది మృగాలకు తెలిసి యుండును
గాన స్వామిని గూర్చి నిర్భయులై అడుగవచ్చు సఖులార
మృగముల నడుగరె భుజగవేణులార
మీరు ఖగముల నడుగరె యుగ్మలులార ఓ చెలులార
ఖగాలకెల్ల వల్లభుండైన ఖగేశ్వరుండైన

గరుడుని మీద గమనరె యాహా నగానెక్కి
తిరునేటువంటి స్వామిగానక పక్షులనడిగితే తెలుసును
గదె పక్షులార ఖగముండు గదె యుగ్మలులార
సీ. విరహము వేదనలచే వేగింపగా జేసి
హరినను జూసెనే యబలులార
నేజేల బాకనో నెలతరో నాయింద
కోపమో నే జేయు పాపమేమో
నా వంటనె పాపము మాన్పమత్స్యఖీ జనులార
దంతి వరదుని జూడరే పతితులార
సంతోషమున బల్మారే | చింతవలదు ప్రేమంతిని నే నక్షాంత వేగ చనుదెంతు
నని జనిన.
కం. వరలక్ష్మిదేవి నే
వరునకు దెచ్చెదవు బోయి వగువకుమనుచున్
గరుడాద్రి గాల్చి నడిచెర
తరుణులు హరి జూచికొనుచు తడయక వనికిన్.
ధరు. కరులార గానరె కరిరాజవరదుని కన్నులార
ఓ తరులార గానరె పాపసాక్షులని నేత్రంబులార
నరులార గానరె . . ధరునకు యాక్ష్మణంబులార
కిన్నరులార గానరె నరసింహునకు లోచనంబులార
యతులార గానరె క్రితిని నుతునకు నయనములార
అచ్యుతుని దేవతలార జూడరె యారైన చూపులార
క. ఓ దేవ దేవ తోత్తమ
ఓ దానవ కానవాగ్ని బి శుభ నాథా
ఓ దామోధర కేశవ ; ఓ దీన శరణ్య శౌరి ఓ మనుజహరీ.

వ. అనియిట్లనేక విధంబులన్ గరుడాచల ప్రాంతంబునందు వెతకి జూచి స్వామిని
గానకే వనితలు వేదాద్రికి వచ్చి లక్ష్మీదేవితో యేమనుచున్నారు.
యింది వరాక్షి నే విభునేమ జూచితి
యిందరు బోయి మోసుందరాంగి.
గరుడాచలం నాడి నిరులందు తరులందు
వంబు వకుళ చూత వనములందు.
తప్పక నిప్పుడు దాన వారిని గాన
తే వైంతి మంమ వినవె స్వామిని గాన ॥తే॥
కోమలాంగి నీ పై మోహించి
సతాము ద్దిచ్చు హరిమాధవు గాన ॥తే॥
ఓ చెలులార గాన ॥తే॥
కీ. స్వామి యందుండ మీరెందు జని చూచితిరో
మరి తరుణులు గాన సింహ్మావంత
కిరులగని భయమేమిది చక్కగను
జూడకేక వచ్చితిరో హరితేడుయకట. ఓ లక్ష్మీదేవి
క. అతిగిరి పర్వతంబుల
నతిగిరి మమరులను పన్నగాదులనింకన్
అడవి వశియుంచు జంతుల
నతిగిరి మచ్చ్యనిగాన మనిజదిగాకనూ
వ. ఓ సఖులార గరుడాచల ప్రాంత్యంబులలో గుహలు పొదలు మొదలయిన
వాని యందును జూచి శ్రీహరి యందు లేడాయనని జెప్పితిరిగదా నేనికనెట్లు
హరిని జూడక నామనసు నిలుపుకొందును.
హరి కిన్నినాళ్లనే నరనిమిషంబైన
యెడబాసి యుండడే యింతులార

యేమకో జాలితిని కనోర్వ నప్పుడే
మొగగానే నాబుద్ధి మోసబోయెం
యెలనాగలార యిప్పుడు నామనసార
జూచి రాకున్న తాళదె నామనసు హరికి.
దాచవేల గరుడాచలమున కిప్పుడే
దని పంకజలోచనునకు నే ॥ జూచి॥

వ. అని శ్రీలక్ష్మీదేవి తానే బయలుదేరి శ్రీహరిని వెతకవలెనని వచ్చేమార్గం
వెటువలె ననిన.

ద్విపద. ఓ నామనోహర ఓ సుకుమార
ఓ నీరదాకార ఓ శైలధర
ఓ జలజాతాక్ష ఓ జగద్రక్ష
ఓ జయజయశౌరి ఓ వనమాలి
ఓ దైత్యసంహార ఓ పాపదూర
ఓ దశవిధరూప ఓ కథగంభీర
ఓ రమానీవిట్లు ఉచితంబు దక్క
యూరక చింతింప నొప్పదటుంచు
బల్కి నే నేడనే పైమోహమునను
కల్కి వేగవె వత్తు కరుణాతో నన్ను
బంపవే యనివాడు పంపుననేని
తెంపుమై యిట్లు నాదెస జూడమరచి
యుండ యీకొప్పునే యురగేంద్ర శయనా
యింతెరుంగని నన్ను నుంచి మీరిందు
నను దించి బోయిన నాటనుండియును
దినమొక్క యుగముగా చనజేసుకొనుచు

బ్రతికెదెనే వటు పనిసాగదేమి
కతమికే యికముంద రాయిత ఫలదా

వ. ఓ లక్ష్మీదేవి యింత వ్యసనము పొందనేమికారణము నీ వెవ్వరిని వెదకెదవు
యతడు నీకేమి వరుసగావలె యెచ్చటనుంటివి వాడిప్పుడు యెక్కడికి బోయి
యున్నాడు వానిరూపేమి వాని వృత్తాంతంబులు సవిస్తారంబుగా తెల్పవే
ఓ లక్ష్మీదేవి

కం॥ నాపతి వేదగిరీశుడు
చాపము నమ్ములను బూని సాహసమెప్పన్
జూపక తమిలి వేటకు జని
యే పరికారకొన్నవాడో యిటరాలేదా.

వ. మం సాంమి పేరిందేవ హరిదాసి.

ధరు. జూపవే వో హరిదాసి జూపవే
పాపమేమి జేసి నానో బాయనంతే మాసామిని ॥జూపవే॥
చింతనొందవలదని చెంతచేరి ముద్దు చెప్పి
యింత తెంతో వినుతార అనజెప్పినామని ॥జూపవే॥
నేరమేమో తలబోశి నేడు జనె నన్ను బాశి
దూరనేలా హరిదాసి దురితదూరునకేవు ॥జూపవే॥
ఓ లక్ష్మీదేవి స్వామి యనంగ నెవ్వాడు
ఆతడెట్లు వుండును వాని లక్షణంబులు
రూపరేఖావిలాసంబులున్న సవిస్తారంబుగా
చెప్పుకొంటూరావె నాయొక్క లక్ష్మీదేవి.

శ్లో॥ హరిదాసీ!
జీమూత శ్యామలాంగం శశధరవదనం పద్మపత్రాయతాక్షం
భద్రాత్రి భాగుధీరం పరిపతిశయనం బంబువిలాసం సువాసం.

మందారం సజ్జనానాం త్రిభువనవపుషం . . పాళోర్మురారిం
హామవం ప్రాణనాథం నరహరి వంధునా హే సఖి ప్రాపయత్వం.
వ. ఇట్లుండె నాకు దెలియదు యీ శ్లోకాని యర్థముతో కూడ సవిస్తరముగా
చెప్పుకొంటురావె నాయొక్క లక్ష్మిదేవి.
జీమూత శ్యామ లాంగం ఘన జీమూతము దిరర్థి జలము గలవు
యోనియః ఇత్యమరః జలః నీళ్లను ధరియింప బడ్డేటువంటి,
జీమూతః - మేఘము వలెను, శ్యామః - నల్లని, అంగః - శరీరం కల్గుచు
న్నటువంటి నీలమేఘశ్యాముడు గదె ఓయమ్మా
ధరు. జలధర వర్ణుండు డమ్మా
కలకల బలుకరి పల్కులతో వచ్చి
తులుకు గుబ్బ మొనలను చాతనలిచినట్టి నళిన నేత్రుడు ॥జల॥
వ. శశిధరవదనం, ద్విజరాజ శశధర నక్షత్రేశ క్షపాకరః ఇత్యమరః
నక్షత్రాలనెడి చుక్కలకు, యీశః - పతియైనటువంటి, చెంద్రః - చెంద్రు
ని వంటి వదనం. వక్త్రాస్యం వదనం తుండం ఆననం ఆపనం ముఖం
ఇత్యమరః, వదనం, ముఖం కలిగినటువంటి చెంద్రముఖుడు
గదె ఓయమ్మా
ధరు. సుముఖుడే చంద్ర సుముఖుడె
పాపరహితుంతైనట్టి దయతో నన్నేలిన
. . . . కోతాళు కొమ్మని పంచభాణుని కేళిలోన
వంచనలు యిసుమంత లేకను యాంచతో నన్నేలినట్టి ॥సుము॥
వ. పద్మపత్రాయతాక్షం వాఫుంస పద్మ నళినం అరవింద మహోత్పలం ఇత్యమరః
పద్మః. తామర పువ్వులయొక్క పత్రః రేకులవలెనే అక్షి లోచనం
నయనం నేత్రం యీక్షణం చక్షు అక్షిణీ ఇత్యమరం అక్షి కన్నులు గలిగిన
. . . . పద్మలోచనుడు గదె ఓయమ్మా

ధరు. తామరస లోచనుడమ్మా అమ్మా నావిభుడు ॥తా॥
ప్రేమ మీర నను కోమలి రమ్మని
నామతి సొంపుగ నన్నేలిన హరి ॥తా॥
వ. భర్మాద్రి, భాసు దీరం తపనీయ్యం శాతకుంభం గాంగేయం భర్మ కర్బురం
ఇత్యమరః భర్మ అనేటువంటి బంగారుయొక్క అద్రి అద్రిగోత్రగిరి
గ్రావాచల శైల శిలోచ్ఛయః ఇత్యమరః అద్రి కొండ వంటి యిటసంగా
హేమాద్రి మహామేరు పర్వతునికి భా సమానమైనటువంటి
ప్రాదయ ధీరుడు గదె ఓయమ్మా
ధరు. ధీరుడు . . . యమ్మా ॥పతి॥
క్రూర దానవుని సంహారము జేయను
నారసింహావతారము జేసిన ॥ధీరు॥
సురుల శత్రుత్తైన సంపులకేలు వీడు
శరములు సంధించి శిరములు ద్రుంచిన ॥ధీరు॥
వ. ఫణిపతి శయనం. కుండలీ గూఢపాచ్చక్షుశ్రవః కోధరః ఫణీః.
ఇత్యమరః. ఫణియనే సర్పాలకు పతిః యీశ్వరః పతిరీశితా
అధిభూర్నాయకో నేతా ఇత్యమరః పతిః పతియైనటువంటి వాసుకి
యీద శయనః పంతియుండె శేషశాయి గదె ఓయమ్మా.
ధరు. సర్పశయనుడె హరిదాని సర్పధరు సఖు హరిదాసి ॥
ఆసదీర్పక యుందు నన్ను మోసజేసి పోయనేటె
నిన్నటి దినమున నన్నేలి చన్నుల . ర . . నాడె
వ. లంపవాసి సువాసః వస్త్రం ఆచ్ఛాదనం వాసః చెలంవసనమం శుకం ఇత్యమర
సువస్త్రం వంచి జరిగె కనక పీతాంబరం లంఛమానం పాదాలదాక నుప్రేళే
టట్టుగా వల్లెవాటు వేసుకొన్నటువంటి పీతాంబరధరుడె ఓయమ్మా.

దరు. హాటక పీతాంబరము చీటుగ ధరియించుక వేడ్కై బోయెనిప్పుడు.

యోసిరో జూడుండి నాడుమె. కే ॥హా॥

వ. మందారః పారిజాతకః సంతాన కల్పవృక్షః ఉత్తమరః మందారః

కల్ప వృక్షం వలెనే యుండేటువంటి దాన మందారుగది యోయమ్మా

దరు. సజ్జన మందారుడైన పజ్జ బోసి నాతె హరి

లజ్జదెల్పుదు నెట్లు నిర్లజ్జయై వచ్చినను చెలి మ. గా

వ. త్రిభువన వల్లభం భూర్భువస్సువ మహో జన తపస్సత్యా తలవితల

సుతల మహాతల రసాతల తలాతల పాతాళ లోకములకు లోగలిగిన భూ

మ నొంతరిక్ష స్వర్గాలున్ను వల్లభం స్వామియొక్క నిజమూర్తిని గని

మోహింప బడ్డటువంటి జగన్మోహనావ తారుడు గది. యోయమ్మ.

దరు. యీ భువనాధీశ్వరుడే యెభయములు సంహారిసము జేకే ॥యీ॥

శరణార్థికి కరుణాబ్ధియై బ్రోవ

హిరణ్యకశిపుని యుద్ధమున

మరణము నొందించి తనరు

ఉరణా మొసంగిన శ్రీ సత్యభా

భరణుడు విను నాపతి చరిత్ర ॥యీ॥

వ. శార్ఙ్గపాణిః మురారి శార్ఙ్గమనేటి విల్లు పాణిః హస్తమందు ధరించి

నటువంటి మురారిః మురాసురుండనే రాక్షసునికి అరిః రిపుర్వైరిసపత్నారి

ద్విషద్వేషణ విపక్షుపః యిత్యమరః అరి శత్రువైనటువంటి శార్ఙ్గపాణి

గద యోయమ్మా.

దరు. ధనువు ధరించిన దానవ వైరికి హరిదాసి

నాకనులార జూపవె నాయి తపలదుని హరిదాసి

మురరిపుడైనట్టి ముని జన వినుతుని హరిదాసీ

నాన్నరు తాప మార్పవె సరసుని జూపి యో హరిదాసీ॥

దరు. మాసామి యేం దేవు హరిదాసి జూపవే ఓ హరిదాసి॥

మాయికుడె దేవుడ్రి హరిదాసీ

చంద్రవదనుడె హరిదాసీ

శ్రీనరసింహుడె హరిదాసీ

దీనరక్షకుడె హరిదాసీ

దేవాదిదేవుడె హరిదాసీ

సుందరవదనుడె హరిదాసీ

మాసామి యే దేవు హరిదాసీ

సామిరాయనే నేమని యెంచుదు

రామరో - - - మాసామి మేదే

వేడగ మనసి యుండెడగ

శరములుగాడగ వేశెను చెడెరో. దురము ॥మా॥

మా. వం ప్రాణనాథం హరి మధునా హేసఖి ప్రాపయత్వం ॥మేవం॥

యీ ప్రకారముగా వుండి, ప్రాణనాథం - ప్రాణనాథుండైనటువంటి,

వర హరిం - వర హరిని, మాం - నన్ను, అధునా - యిప్పుడు, ప్రాపయ - పొం

దింప జేయవే, హే సఖి హేసఖిత్వం - నీవు,

దరు. మధుని తండ్రి చిన్మయ నారుడె హరిదాసి

మన జన్మ సాఫల్యంబు జేయువాడు గదె హరిదాసి

మత్స్యరూపమున సోమకుని ద్రుంచిన వాడె హరిదాసి

శ్రీవత్స వక్షుడైన వాసవ వినుతుడె హరిదాసి

దరు. జూచి బ్రోవరాదె హరిని ॥జూచి॥

నాపతి యగు భాగ్యలక్ష్మి నరసింహ్మానివీవు ॥జూచి॥

యేమి కతమా తెలియదా చిరనే

నేను జేతు చెలియా నాముతికేటు మోసబుచ్చి నలిసేత్రణావిప్ప ॥జూ॥

నేను నాయలను ఒకనాటైన నిజముగాను
తాను వన్నె బాయదే వేరా తెలచి నేడు బాయ ॥జా॥
పుణ్యముగను నీకు లోక నరకాన్ని జూపితే మాకు
ఆరణ్యమునకు వెడలు దు సంరంభముతో జననా ॥జా॥

వ. ఓ లక్ష్మీదేవి స్వామిని జూపమనే వు గదా నీవున్ను నేనున్ను యింకనే సఖు
లతో గూడి కానసంబున కేగి వేతర జూతముగాని రావె లక్ష్మీదేవి.

యరికాసీపద్యం. కం॥ ఓ దేవ దేవ రారా
శ్రీరాయని మైనలక్ష్మి నే యింపను ని
న్నేడా వెతకుచు నున్నది
రాదయ జే శైన నీవు రాకుంటే పో.

సీ. కానరే తరులార తార్క్ష్యఖ దారిమై
వేటాడ వచ్చిన విశ్వమూర్తి
అరయరె గిరులార ఆర్తితో గరుడాద్రి
కేగి వచ్చెదనన్న యింతికొరకు
తెలియరె మునులార తెలియక తెలివైన
మానాయకునకు యీమార్గమందు
జూడరె జనులార శుభమొసంగే
జగత్త్రిభునకు యోగి ఈ ప్రాంతమందు
జూచియుండితిరేని నా చూట్టులార
జూపి బ్రోవరె మీరెల్ల శుభము గల్గ
నామె నాధుని జూప పుణ్యంబు గల్గు
వెనులార సుజనులార మమత దీర.

ద్వి. ఘనులార గానరె పాపసంహారుని
చారులార గానరె రాజముఖుని

ద్విజులార గానరె దుఃఖసంహారుని
సంయములార గానరె కమలనయను
సురులార గానరె సురరాజనుతుని
కిన్నరులార గానరె నాగశయను
జనులార గానరె జన్మసంహారుని
శకునలార గానరె కుందరదను
మధుకరములార గానరె మదనజనకు
బర్హికాములార గానరె భద్రకరుని
కలరవములార చక్రవాకంబులార
శుకపికములార గానరె శుభచరిత్ర.

ద. వరులార గానరె మానవ గజవైరిని తనులార
సురులార యక్ష కిన్నరులార సిద్ధకింపురుషులార
విద్యాధరులార గంధర్వ ॥వ॥
పక్షులార వృక్షపతులార మమ్ము
తప్పక్షించు వరా జగత్పక్షుడు హర్యక్షు ॥వ॥

వ. ఇట్లు దేవతలను వనదేవతలను మృగములను ఖగములను అడిగి
స్వామిని తెలియక లక్ష్మీదేవి గరుడాద్రి యనే పర్వతము జేరి
యిట్లనియె.

కం. అత్రి నాపాలికి క
ల్పవృక్షమైనట్టి పద్మపత్రాక్షుని ని
ర్దయనీవెరుగవె స
భద్రంబౌ నాకు దెల్పు పర్వతరాజా.

ధరు. నీపై వశి యింప బాపముతో వచ్చె
నో పర్వతేశ్వర యపరికించుము

శ్రీపతి గానక నే బజ్జ జేరితి
జూపవే నీపని గాద నాపనా.

వ. యిట్లు గరుడాద్రిని యడవి తెలియలేక వేదాద్రికి వచ్చేమార్గమందు
జనుల జూచి యేమనుచున్నది.

ధరు. యేరుమ వేరు చెప్పే వారును
నారను తిరుగను నోరును యెండెను ॥యే॥
శ్రీనరహరి మీరుగానరా
ఓ నరులార మాదీన రక్షకుడైన
యేమని యెంత్తు వేధశాయునే
స్వామిని వేటకు పోమని బంపినే నేను॥
పాపమో నాకిచ్చిన శాపమో
తాపుర మెంతేరు నాపుదునే జేయు ॥పాప॥

వ. యిట్లు స్వామిని వెతకి గానక యలసి వేదాద్రికి వచ్చి యంతఃపుర
సమీపంబున నొక్క ఘావనంబున నిల్చి లక్ష్మీదేవి సఖులతో యేమనుచున్నది.

గీతార్థం. యిప్పుడు వచ్చెదనని జెప్పి జని యింత
రాక తడయను యేమి కారణమొ నాదు
కొంగి తెడబాయనట్టి శ్రీకరుని బాసి
యీపురంబు గృహంబున నేమి జేయను సఖులారా
హరి లేని గృహ మేమి జేయను సఖులార
రాము యిట్టి యూరుముల మరుసంగ్రామము జేసెటి
సామి లేని గృహమేమి జేయను సఖులార

వ. అనగా విని చెలులు లక్ష్మీదేవిని యంతఃపురమున నరుసే గొనిపోయి
నానావిధ శమనంబులగు శైత్యోపచారంబులు చేయుచుండిరి.

గీ. బ్రహ్మలోకంబునందుండి బయలుదేరి
వచ్చి తడయక సురముని వరుడు గంగా
స్నానసంధ్యాది కృత్యముల్ చక్కదీర్చి
విష్ణు దర్శనమున కతి వేగుడగుచు.

గీ. వరుసగా ఘోర కానన వాసుడగుచు
చెంచుభామాసమేతుడై చెన్నుమీర
యున్న మా నారసింహుని సన్నిధాన
మునకు నారద ముని వచ్చె వేడ్క . . .

ధరు. నారద ముని వచ్చెను స్వామి జూడ ॥నా॥
నారద ముని శ్రీమన్నారాయణా యని
నోరార బలుకుచు నారసింహుని కడకు ॥నా॥
ఘనమైన జడ జుట్టుక కావికోక
లనువుగ మొలగట్టి తనువార
తిరుమణి ధరియించి యొడలెల్ల
వనమాల వెలుగొని వనమాలిని జూడ ॥నా॥
మరువక జప ధ్యానము చేతను
పూని నిరతము హరినామము
తరచుగ జేయుచు కరమున మహతి వీణ
ధరియించి శ్రీనరహరి జూడ నతి వేగ ॥నా॥

శ్లో. నారసింహాయ నమః ఓంకార దీప
అద్వయానంద సౌఖ్య నాదాంత సార
దేవదేవేశ కుశల మాదీన వరద
నీ యిప్పుడు మీకును మాదేవి యుందిరకును.

గీ. ఇట్లు కుశలంబు నడుగుచు నేగుదెంచి
నట్టి నారదమౌనికి యాసనార్ఘ్యపాద
ములను జేసి పూజించి యప్పుడు మౌని
దంపతులగూర్చి దీవించు దానవారి.

కం. మునివర యీశ్వర చేసెను
వనితామణియైన చెంచు వామాక్షిని నాం
ధను గాంధర్వ వివాహం
బును బందగ జేసుకొంటి నలుగకుమన సంఘం.

ధరు నా కన్నులకు పండువై యున్నది శ్రీనరసింహ్వామి జూడ 4నా4
శ్రీకరమగు దంపతులై యుండగ
మీకు జూచిన భాగ్యమే నాలమును గల్గు 4నా4
గొనరాని తరుణిని గొంటివి అయితే
విడనురాదు నీ చిత్తమున నల్లు లేదని 4నా4
ఘనమైన పరుసమంటు నయిను పలువలె
నను గూడియు చెంచు వనిత కీర్తులుపొంద 4నా4

కం. దేవ మునీశ్వర సరియుత
మా వేద శిఖరి చెంచు మహిళామణితో
నేవత్మనెట్లు లక్ష్మి
దేవికి బదులేమి యడుగ దెల్పుదు మీనమా.

కం. స్వామివి లౌకికములకు
యారామకు నీవాగున వెరచిన భయమే
. . బల్కె మానవ హరివైతే
యీమహా కామినికి నెట్లు వెలుదు వాహారే.

వ. ఇట్లు మగువలను వెరచి యుండవలదు [illegible] వేదాద్రి వచ్చి యుండువ

గాని రమ్మని జెప్పి దంపతులకు ఆశీర్వదించి. అంతర్ధానుండై వేదాచలంబు
నకు వచ్చి లక్ష్మిదేవితో యిట్లనియె.

కం. సరసీరుహపాణి మధు
కరచరజిత ముక్త వేణి కల్యాణి కం
బరపైరి కిరవాణి
నరహరి రాణి గజగమనా పూబాణి

ధరు. కుశలమా శ్రీలక్ష్మిదేవి
పూర్ణశశి భవదనా నిశము చిరజీవి 4కు4
క్షీరోదధి వరపుత్రి
నవసారసదళ విభ చంచలనేత్రి
చారుసౌభాగ్యిని గాత్రి
యఘదూరము జేయు సత్పవిత్ర బాత్రి 4కు4

గీ. వర మునీశ్వర మీవంటి వాసుదేవ
భక్తవర్యుల దయచేత భవ్యకమైన
క్షేమమే ప్రొద్దు వరియించు స్థిరముగాను
మాయదను నాయకుం కొక మాట వినుము.

గీ. నిన్న దినమున హరి నన్ను బాసి
గరుడగిరి తని జని రాని కార్యమేమొ
తెలిసియుండుదురే దివ్యదృష్టి చేత
గాన దెలుపుము హరి యున్న కార్యమెల్ల.

ధరు. యేమందు నమ్మా నీపతి కుశల 4యే4
ఈ మనసును స్వామి మనసును
నెలసి యే చింతన నేవిధి నుండి 4యే4
వంచన విను జేసి యుంచని. ఆమన చెంచుదాని పెండ్లి జేసుక యున్నాడు 4యే4

పెద్దగిరిని తూర్పు నిద్దరు నేహరి
వద్దికి మాటాడి వెళ్ళి యుంటియుని ॥ తే॥

కే. ఆపతిని తెచ్చి యిప్పుడు
నీ సమతగ జేసెదనుచు నిజముగ నన్నా
డాసపతిని గనిదే
వెట్లు సహించెదవో యిక్కట్టుంబుగ నెంచి.

క. పట్టిటి పాలసముద్రుని
పుట్టిన నీ ఘనమ గుణము పుడమిని యుదిపో
గొట్టను నీచ తరుణిచే
బట్టెను హరిగుణము లింక పలికెద వినుమూ.

దరు. తోయజనేత్రి యేమందును ॥ తో॥
బాయని ప్రేమతో మాయబలను గూడి
శ్రీయహోబలుడు చెంచుయహోబల తయ్యె ॥ తో॥
నీపై యున్నట్టి తే పిల్ల దానిపై
నీపతి యున్నది నే పల్లెదేవుని ॥ తో॥ అని

వ. అనియిట్లు స్వామి నడతలు సవిస్తారంబుగా లక్ష్మీదేవితో జెప్పి దీవించి
మునిసార్వభౌముండు తన నిజ వాసంబున కరిగె.

క. వినియా లక్ష్మీదేవి
తన మనమున చింతనొంది తరుణులతో యి
ట్లనియెను బృందారకవర
ముని బల్కిన బల్కు లెల్ల మునుగీడు కొనియును.

దరు. వింటిరే ముని విన్నవించిన యట్టి
వంటి వాక్యము లతివలారా తుంటు తనమున
వంటి కింపుగ జేరి అంటరాని తరుణి నా పెనుమచు పెండ్లి ॥వింటి॥

నిన్ను వంచనజేసి చిన్న కులంబుని మెన్నక
నేడిట్లు యాచెను హరియని ॥వింటి॥

కం. కులమును గోత్రంబును సు
స్త్రీలమును పదవడిక గుణము తలపోయదు చె
త్రిలమును యమ్మనో జా
తురుపై యెట్టి మహారతుల కొప్పనదున్.

సీ. అట్టివాడె హరి యుదు మెట్లులనిన
ధనగఫు సింహరూపంబు గలిగినట్టి
హరియితండని యడవి చెంచు గనకే
గంతకులను బొంతకును సొంతమాయా॥

కం. మున్నే పని త్రా జేయును
నన్ను మరచు నేడు వచ్చి నారదు దట్టి
వెన్నప్టై బల్కిన యది
యున్న గనిజమవ్వనో కానరె యికనేనొక్కో.

సీ. అంటే సత్యవాది యగు నారదుండు గాని
బల్కతేదబద్ధ రూపముగాచ్చి
జేసియుంటే యుండు జక్రి నిజంబుగా
నందు కేమి సాక్ష్మి యెక్క వినరె.

దరు. తాలిపానిచేతి మాయిటి ఫలములు
తేలుదాచితిన్న కేశవుడమ్మా
విదురునింటికేగి విందులు గుడిచిన
మతిభేదమెంచక మాధవుడమ్మా
కొత్తని మది నెంచు కోకుర
హరికేవ్వాసము లేదు నిజవాక యుంమ.

కం. పతిగావున నేపనికిని
ప్రతిబల్కగ రాదు సతులు ప్రముదంబున సం
మతి నొందుచు ధర్మకుల
సతి కిది నే వెరుగ వేయొ సరసిజ నయనా.
కోపము వీడుం సతుడని పైన తూలకించి చెంచులతరుణి గొన్నట్టి
తాం బచనాదని తరవుగనే మొవ్వ .
చిన్నకులంబు టంచు సరసీరుహాలో చన చేవ బల్కరో
పన్నగవేణి పద్మములు పంకములం దుండ యుంపలేదె.
యట్లున్న తగ వెరుగు కొన్న యానికి మనసున్న
శ్రీనిత్యార తన్న బిన్నయు వ్వనవు యున్న యానినిన్
నన్ను జూచి వాడున్న రీతు - - -
నిన్న వెన్న. యిట్లున్న దారమా
చన్న జోడు సాగ సెన్న రాని యట్లరా॥
మగువ శ్రీ కో సంపు మాటలాడెదవేల
హంపైని తొట్లంటి యూసబిటిచి.
యానికి నీ వెన్న దైన నను జాలముల్, గలుగునె
యదిగాక తాంత్ర్యపారి
విను నియమంబైన తల రోమ్ము తెంచదు
నీకేమి యెవతెనైనను బెండ్లాడియుండు
యా పేళవుని పైనను గోరు తెప్పరో యూహించు తము తెట్లా తల్లించరి
తే తల్లుంచిన నీ తోడు యిట్లనే తవిధంబులన్ చెలులు లక్ష్మిదేవికి
చెప్పుచుంటిరి యక్కటా.
సీ. యీవర కింతుంటి యిందీవరాక్షి మే
లిత వాదమే వేదశిఖరము నకు

లలితాంగియైన శ్రీలక్ష్మిని యందుండి
వచ్చితి వే టూడి వత్స నను చు
వచ్చిన మార్గంబు తన జూడ్కి రోసినట్లు
పెండ్లాడెనా పెద్దగిరిని
పెండ్లి కుమారుండు పెండ్లి కూతుం జేసి
పోవమంగళ మగు పురజనులకు
గానత దయుటు కార్యంబు గాదు యింక
స్వామి వేటూడి రానిది యేమి కతమొ
యనుచు నుండును శ్రీలక్ష్మి యనిన చెంచు
తరుణి యిట్లనియెను వన ధవుని జూచి.
తే. యేపాటి దో యెట్లుండునో
నీ విరుదను నమ్మి వచ్చి నిష్ఠురవృత్తిన్
నే పాటు పడగ వలయునో
శ్రీపా నే రానుగాన శిక్షలు చెడనా.
కం. అనన విని లక్ష్మి గుణవతి
వనితా నీవిట్లు వెరవ వలదూరకే రా
మనితో డ్డోనితన దారికి
జనిరాగను మార్గమందు కలవేరుగని.
ధరు. శ్రమములు దీర్ప కందర్ప యుగ్మము చమ దీర్ప
శ్రమమున మరి గూర్పగలిగిన యూహ లలము మన తేర్పడి
లలితార్పులను జూడు ॥శ్రమ॥
యున్నది మేరు జూచితివి యట్టిదెన్నడు నీరూ
యూనది మహిమలు పన్నగపతి కైన
యున్న గళక్రమము యెట్లున్న దో జూడు ॥శ్రమ॥

వ. అని జూపుకొంచు అన్నది నేట స్నానాది కృత్యంబులు దీర్చుకొని ద్రోణి
యెక్కి జలగమనంబు జేసె దెటువలెనో.

దరు. ఓడపాట. యీవెద్ద లేవెద్ద తరుణీ మావెద్ద లేవెద్ద ॥

యీవెద్ద లేవెద్ద యేవెద్ద లీలాగు

లేవే యదెట్లున్న నేనిన్న విందెదను ॥యీవె॥

అడవికి నే వేటకునే

వెడలితి నీ విల్లుబూని

జడయక దుర్జంతువుల

తరుణీ తడయక గొట్టుచురాగ

కడుం వేడ్కతో నిన్నుగని పెండ్లియాని

అడుగకను వచ్చుటలు హాయిమెచ్చుటలుగాన ॥యీవె॥

నారి మా బంధువుల తరుణీ

నేరితి గందువనని

యీరీతి పెదవంచుమనె తరుణీ

- - - - - -

నారసింహాచైనననూ పెండ్లియాడితి

కోరకనే వచ్చుటలు గురువిచ్చుటలుగాన ॥యీవె॥

యీడు జోడు లేని తరుణీ

జాడపొంపగునట్టి బాటలూయలవంటి

తరుణీ పేమూత్పల్లిందమారు

గూడవా తిద్దరితి

నేటికి ట్లు గలిగినది

వేడుకను వచ్చుటలుగాన

యీవెద్ద లేవెద్ద ॥ ॥యీవె॥

గ. ద్రోణి డిగ్గి తనదు రాణిని దోడ్తోని

వేగ బోవ బోవ వేడ్క నెదుట

గాన రంగ శ్రీరంగాయుని గనుగొని

బట్టె జూపి పేద పర్వతంబు.

దరు. యివె చక్క జూడు మా పురవర ॥యి॥

భవహరమగునట్టి శివ నిలయంబులు

శివ - - - -

దర్శించు సత్పురుషుల

వేదర శరము జూచినవారికదె సంహారము

పొందదా యకమింత వలు నిజ విహారము

సాదుల వెల్లిపు డోగ్రోదయ మగు పుర ॥యి॥

క. నరహరియును చెంచుతరుణి

యిరువురు మాటాడుకొంచు యేకాంతముగా

బరబర వచ్చుటయిక్కె

పరస్పుఖులు గనుంగొని రవంబులు జేయుచు.

క. క్షీరాబ్ధి పుత్రి నీపతి

నారీమణి యైన చెంచునళినాక్షిని మా

మేరుసమాపంబున వ

చ్చేరదె దోడ్తోనుచు వేగ జీమూలితబా

దరు. వరమైన బంగారు వలుమసుగు వేసి

పరగున యూదినవ సరసిజనయనా

చూపుకు నల్లగు సుదతిని దోడ్తోని

నీపతి వచ్చెను నీరజనేత్రి

క. అనగా దిగ్గన లేచి
మనసున హరిపైని కోపము గ్రమ్మ తప్పై
వేగుగ వచ్చె ద్వారపా-
లకులను గని భీరోక్తి బలికె లక్ష్మీదేవి.
చ. అసుర విరోధియైన జలజాక్షుడు చన్నకులంపు కన్నకన్
బిసరుహ నేత్రియంచు మది పెంపున పింఛిలి యేగుదెంచె సం-
తసమున చూరని య్యకుడు తాళి యనారు జలంబు యెప్పుడే
నోసగుడు సాక్షి నప్పుడని పుత్త్రులు లోచన యేగె జెప్పుము.
క. రాయనియును నరహరియును
శ్రీమాంబుధి వీడు కొంచు బిరబిర రాగా
శ్రీ మాధవు డెచ్చెదని
మోము టు జూడక కవాటములు బంధించెర.
ధరు. తప్పేమిగని తలుపులు మూస్తిరి.
చెప్పరె తడయక మీరు ॥తె॥
ద్వారపాలకులార యీవరలో రచ్చలు లేదేరా
మాకెంగల్గె మీవల్లనె రచ్చలు
మాకేమి లేదా వల్ల ॥ ॥తప్పే॥
పుడమిని యీనడవడితలు జెల్లనె వెరుతెగెదరె మంగిస్వామి ॥
కం. శ్రీనరకేసరి కక్షత
రానీయ్యకుడంచు మీదు రాణీ జెప్పన్
మానవతి మదినోపక
దానికి మేమేమి జేయు దాసులము మా॥.
కి. దాసులము మీదు దేవి పుత్తెర వేతక
విడువ లేమయ్య మాకెంత వేడినాను

కోపగించను మాపైని కోపమాల
రున్నగారి ఇరీక జగన్నివాస
క. మాకై మానీ లక్ష్మికి
యీ కార్యము తెల్ప బదులు యెవ్వరు దెనూ.
మీకెన్నా పుత్రులు గలరె
లోకములో మాకు గాన లోకజననికీ.
క. సుతు వృథు మాకేజని
నిలుబుతిరని మాకేటు వచ్చి పద్మాలయతో
త తయన మాపై దయపా
ల్గడలి సుతకు గలుగునల్ల కదలరె యనినన్.
వ. అనగావిని ద్వారపాలకులు లక్ష్మీదేవి సముఖానకు బోయి
యిట్లనిరి.
క. యీ కంజలోచన
మా వాకిట నిలుచున్న వారు వచ్చి భయముతో
లోకేశుడు చెంచ తివయు
పోకుండ దనంగాను నిల్చి పాక్కుచు తల్లీ.
క. మీకెందుకింత తోరులయెం
మీకే దయ గల్గవలయు మా పెక్కులకీ
యిల్లా లవు లేనిప్పుడు
కాకలయుటు నాకిచ్చేయు కరాడునే తల్లీ.
కం. గడచిన పనికేక చింతలు
బడితీరునె మీరు ద్వారపాలకులారా
తడయక జని హరి దేవియా
పడతికి విడువుము వెంకె కంకపడవలదనుచున్.

ధరు రంభనరెయిందు నరసింహుని చెంతల ముద్దు ముద్దు
సుందరుని వచ్చి యదిభ నింపు గాంచెరా ॥
మావల్ల మాకికి చింత దావలె నోము నరా
తే వుండున్నా డెందు కైన గావ లెరా ॥
వుండి వుండె యిద్దరికి పండుగ వలెనమరి
యుండగ వారి వద్దనే నుండ న్యాలి ॥

కం. యింపున లక్ష్మీదేవి
రమ్మనె నిక చింత లేదు రాజీవాక్షి
సమ్మతి నిప్పుడు పొందె
ముంమాటికి తప్పు గాదు ముదితను గూడి.

కం. మా కంజనేత్రి వదనము
నే కోను గాన వలయు నాదు నేత్రంబులకు
దే తరువు విరవేగమె
రారాజుని యంచు వచ్చి రామను బిలిచె.

కం. పొమ్మంటివి వేడుకు మరి
రమ్మనకున్నావదేమి రాజవదనరో
రమ్మందువు వేగమె వు
ద్దిమ్మందువు కౌగిలించి యిచ్చు లయించ.

గీ. అట్టి దానవు నీకు నే యిట్టి గుణము
గలుగ నేలనే నాపైని యలుక బూనే
నిచ్చియుండెంగ పతి వచ్చి నీతి మారి
కయ్యమయుండు నీ చోటి సతుల కొప్పునె యీ ధర్మమే.

ధరు. సతుల కొప్పునె యీ ధర్మము, రమానీవంటి ॥స॥
పతియె దైవమని శ్రుతులు చెప్పగ దుర్మతి మతి బూనుట ప్రతి యేమనవలెరి ॥స॥

ధరు. బల్కవేమె బాలిక నాతో ॥బ॥
బల్కవలెతే నెలుల్కి మరువలెరి
ములుకుల పాలుగ తల్లి నాకు జేసి ॥బ॥
నాయకి గేలి జేయ తగు చను దెంచి
నీయందు నే నెంత మోయగ దయ జేసి ॥బ॥
తేయ వేమె బాలికా నీవు ॥తే॥
ఓరమానీకు భారమా బ్రోవ
గారవించిన నన్ను నారెకు నే జేయు
నా రమేమో బాలికా నాదు ॥నా॥
శ్రీపతి నీదు ప్రాపుచే నాల
క్షేపము జేసేటి నాపైని కింత
కోపమేమె బాలికా నాపై ॥కో॥
యెంత వేడిన నాంతరో యిగు
మంతైన దయలేక యింటి నాతో యింత
పంతమేమె బాలికా నాతో ॥పం॥

కం. పాలసముద్రుని బుట్టిన
శ్రీ లక్ష్మి నీవు యెంత జేసెద నాకి
ట్లే వే పాలుపు గుణములు
మాలకు గుణముల కెల్ల మందిరము వలెన్

గీ. యెందు కూరక వేడెద విందు రేల
నేను మర్గుణి యదిగాక నీచ వంక
ముందు బుట్టిన శ్రీని చెంతాజుడు దాన
యెవ్వరును వచ్చి కనుగొనక మెసి వనితె.

ధరు. వచ్చునానె నీ వద్దకే నేచని యారేల మూకెదరమా ॥

యారాటి పెండ్లి పెద్దా చలమున చెంచలి వగలుగ రాజిల్ల యయారీ
గలుగగా కలస్థలము విడచియదే గతి యని యుండర వేవే.
పూంద వేదరా రెండు దినంబులు పూరితి రాతే దుంటిరి
పూంటె నే వేని న్వాంటి గఖి దచె నుండ సదా మన సొక్కునే.
సొక్కు సొక్కునే కొక్కుక నుండవు పురగకళయున బోబోయీ
కోమలి నాపై కోపము జేయుదె కోటి పుణ్యమౌ నీకు.
పుణ్యమా యిది నా పుణ్యము వదలంట పురుషోత్తమ బోబోయి

ద్వి. పొమ్మంటె నేనెందు పోదునే నన్ను
రమ్మని బిల్చి నీరీతి నేలు కోక
పల్లబాధర నన్ను పలుచనగాను
యుల్ల మండించి మహోత్పలనేత్ర
వేటాడి వచ్చితి వేళ్ళతో యలరి
పాటెరుగక నిట్లు బలికితె నాదు
మన్మథ తాపంబు మానగలేవు
మన్ననో నాయతి మాని కోపములూ

సీ. తేయవే మరియాద జేయవే నేనీదు
నాయకుండనుగదా న్యాయము గనవు.
ఆసచే వేటాడి వచ్చినే నినుగూడ.
శెస్త్రి తావలనిన వస్త్రమేను
యుంచవే దయ తప్పు వెంచ నేనను
తొంగి లించవే మంచ మంచి తాంచ ధీర
తీర్పవే తాపంబు నేర్పవేర తాకేళి
యేర్పడ నాతునే నేర్పు మెరకి

గీ. యందరాచలమెందుకెంచను తాళజాల, నే నవపద్మ విశాలనయనా

వేగనాయాలాద దయయుంచి వేడు కెంచి
కావవే కావవే నన్ను మానవతూటే.

పి. పాలతి నన్నుదబాకి బోయిన నాడుంటి
చెరకు చేదాయెనే చంచలాక్షి.
నాథునంబున నిన్ను నయముగా నే పొంద
వచ్చితి వినవె వోవనజగంధి
ఆయమంచ గమనరో నీయంగముననున్న
కుచములపట్టగనీవె వచనలలితే
కోకిలవాణీయ. కోపనే కరుణించి
కయ్యాకు బిల్వవె సమయమెరిగి

గీ. రవి చెమటదీఱ రతికేళి రమ్యముగను
సల్పనియ్యవె నన్ను భుజంగ వేణి
రాజబింబాస్య యోకుందరదన నన్ను
నచ్చి వచ్చితినను బ్రోవ నళిననేత్ర.

సీ. తల్లిరో నీముఖ కమలంబు జూపను
రాజితంబౌ శరీర రత్నమిమ్ము
ఇంపైన మాటలు సొంపుతో బల్కను
ముంగురులిత్తునే ముదితనీకు
కపిలకుంతలనీదు కోపంబు మానను
కనకమయంబైన కడియమిత్తు
రాజస్వరో నాదు రమ్మని బల్కరు
కుతకంబు లిత్తునే పద్మగంధి
మోదములరగ నాకొక ముద్దుబెట్టి
సొగసుగంచను యూయాలకంబుకింటి.

తొస్తు బాధరణములను కంఠశూలములను
శ్రీకత్తునే నవ వెరాహం నాంధీ.

ధరు. యెంతని బతిమాలి యింతిరోనే వేడు ॥యింతని॥
దంతిగమన నాదు చింత దీర్చవేదు.
అంతఃకరుణా గల్గ మంతసమున వేడు ॥యెం॥
యాలవేళ కేగి యాలలనను దెచ్చి
తోరాగుబాలునె బాలరో యని వేడు ॥యెం॥
తప్పులోర్చుకొనేవు జెప్పినట్లు యింతే
మెప్పించె దరువని మేదినిని వేడు ॥యెం॥

స. రమణిరో నాదు నేరములున్నింప
నీ కరుణాతు దండమే కంబుకంఠి.
తరుణీమణీ నాదు తప్పోర్చ వేదు.
శాంతములకు దండమెం కమలనయనా
తెక్కువ తక్కువ దంతైన క్షమియించు
బుద్ధికే దండమే భువన జననీ
షర్వాణాలము వన్ను ఫరసంబు గానేలు
కమలరో నీకు దండములు చెల్ల

గీ. యింతిరా చలమెందుకే యితను తాళ
జాలనే నవ పత్నిరో కాలనయనా
వేగనాపారదయనుంచి వేడుకెంచి
కావవే కావవే నను మావధూటీ.

గీ. నీకెరుంగింప లేకనే నెలతనిందు
దెబ్బుట కంత తప్పు నాదే వధూటీ
తప్పుదాసరి తప్పుకు దండమంటే, వొప్పలేదోయి దండవు వృత్తిరాజ్యే.

అప్పుడు దిగ్గన లేచి మహాదిలక్ష్మి
కరములను గృచ్చి యెత్తి యాహారితి యనియె
జీవనల యాక్యమునరిరితి తెల్లియింగనవ
కోపములు వాని హరిపై నితి జ్ఞబాని.

ధరు. క్రొత్తగనీవు పెండ్లాడుం కొని వచ్చి పెళ్లిక్కే నందుకు
యెంత్తుగా దీవిన్నీం వృరుపోత్తమానేకు ॥
యిదిగో కోడండ్ల తంత్రి యాక్షితెనియుయ్యివేళా
యదువని ప్రభలి చెంచు యువతిని గూడి ॥
ఆర్తి బతి యదేవిలో యాయబలను చెండాడితివి
కీర్తులపకీర్తులు నీకే నాకేమి. ॥
యిప్పుడీవిల్లు జేసిన యింతకన్నా నుపమ్నాతే
అప్పుడెను వేరాసబోయనందు నెంకే ॥
యేమన వచ్చును నీకు నేమన వచ్చును నాదు
నోముఫల మిట్లుండ నీవేమి చేతువు

క. అంతకిట్లు వెరబి నాతికి వెబ్రక్కేటి
హీనమతివి నీవు యాలనాకు
ప్రవవు చెంచి తిట్లు యెటి మంతుడాబోరి
సురగరివ్వ తురంగ నర వృగాంగా.

గీ. వనములో యుండ నీవు నా యునికి దెలిసి
నాయడను జేకితివి యదండనాలు చేసి
యుండు కడవక సాష్టాంగ మెరిగినావు
గానని భని కెళ్లను గాన వచ్చె.

ధరు. అల్పగుణము లెల్లనవ్వ
నేము కల్పన యెకనిందు జెల్లనవ్వ.

దాని వద్ద జనియుండు యింతను
నీ ప్రసిద్ధము దెలిసితి నాంతను
నన్ను దెబ్బ నీ దేవి ముందుగా
చిన్న బుజ్జిల నామది కుందగా
ఓ సఖులార యీకల సరయ్యినే
నే దరిశర సేవ దుచ్చరువయ్యేనే
తేనదిల్లాలి కిదం దయిదుటలు
యీ తెల్లి తెల్పిరె యిట్లు చెడుటలు
యిందిరాదేవి యిట్టి పత్రాధవు
జూడగరాదె యెంత్తైన బోదాము
ధరు. నాడు జెప్పినమాట మానరాసింహా.
.. యీ యిందిరాదేవి రేట్లు చెప్పినాని
నీ చేయి నాతి భయము
రావే యని ఈతో దిదెబ్బింపా
రాకేందు ముఖ దిల్లు సతి తనేదు వ్రేక్షను ॥రా॥
యీరు పోరు చెడి లోకులు నవ్వను
నాకు చిన్న బుజ్జి కోరక్కైవదే. ॥రా॥
కం. నా తె వేం మేం హరిణీ
రాదె నని యూడెదవు వ్రుగాక్షినేలే
ట్లాడితె మానేమి తెలుసు
బాడితె నీకే బాధము బాహంబయ్యేనని.
ద్వి. వినరె నా సఖులార వృత్తాంత మిపుడు
వనములకు వేటకై వచ్చిరి మాధుం
తలదండ్రు లాదిగా తనువెంట

నిలువ దెక్క దరాగ నిక్షువంబుగను
యేమిత ముననో మహావనంబునను
నే విడబడితి యీ వీరజాక్షుండు
నను జూచి మోహించి నాతిరో నన్ను
వనిని గంధర్వ వివాహమాడమని
జెప్పగా విని నేను జెప్పితి బదులు
చెప్పన నీ వెట్టి మహాత్ములనే త్రి
యెం ప్రురుషుని కైన యింపుతో పెండ్లి
యీప్రదమిని యూడ రెట్లుండెదవు
ముదముతో ప్రురుషోత్తముడుగాన నాకు
మదవతి పెండ్లాడు మంచి లగ్నమున
అనగా నను నేనంటి నాలి గన్నియును
నను వరియించెదా నళినాక్షినేకు
దంచించితేనెట్లు ద్రైత్రాలిననన్ను
ప్రుదరీ కాక్షు డప్పుడు జూచి
. . మోహించి శరాకోత్తము డుబోలె నేను
మేదిని కెల్లను మిక్కిలి ఒంబుగను
యుండును యట్టి శరాకోత్తము చేతి
తండరాని వ్రతంబు లండ్డుదు నట్టి
నాకు నాపతి దండనలు జేసునేమొ
యెంతంబు నేత్ర క్రీకోధడి పుత్రి
యైన లక్ష్మీదేవి యతడి మెప నితనే
రానోల్ల దని జెప్ప రాకేందుముఖుడు
నను దెబ్బనేదిట్లు నాతికి వ్రే

మనసొప్పునే నాదు మదవతులార.

వ. యిట్లు తన వృత్తాంతంబులు సఖులతో జెప్పగా విని సమ్మతించిన వార్లను
తోడ్కొని యెంతమహా మందిరంబున కరుగగా స్వామి యిట్లనియె.

ధరు. హా తాళనే నన్ను బాయకే
ఓనాలరో నను నేలి జేయకే
వేరొండు నీమది నెంచక
వచ్చియుండు నా హృదయ యుంచక
యింత నేప్రదానికి మంచి వార్తనే
జెప్పి తాపసిని నీకు నేర్తునే
వొద్దు వొద్దు కోటి ప్రణాంబులె
నాడు వద్ద బాయుటలు నాణ్యంబులె. ‖

వ. అనుకొంటున్న స్వామి పట్టవచ్చిన చెంచ్వి విడిపించుకొని, [వేగంబున] మహా
మందిరంబున కేగి యుండిరి. అనంతరంబు స్వామి యక్షేడికి జని
చెంచు తరుణితో నిట్లనియె.

చ. బడిబడి వేసాలు జేసి జననొగజగామిని స్వామా. మర్దన
వ్యసనంబొందు గలదా యిటు బారిన బాయినుల్ రమా
శశివదనంబు గన్న వర సారస మెట్లు సహించు నట్లయా
పరిది సలాక కేమి పదపద్మ యుగాలను వ్రక్కవక్కవే.

ధరు. తక్కరగా నా మంతని దలచి బాంవచ్చితే నెక్కడి నేగి వేడుదు నెవ్వారి కింకా,
దిక్కు నాకు వేయని దిక్కు నేనే యని యున్న
నిక్కముగా నయ్యాంది నీ విక్కడికేలా
వచ్చితివే నన్ను బారి యాళి గానా తలపు మరచి
పచ్చివిల్తుని కేళికి పడతిరో రావే.

కం. రావె మంజులవాణి
రావె జలజాత నేత్రి రావె యిటు కు
రావె యింక నే తాళను
రావె రాకేందువదన రావె రమణి.
నీ కన్నిసాక్షిగా నే తగ నాదేహ
మొప్పగించితి వని నప్పుదేను
ఆరీతి నేనేడు అంగంబు నా కొప్ప
గించితివే వృన కోరయాణి
గాన రావె యిక్ష్ను తాళ్ను ఖపంబు
నే నింత తాళజాలనే
రమణిమణి నాతోను చలము బాలనే
బూని ప్రేమనే తనే మాలికరచి నిజముగ మధుపానము జేయుత.

వ. యెంతకి మర్త్యకి నా యామది నింపుగ శిగ్గును లజ్జ మాలి నీ
దారతో మకోయదనం అంబు లాచన యుగు మాఫ్ నే.
స్వైరము యింప నెచ్చుకొని నిశ్చయముగా నిటు తేలవచ్చి పాద
దారకే పోవ జేసుకొనె దప్పునను వొప్పును నీకు నీహరి.

ధరు. చెంచు కోమలి యుట్లు బల్ల [illegible] కే
నన్ను వంచన జేసి టుకుల్ల కే
నాయుడ పని నీ కేమున్నది
యెడబాయక నుండున నిన్నతి
హాస్యగ మదయింతు కోపము
యాలపింసగ నున్నదె తాపము
మరిపొమ్ము పొన్న దిపరచును
నీదు మరు కేళిలో వెలంగి గరచును.

చ. కుంద గజయాన నల్లని తమాల వనంబున రాగ నీదు చ
క్కదనము జూడగా తన వికారము నన్ దగలించె మారుడే
ఇతమున నైచు యాతనను వేగమె కౌంగిట జేర్చకోవెనే
కుదవులకైన మ్రొక్కెదని పార్వతి జెప్పిరటంచు బాసతే.
ధరు. అంటరాకుమీ వన్నె జనువు
లుంటుని తనమున కౌరే.
తీవె నాగతి నీరజనేత్రిరో
గావవె గననను వేగా
వేగ గాచు నా నాగగమన నినూ
నాగశయన పోవేయి
చెంచురమణి నా చింతలు దీర్ప
నీ చెంత జేర్చుకోవె మా
బగిలి వమాలి దీర్పవె తాపంబని
బలితెర వెందుకు పోరం
యిటు పెంచ్చు దగినట్టి మన్నె వానియట్టి
కొడుకుందినాతేయి కొరత దీర
దీర వేడుగాన తెలియజేసెద నొక్క
పని జేయ వలయు నీ పనిగ దలచి
యేమంటివేని యీ యింతికి మోహంబు
గలుగ జేయుము నాదు వాంఛ దీర
గలుగ జేసితె నన్ను కామించు నిది వేగ
దయ జేసి నాయాడ దర్శ మగును
మలయ మారుత వీచున్న మన్నడు నకు
తోడు గానుండె పుణ్యంబు దొరకు నీకు

మీ సహాయంబులు నాదు కోసరంబు
సకల జీవములార యుండవలె శుభకరుణ దరా.
వ. అనగా జూచి సఖులు చెంచు కోమలితో నిట్లనిరి.
కం. కందర్పుడు సందర్భుడు
సందర్భం బెరుగలేడు చానాకానా
మందుల బక్కింత పూతో
నెందుకు యీ పోరుపంబు నుండు సమముఖి.
ధరు. సామి నిన్ను కోరియున్నది
కామిని జన వచ్చును రావె ॥
యిప్పు డొప్పననకు మావే చెప్పెదము నీకు వేగ
కోపమా పెంపైన తీపుబూని మంజులారో
వ. యిట్లు సఖులు జెప్పిన మాటలువిని స్వామి యిట్లనియె.
ధరు. కాముని వేడుకు కామము తీరదె చెంచు భామా.
నా కొక్క క్షేమము జేయవె శయ్యకు రమ్మని పెంచి చెంచు భామా
బాలభామల కూడె బాసినన్నదెన్నో చెంచు భామా
బాల జాతి చెందు చనుచ పప్పళ్ళు గొట్టరె చెంచు భామా.
సీ. నీదు విరహంబు దీర్పను నీదు మొక్క
గొనవదె యెప్పు నీమనో కొరత దీర
నన్ను వేడెద వేల వినాక వినుతా
బాల తరుణి విడిచి యా ప్రగుడి నీవు.
కర్కశ బుద్ధితోచి గజగామిని నాయుని తీపెరంగియున్
తర్కము జేసితే నెటుల తాళుదునే విరహంబు నీవనే
యర్థుడు లేక నాదగు హృదంబు జమెట్లు ఓర్చుచు గానయో
శర్కర జేరెరతి సరసంబున గూడవె చెంచు భామినీ.

ధరు. దండన జేయవె తప్పుగలిగియుంటె
అండ జగమునవే కొండకా ॥
కొండైతైనాను కొనగోరంతైనాను
ఖండింప వచ్చును గలనాయ్యము హరిరాజి ॥దం॥
దండన జేయు నీదండము గొన్నట్టి
అండజగమున వే కొంతనకా
కొండంతనియును కొనగోరంతనియును
రెండుదెలిసినట్టి రారాజమూర్తివైన ॥దం॥

కం. నీ నవ్వుల మాటలు
నాతో నాడితె చాలునె యియ్యె తొయ్యలి
కోపంబె నాపై జేసిద
వగునానీ కిది మేలుగలుగునా ప్రాణేశ్వరీ.

కం. నీ బుద్ధియు నీ మగతన
మేలుబుచిత వములను జూచి తొందరు దెంచి
హేబళనరసింహా నీతో
తో బల్కగరాదు వచ్చు తోడ్తు పాపము.

చ. యెంత సుమ శరతాప మోర్వనని సూన్నత వాక్యము తెన్నరీతులన్
శమనము జేయవే యిప్పుడు సారెకు జెప్పిన నొప్పవే వగా
రమణిరో వాదు దీమములు రంటు బుడబ్బ భఫ్రందు రెండుగా
నవుర ఘటింప కుంటినను అగ్రహమాగతి బల్కనొప్పదువే.

వ. అని యిట్లు బల్కి. చెంచు భామపైగల మనస్సుకోసి లక్ష్మీదేవి వద్ద బోవ
దలంచి యయ్యేవను బాకి

కం. అడుగిడ జనగా కనుగొని కడుపున భగిలని యట్లు కలికి పేచి
గడగడని బాం వెంటనే తడయక హరి చెయ్యిబట్టి తప్పించుకొని

వ. యిట్లు స్వామి తప్పించుకొని పోయి లక్ష్మీదేవి వద్దనుండ జూచి
చను దెంచి

కం. యూరి నాచే తప్పించుక
నరిగి లక్ష్మి ~~దేవి~~ సమేతుడై యున్నాడో
తరుణీ మన్మథుడేరి.
అది వుల్కుల కింకనెట్లు వెరవక యుందునా.

ధరు. యేసునే మన్మథుడే తెంచి
కుసుమేషులు నాపై నిక్కోపించి
అప్పుడె తోర్వ జాలరు నేమని
హోహో తప్పెనార్యవు నేనింతే మని
యుండిబ్రతుకుదె నే హరినెడబాసి
యేమిబ్రతుకే యిది వచ్చె హరిబాసి
అప్పుడె పెరాసపోతినే హరిబాసి
బోకుంటె మమతలు దీరు హరిబాసి
హరితోను కలసి మెలసి యుండ
బుద్ధి లేని దాననునే నింతే మందు

ద్వి. అప్పుడే జెప్పితి యిప్పుడు అంగజుండు
సమయమెరుగంగవెడె అసమయుడనుచు
నీవు వినవైతి బాగని నీరజాక్షి
యిప్పుడు చింతించితే నీకు యేమిగలదూ.

ద్వి. సఖులు తెల్పంగ చెలి మానసంబునందు
అప్పుడే జెప్పి వినవైతి ననుచునుండ
స్వామి బాసిన భ్రమచాత నాము దరిగో
వచ్చుచున్నాడనని లేచి వనిత గనుయు.

ధరు. మరు దరిగే వచ్చెనే యమ్మలార ॥

యిరుపక్షములను తన పరివారములు గొల్వ

విరి శరములు బూని వేగమె నాపైని ॥మ॥

కోపంబులను మీరి మోసంబు దరనాడు

రోషంబు దంతెత్తి రోశంబు రాక్షగా ॥మ॥

వృ. భంగము జేయనాడు సుమబాణము జేకొని ఆగ్రహంబుయా

రంగను సంగరంబునకు రాబలుకన్ చెలంగ నెక్కి వ

చ్చెనగను గొంటిరే యిరిగే చెలియలార మహోక్షుకార్ముకం

భంగను చున్ గుణం బెసగ తామదనెద సురారి పుత్రనకరం.

వృ. భాణము దీరెనంచు తన్నై యలిగే నెనటంచు నేడు నా

ప్రాణము దీసనంచు హరిపైయలుగగలయంచు సజ్జగ

త్ప్రాణుని తిట్టి మానసము పట్టగలేక నోర్తిదేమనే

జాణతనంబు మీరి సుమచాపుని జూచి యనేక భంగులన్.

భూమి నందురు పెక్కు భూపతుల్ మెచ్చుదైన

యారిపై దండెత్త వలయుగాని

అంగజా మా జోటి అంగనలపై యలుగంగ

తగునె దైత్యారి తనయా

పతివియోగంబైన పడతులన్ నొప్పింప

పాత్రత్వమే నీకు పంచబాణ

దర్పకా శౌర్యం బాకరాకరమేయ

వద్దురావద్దు నీ హద్దు మీరి

యా నరహరి పెక్కు విధముల నన్ను వేడు

నేను వీడుదు హరిని యనేక విధముల

పతిపదములకిదియన్నోన్న విరములరయ, మన్మథచేల నాపైద మదన నీవు

క. మన్మథా మన్మదము బాత దున్మిపైతు

నిన్ను నేకోరి నాపైని విల్లునీవు

దర్శము లాదటుగాన బోవచ్చు రోవ

నీటుగాన ట్లుగాదని నిల్చితేని.

ధరు. నే నొక్క చెలి జూచెదను చూడరా నేచేత నయిన మత్పుకల.

మందమున పతిబాయ కుదతుల నేచేటి

మదన నాపై వచ్చితివో నీతో నే నొక్క ॥

కను బాణములను గొప్ప ధనువును బంక

చూడుమెందిరి తూష్ట గలిగిన దాననె ॥నొక్క॥

అరుల జంక్ర మలెల్ల అకారమున్నకని యెది

తెలివి చంపక పుష్పగతి గిన నే నొక్క ॥చెలి॥

క. యెల్ల లోకములకు వల్లభుండైన ~~నట్టి~~

అచ్యుతునకు భార్య నగుదు నన్న

వెల్లియ సీచుమదాన తలపక నీకండ

కొవ్వు చేత నొవ్వ గొట్టదేలా.

ధరు. శూర్పణాతి రత్నల భాతి ॥ ॥శూరా॥

నీకేలి జేసితివి ॥శూరా॥

ఆర్పలు జేయుచు అస్త్రంబు చేసేదు

సర్పము . . కందర్ప దర్పమున ॥శూరా॥

వ్రతము చెందెదను నీకువము - - - -

వెతలు బెట్టుతు మతి మంతుడను ॥శూరా॥

పన్నగ బాణుమను కామంతులు బహు

పొన్న పూలతో పూజించెద నిను ॥శూరా॥

ద్వి. యీవ. కేతన . విల్వి హీనచిత్త .
వ్రతములును పూజజేసెద . . . మనుచు
జెప్పగా జెప్పగావిని యిప్పుడే కే
నన్ను వెత బెట్టెదవుయీటాలనా కటారి.

ధరు. పొద్దుకోరి నాపై కోప ॥మొ॥
పెద్దవు జగముల కెల్లరీతి
నీవు బుద్ధిమాలి కరము పొంచి నాపైయయ ॥వ॥
యింత కోర్పనే నెంతటి దానను
అంత వింత లైన అరిషము దీకేయ ॥వ॥
మాంసపు దేహము మన్నెదదయజేసి
హింసగనున్నది ఘాష్టుంబు నాపైన్నేయ. ॥వ॥
నీ గర్వమెందాక నిలుచునారాహరి
శ్రీరినే యుపరరతి జేయుదాక
నీ యార్పు లెందాక నిలుచునురాహరి
యార్తిచే నాతాప మార్చుదాక
నీ బాధ యెందాక నిలుచునురాహరి
కరుణించి నాతోను తలయుదాక
నీవు నా ముందుగ నిలుచుట లెందాకే
హరియును నే నొక్కటియయ్యెదాక
జిమ్మటను వేమిజేతువు పిరికితనాన
యెప్పుడూనము యుంబ నియెదురు జూస్తు
వ్రంటి వేమా హరినన్ను వంటిగాను
జేసియుంటగ వస్తివి జేయుతుంటే.

కం. తమతమ నెళవ్వులు తప్పిన
తమ విత్రుతె కర్పైతోట తత్త్రంబును వా
క్రమురీతె నయినందున
శమ కరుడా యిప్పుడునీవు శూరుడవ్వైతే.

ధరు ఓరి యాలిరా కరము తేకే విల్లు
నీకు బాలదా తిట్టిన నే తిట్లు
సిగ్గులజ్జ నీకింతైన లేదుగా
యిక సజ్జనత్వము నీకు రాదుగా
యిట్టి పాపము అలలను జేతురా
నరక కూప వచ్చునని తురా

ద్వి. ఓ సఖులార యింకోర్పనేనెనం
యీసురు నరు దేయు యీషపరంపరకు
గాన యింరపు తెకి గరుడ నికేను
జానకహరికి దండము బెట్టి తనూడు
జెప్పి తోడ్తోనరారె శిక్షించెనోరి
యిప్పుడు రాతున్న యింతకన్నను
బాధజేసెనె నాకు పంచభాణుండు
కాదని వారింప కరుణాలు మాని
నాయాదకరములు నయమింత లేక
యేమిరా మన్నదా యిలుమికదీవు
తాళరా తాళరా తల్లినేనేను
చేలరా గోలరా బిగువుగల్గించు
నీధను వెక్కు మన్నించి నాపైని
శ్రీధరసుత నారసింహ్మని బాకి

నెందున నాజీవ మంగంబునందు
బొందుగా నిక నుండ బోలదన్నట్లు
తోచుచున్నది నీవు తొలగక లేవు
నీచప్రభావ నేనేని మిత్రాంబు
బ్రతుకగలేను సంతత మింత బాధ
రతి లేని ప్రాణ నంబలితి గాననిలనూ

వ. అట్లను కొనుచున్న చెంచుభామ, హరిపై మోహబాతచే మూర్ఛపడగా జూచి
చెలులు శైత్యోపచారంబులు జేసి స్వామివద్దజని యిట్లనిరి

కం. శ్రీ నారసింహ్మ యిప్పుడు
యీనాయకి మూర్ఛచేత మానవ్రాజు
తాపానలము కోర్వలేకను
దానున్నది మాటు జెప్ప తరమయక వస్త్రీమా.
వుండని పొండె నన్నటు
రంతని బచ్చెదరు మాల రాలేనుమహో
బంధు తరుణి యదిదానికి
కంద గరువ మంత నుండు నాయికుడారా.

వ. అనగా విని యక్కడికి చనుదెంచి చెంచుప్రమదామణికి శైత్యోప
శమనంబులను శైత్యోపచారంబులు జేయగా దిగ్గన లేచి చెలులతో నిట్లనియె.

ద్వి. ఓహో తరుణులార బా(ఒక్కె)కలగంటి
శ్రీహరియగు నారసింహుడు వచ్చి
తరుణిరో నేనేమ తాపంబు దీర్చ
నరుదెంచితి నని యంగంబు తడవి
యిచ్చోట నుండ నేలేమి నారదావు
కయ్యాకు రావె నాతో యన్నాడి నేవు

యని తోడుకొని పోయి యాపాన్పు మీద
తిలకంబు నీటుగా దిద్ది నామీద
నలది గంధము యిట్లలంకరించియును
వాసిగానే మోహమై జేసినట్లుండ
లేచి దిగ్గని జూడ లేడాయె కొం.
యెందును నను బాసి యేగెను యిప్పుడు
యిందువదనలార సుందరులార

ధరు. బాలకో నా బాళి దీరను బట్టి
భోగింప జాలనైతి తాపమారను
గేలి జేయ జాలియట్ల కేలబోనన్నిలి యిప్పుడు.
మోసజేసి బోయినాడు -- వైకుంఠనాథుడు ॥వెరా॥
కుళ్ళ గుబ్బల దిమి నట్లుండరో
దిగ్గని నిద్రమేల్కాని జూచుచునుండ
చెల్లి కౌగ, వుల్లు కొప్పు బల్లివలె నల్లుబూని ॥వెరా॥

ద్వి. నిద్రచే యిప్పుడు [illegible]గతి నేను మోస
బోతి కోపము చే మోస బోతినప్పుడు
యిట్టి కోపంబులను నిద్రలే దరంబు
చెరిపెనే నన్ను మందుండది చెలెలార.

ధరు. నా బుద్ధి మోసపోయెనే
నాబట్టి యీ బాధకద్దె.
యీ బ్రతుకేలన్న దని
యెవ్వరైన దెలుపరె ॥నా॥
రమ్మన్న యప్పుడె నేను సమ్మతించ లేనైతిని
కొమ్మరో నామీదవారు కోపగించుకొన్నారేమో.

పొమ్మన మంటేవి గాని పొందు గోరి నరహరి
కొమ్మనవనా గుబ్బ లుమ్మకె మ్మని రెమ్మలి యానె ॥నా॥

ధరు. నన్ను మరవకుమనే నను నేరతెవ్వ గేంద్రున
నన్నెయుంటివి యుపు డెట్లు నన్ను రోసి
యుండరాదేవి పొందుకై యేగినాడు
యీమరుని బాధ కే నోర్వ లేకేమి చేతు నమ్మ దార నామన సోర్వ. ॥దిం॥
శంకరనుత పద పంకజ మెప్ప
శశాంక వదనుని రతిం కడ తేరకు ॥నిం॥
కుందర వదనార చెంచాక్షి యుండును కుందు
కోపగించుట నాపైని తేపవారి
యేగి యున్నట్టి హరి నాయుప్ప మెళ్ల
తెలిపి తోడ్తెచ్చి మరుబాధ దీర్పవే బాధ దీర్పవే.
కందర్ప దేశిన సాయకముల గాయము వేగ ॥దీర్పవే॥

కం. జాలివే ప్రత్యుంబయ్యె వి
పోవే వేగమున నీవ పొద్దె గడచే
జాలివే యడిగిన దిచ్చెద
జాలివే హరి తోడి తేనం పోయ్యరు దేవే.

వ. అనవిని చెలి స్వామియుడ జని యిట్లనియె.

కం. ఓ మానవ కేసరి విను
నీ మానిని యున్న రీతి నిన్నెడ బాసి
యీ మారుని తాపాగ్ని చే
నే మారును పొరలుచుండె నిక మేమందునూ.

వృ. చక్కని వీడు రాపు జలజాయత నేత్ర రుటుంబునందు సా
పెక్కగ వ్యాసురాశి తన దీక్షలలారగ జూచి జూచి నా

దిక్కగు నట్టి మాన్ప్రహరి దీనత జెందె నే మున్ను నిందు నుం
చేకడ బోయి లేడనుచు నింపుగ బిల్లను బిల్లి కుందె ననూ.

ధరు. చెక్కు గొట్టి పోయెనాక్కె ముద్దుబెట్టు చింత జేసు
నాకు క్కమండిన హరి బాసెగవాయని చింత జేసు ॥
హరి నన్ను బాసె నటునుండి గాదని ॥చిం॥
శాదు హరిరూపు రాశిన అద్దంపు పటమని ॥చిం॥

కం. నరహరి తా రాడో చెం
చురముతో నే గానో చారు సుందరాంగి
మరు తాపానలమున నే
పొరులయ నా హరిని బాసి పొబా లోయ మనూ.

ధరు. రమ్మని మొరలిడి చెల్వ వె నారి తెలు
రమణిరో దెల్ప నీవను చురా
కమ్మని రెమ్మ లికలికి యానినట్టి
నమ్మద వెుప్పగు నాసరసుని కడనేగి ॥రం॥
చెంచు నాయకుని రాతురె
ధరణిలో బుట్టి శ్రీపతి గొన్నవనితపెం
యుంచక నను వలాత యంచ కొమ్మన
యాపంచశరుడు నన్ను బాధ పెట్టుచున్నాడు ॥రం॥

కం. యింకేమని దెల్పుదునది
పంకజముఖి బతుకు నెన్ని చక్కగ యింతే
పంకజనాభ దయానిధి
వంకుగ నుండవలతో బ్బు మగువనుగావూ.

ద్వి. యేమి చెల్లి దవే తెంచి యుందు వదనా
జాతి కులమంటే బుద్ధి యాచారవంతు

పెద్దలవి యేనెరుంగక బుద్ధిమాలి
దాని తాకింప నాకొచ్చె హీనతనము.

గీ. యుబలంబున నాతోను యెంతిలి జేకె
నా బలంబున కెనయ్యె యబలకేవ్వ
ఆత్తు చుండంటనని తెల్పి భద్రముగను
రాను నేరాను రానందు రా నురాను.

వ. స్వామి యిట్లు నగాయిని యూచెలియక్క టినుండి యిక్కడకు వచ్చి చెంచుకోమ
లితో నిట్లనియె.

కం. హరి నేను బ్రిచ్చితి మానర
హరిననుజూచి యాడన శీనాక్షి యెం~~దరు~~
దరుమనియె దవ్వు
యిందరు చెంచ నీవ ఉంచుంచ నదే నన్నియని.

ధరు. నేనెంత నీతొ మరిగించినానా ఓ చెంచుభామా
నేనురాని బట్టెడు వాన వహరియుందు చెంచుభామా.
వెన్నకేను దిక్కులే వేయుంటిని చెంచుభామా
నాతిక్షం జూడకయుంటే ధరిత్రే మున హరి చెంచుభామా
ఘటా తిరో నేను మదనుని బాధ కోర్వ
జాలకను యుండ నను నేలి కర్యదలచి
నవతి లక్ష్మీ యుదను జేరె సరసమునకు
నీరజాక్షిరో నను విడిచి నేనింత తాళజాలనమ్మ
అమ్మ వమ్మ యేమే నే తాళజాలనమ్మ ॥నే॥
యేమిటి . . . వానలి మంచున
వానక వేసిన మాట్లే యున్నది ॥నే॥

కం. నేనే బిట్టె దవిప్పుడు
దీనర క్షేసం భక్తి మార్గంబునయా
దీనార్తి భంజనుడగల
నానేరము తెల్లి మన్ననల జేసు గదె.

ద్వి. శ్రీధరా శరణు దామోదరా శరణు
మాధవాచ్యుత జగన్నాథ హే శరణు
కుంభాస్త్ర జనక శుభాంశాస్త్ర శరణు
చెంచు హో బళినారసింహ్మా హే శరణు
ననుగావు గావు మానవ హరి శరణు
సనకాది యోగీంద్ర సన్నుతా శరణు
దనజాక్ష నీ పజ్జ వచ్చినేనెంత
వినుతులు జేసినా విని యూనాఖాట
దయయుంచరాద పాతకీరాల
నా హృదయ వర యీదు పాదముల నె
నమ్మియున్న నాశిక కలుష మున్న దెదేవా
పన్నగ శయ్యగ మనోన్నతా నీతా ॥

ధరు. రామ జనక నాపై ప్రేమగలుగ రుంటే
మీ మది తాపుడు మదన తాప ॥మే॥
హరి విని విటుల నన్నరక్షి బ్రోవక యుంటే ॥యే॥
చిన్న కోపము చాత నన్ను వంచన జేశితే
కొమ్మన కుసుమ శరమ్ములు వండేయ ॥నే॥

గీ. దయగుమంతైన లేక చిత్తము చలింప
నీవు యూరీతి వచ్చితే నీరజాక్షి
యిట్లు దేకేట నవ మల్లికాస్త్రములకు, యిటు ధంబున నే నోర్వ నింతి కేశా.

ధరు. యిక తాళనురా మదనతాప మికనోరవరా ॥
సుఖదాయక వేదశిఖరేశ హరీశ ॥యిక॥
దర్పకుడు తనుపెద్ద సర్పము గరచెను
దీర్పు విషమునీ నేర్పు మెరసి ॥యిక॥
తాపఘనుత మరుతాపము కోరువ
నీపాటివారను పాపరహితనే ॥యిక॥
యిందుకానే నిందోర్చ్చితిరా
కేందువదన నాయందుంచు దయనే ॥యిక॥

ద్వి. యిన్నిరీతుల బిల్చితి వినకనాదు
పైయలుకమాని నాతోను బల్కలేదు
వాసఖీమణి యింకెట్లు వరగశాహి
కను బల్మను వేగ నాకెరుగజెప్పూ.

చ. పతియని బిల్తునో పతితపావనహే యని బిల్తునో రమా
పతియని బిల్తునో కలుషభంజన హే యని బిల్తునో సురా
ర్చితాయని బిల్తునో జయన్నసింహా హరీ యని బిల్తునో మద
చ్యుతుని సఖీమణి డెలుపు సూనృత వేమని బిల్తునిప్పుడూ.

ధరు. శ్రీసహస్ర నామములు వరముగా గలిగిన వాడె
తరుమణి నీవెరుగవో తపస తేజుని
విష్ణుం నారాయణం హరిం లక్ష్మీశ పుండరీకాక్షం
కృష్ణాది భజించువారి తలుపు హరుడే.

కం. నీపల్లవలలితంబులు
కోపంబులు మాను పెంచి కృపబుట్టు నీ
వే పేరు బల్చి బల్చిన
నీపతి కే జెల్లు బిల్చి నీరజనేత్రీ.

వు. రానళినాక్ష మారమణ రాజిన కాంతి మునీంద్ర రక్ష
రారా నగవైరి పక్షహరి రాత్రిదశారి కులేంద్ర శిక్ష
రారా నరకేసరి కరకాఖరానిను నమ్మితి దేవదేవ
రారా ననుబ్రోవ నీవిపుడు రాదయ జేసి మురారి వచ్చితే.

ధరు. జాజులతో పూజజేతు
కరము పురుష సరగున యిమునే ॥జా॥
నేను గావు దీనత జెందితి వేగ
యినకులతకోటి ప్రకాశ
యిప్పుడు గరుడశిఖరీశ
కరులార మివ్వన శ్రీంగారించి బహువిధములనే ॥జా॥
సతతంబునీ చరణంబు లేగతిగా
మదిని నమ్మియున్న నన్ను
యితరుల వతెనెంచుకనీ గతిబాసితె వేరెనా
గతియెవ్వరు ధరహరి నీ వేగా ॥జా॥

కం. శ్రీకాంత ధనమణి ~~సు...~~
సంతారా తల్పశుభనాక గరుడాద్రీశా
యింకానాదృచ్చిత నీ
నాకించిన యెంతనేను అర్చన చేయనూ.

ధరు. బాలనన్ను యువతి జేరి మనంబున
రోషముంచుకొని రమేశ హరి హ్యావి
కేశవ మాధవ శేష శయన యురగాశన
వాహన బాగి వాసనా ॥
నేమ్మన వారికి శుభములు కొమ్మని యిచ్చుచుండేటి
తమ్మికంటివని గోంతికమ్మని బిలచి ముద్దుయిమ్మనీ ॥

జాలిపేల త్రైలేయ వీధి
బాలమాను కరుణాపయోధి
యేలుకోకున్న మన్మథ తాపము
తాళగజాలను దేవరా వేగ.
రాకుండే నేమి జేతు నిన్ను
లోకనాథ నమ్మియున్నారు
నీవేగాని వేరే త్రేరా
తీరుగా హాని చేకోరం ॥
చ. యేలుకో జలజాక్షి యిందొచ్చి బల్కేవు
రాకార చంచేమి రాజవదన
నే బల్చినప్పుడు నెలతరో నాతోను
బల్కకుంటివి గాదె పద్మగంధి
చేదరో నీమాట చెల్లుతుందని నీవు
తలిరొత్తి తిరిగేవు తలిరుబోణి
నీ పూజలను భక్తి నిజమిందున దేవదు
చనుము వచ్చిన దోవ బారవేగ
యెందుకే నిల్చుకున్నావు యిందువదనా
నీదుతో సంగతే జేయరాదు గాదు
భక్తి కలిగిన యిల్లాలి పగిది నీవు
యెండవర్తిలి భవమోవె గూడ నన్న.
ధరు. కోపగించవలదు నాస్వామి ॥కో॥
యింపొజ్జను జారవచ్చిన నాస్వామి యింతలో ॥కో॥
పెక్కు విధంబులను యింకే తక్కు నిజంబుగనూ
జక్కితి యింటిలో నిప్పుదే సకచను దించు. ॥కో॥

తప్పు జేసి మురళి కరణాని జెప్పితేను పరల
తప్పు దుర దయజేసి బ్రోతుర రటు పలె నాస్వామి ॥కో॥
పాల ముంచినాను యింకె నీళ్ల ముంచినాను
యేలయిగాజేసినన్ను నేలుకోనీ వ్వాళ ॥ కో॥
చ. బాలుచాలె మహా భక్తిశాలివలెను
నీలి మాటలు బల్కకె నీరజాక్షి
జేయుపను తెల్ల జేసియు పేయువిధుల
జెప్పెదవు దీన ఫ్నైనన్ను జేరి జేరి.
చ. మాయలాడి వాసినీవు మరలిపొంవు
వచ్చుదో వను లేకుంటె వచ్చునీకు
కోట్లు తిట్లును తెలుసుకోకోమలాంగి
ఇంతి తనములు మాయతె బందుడానా.
ధరు. యెంత కోపము వచ్చెనే అమ్మలార ॥యెం॥
యెంత కోపము వచ్చు యింత కుమునుపెళ్ళి
యింతికే వెళ్ళక్కెన దంటి వరము నకు ॥యెం॥
కం. హరి హరి హరి రేవనకుమ
శ్రీ హరి వోహంబు తెంచి వ్రుచితము మాని
మోహంబు దీర్పరమ్మని
శ్రీహరి నీ వేడుదాన చిత్తము చెదనూ,
చ. మానసంబున సతతంబు బూని మిమ్ము
తలచి భజియింపుచుండు సుందరినిగాన
నన్ను నీ రీతి బల్కితె నన్నెవెరరు
బ్రోతురీ బాధ దీర్చు అంబుజనాభ.
ధరు. కోపము నాస్వామి యదబాప్పము తాపము తాళను రాపొందనువేగ.

యీగతి జేశితె నాకేగతి
శ్రీగరుడాద్రీశ బాగనియంచుయీ ॥గతి॥
దేవరా యీవేళను బ్రోవరా
యెవరకోర్తును శ్రీవరవేగమె ॥దేవరా॥
శిరదాయకారూప జాతసుమసాయకా
వాసుకిశయన జీవనజనయన
మానస మునిగె మత్స్యకూర్మ వరాహ
నారసింహోద్భవతార మూర్తి
చినకరబ్లో క్రాను పై త్వారంబ్లో
ధరఖగపతిగమనా కలుషహరణా
ధరణిహరార్చిత చరణ ఘరుంధాత్ర్మము వేండ
రదన మందరగిరి ధరగుణ మంత్రరమారమణి. ॥వర॥
శ్లో. వర్ణింప తరమా వలరాజజనకనీ
కొక్క దండంబిదే వురగశయనా
రెండు దండంబులు పుండరీకదళాక్ష
మూడవ దండంబు గరుడగమనా
మున్నూరు దండంబు మునిజనార్చితనీకు
నాలూరు దండంబు నారసింహ
వేలాక్ష దండంబు వేదానలావిక
పదివేల దండంబు పద్మనాభ
లక్ష యిరులక్ష దండంబు లక్ష్మీనాధ
ముప్పదిలక్ష దండంబు మోహనాంగ
కోటి దండంబుకి. ల సుందరదనా
నా కా ర
దండ యిద్ద [illegible] దనుజహర [illegible]

ది. యాలనే వనమాలినే విందువచ్చి
వేడిదవు నన్ను నిన్ననే వేడునప్పుడు
గలికినటువంటి సలిగెనే కామమెల్ల
దీర్చు పోగదె నీకునే దీర్చువాడా.
ధరు. అప్పటి కృతమెల్ల యిప్పుడు దెలిపితే నంబుజాక్ష
నన్నొప్పగించు మరునిగొప్ప బాణములకు నంబుజాక్ష.
తాళను తాళను తప్పంబు [illegible] వినుమంబుజాక్ష
యీవేళ బ్రోవకుంటె వేదనచే దేహమంబుజాక్ష
నిల్పాడు నిల్పాడు గెల్పాను మరుని కిలంబుజాక్ష
రమ బిల్వాల హారహాన్నీ కల్వాలహాన్నన కంబుజాక్ష.
శ్లో. తేనైన నామోవి తేనలందిరి
చిందగనిత్తు తప్పరా దవళనయనా
నావ్రుడు మేన సన్నటి యీకుచములు
చేరి అంటనిత్తు మారజనక
మరుకేళిలోన సమ్మతి తోడనే
మిమ్ము బట్టి కౌగిట జేర్తు పద్మనాభ
పరసంబులాడితి సముదు ముందునయిమ్ము
ముద్దుతే బెట్టుదు మోహనాంగ
యిట్లు యిపు [illegible] జేను గేలికవేగ
నన్ను కృప బ్రోవుము నాగశయన
కనక కస్యపసంహార ఘనశరీర
యిందిరాదేవిరమా రాకేందువదనా.
శ్లో. బాలికామణి మోవి [illegible]
తేనైనది మోవి తేనె ఎంత

కమలాకుచము బట్టి గల్గిన వానికి
కుల్కుచుండేటి నీ కుచములెంత
సిరి మాదేవి కౌంగిట నున్న వానికి
కౌంగలించేటి నీ కరములెంత
ముద్దుబెట్టఁ లక్ష్మి మోవిచ్చు వానికి
మోహనాంగిరో నీదు ముద్దులెంత
యిందిరాదేవి ప్రేమతో నిట్లు జేయ
దాని యటు విడచి నీవద్ద రాను పోవె
లలన వనితామణీ జాలు జలజనేత్రి
ప్రేమతో నన్ను పొందేటి ప్రియవధూటి.
నాదు తాపంబు కన్నార నీదు జూచి
యిట్లు దయమాలి యుండుటే మోవితేనె ముందు బెట్టి
మందు బెట్టి యుందిరా మదనజనకా
గానితే యుంటె నను గావవా శ్రీ జేరి
గారి జేరి మదను హేమ గారి జేరి.
రమణి శిరోబాళి వేళ నాయుడ రమ్ము రమ్ము జేరి
నా కొమ్మునను ఇదే శ్రీకరము గృహే దిక్కై శనో యట్లున్నది
లక్ష్మి వేగ నను గావు ॥గా॥
దాసి మందు దూరంబు వెనవందు దాసము జేసె
యిందు వదన నీవు యెరుగుదువే యూరల
హరినీవు యెరుగవె అబలనీ శివ నన్ను
కరుణించి బ్రోవ నీగతి యనుమా ॥ హరి
యెవ్వానవతి శన్నేలనుంచ నీవెవ్వరె యిందొబ్బి యిటు బల్లను
రూపు యడవిని వశియించుటటు వంటి నన్ను నిక్కడికి దెబ్బిన నామగుడెవ్వగావో!

నీవు వంచన జేక యిటువలె నన్ను యిప్పుడే
చెంచులక్ష్మి నీతో ను సరసముగా
నిట్లు గూడు కొని నాదు కుసుమ శరుని వేద
జూడజూడ నీకు సొంపాయనే.
ద్వి. బలియుచే నీతని బట్టుక పోయి
కలసితే గాని నా కామంబు దీర
దనిస ఖంలను జెప్ప హరిపజ్జ జేరి
నను నేలుదువు గాని నరసింహ్మ యనుచు
యిరుచేతను బట్టి యూడ్చుక రాగ
తరుణీమణి లక్ష్మి తదుయ కయప్పుడు
అతిహింస హరిచెయ్యి పొదిచె చెంచలితి
కదలి కరాంతుల కేలు కంకణంబులును
ఘుల్లు ఘుల్లున చెంచు గతిను పొదిచె
మల్లాటల యిన్న దూట్టిని దర్దరునా
ధరు. నాదు నాయకుడనేను కామజుతే శ్రీకే రాయని బల్లితే రమనికేమి.
హరి । నాపతి కే లాగు నీపతి యందువు పోపోవె చెంచుల పొలతిగావా
కుమబాపు డెరుగ నాదు చై చై బట్టి నన్నేల
నాపతిగాదను నీపతి వెవ్వనె
హరి। యూప్పుడయిని జను వెళ్లను సురు వెళ్ల
శ్రీపతి యని పేరు జెప్పుదురె వినవు
నాయ జూనగన్న కరవరదునకు
చెంచూయి హోబళుడని స్తుతియింతురె విని
ఛీ యందురె శ్రీయు హోబళిని చెంచు యహోబళుడని స్తుతియించిన
అంతవన్నాను యెంక్కువ గలిగిన మాటలు అన్నాను చెల్లదా అదినేకైతే.

గీ. . . గియుండ నీవుండ రక్షన చెదును
యీకొకరి కొకరీరీతి మీరుననన్ను
కొట్టు కొంటేను జూచిన కోమలులకు
నాప్పు లవుతావుగాదె మీనాతులార

కం. యీ యిద్దరె విధులనా
చేర . . . .
నారీమణులారానను
యీ రీతనుండుదురుగాని వేదినిన నినవా.

గీ. జగము లెల్లనేలు జగదీశుడవునీవు
యిద్దరిట వారి కేల యంత
ముక్తి దానవేనం ముగ్ధ యుదీ దాని
వశముగానె యుండు వనజనేత్రి.

కం. అనగా చెంచుల తరుణి
- - - - - - పంక్షచేత
తమలాకొక వ్రేక్షని
వ్రేక్షు హరియునంగా విన యూరకనుండె వెర్షు పేయుకనప్పుడు.

గీ. . . నుగా వ్రేక్షించి తనదు దేవిని జూచి
చిక్కు దేయి యేరుగ దెన్న విధుల
నేరము న్నాగాచె నేలతకు నేనిచ్చు
నిక్షయూవునే టించి చక్షనుండు.

ధరు. నోసి నాపనిగాదేమె నాపని
యిట్లు నోప్పవైతే జేయనాపని
ఇతే సొగెను యిదినీవు వేడుగా
జేసితివే గడతరో నీకు వేడుగా.

కం. నీ కరుణ నబ్బియుండే
నాకే మెుకబంత లేదు నాతికి యీంకై
నా కలాబ్దాంబుప్పుడు
నేకనుగొన వలయు పత్రనీరజనేత్రి

వ. అని చెప్పి లక్ష్మీదేవి తానుగా చెంచుస్త్రీకిన్ని స్వామికిన్ని వివాహ
ప్రారంబు జేసిన దెట్లనె.

గీ. యిద్దరికి మంగళ స్నానమింపుగాను
తాను జేయించి సంతోష మానసమునా
చేతులారంగ . . కి భూషించి చెంచు
పంకజాక్షికి తాపె యలంకరించె.

ధరు. ఉవళ మంగళములు బాడిరి ముత్తైదు . . . .
ఉంప తులరు షి ఉయందు . . . చెట్టి పేదు కల్లి జేరి.
మంగళహారతులెత్తిరి జయమంగళమని దీవిస్తిరి
పెమ్మట నిద్దరి సతులకు సహితమ్మగనుండి . . . .

వ. . . . . యిట్లు లక్ష్మి చెంచు భామాసమేతులంతై యుండె
నక్షడా.

ద్వి. అంతట యీ చెంచు లతిబిత్ర . . నా
యింతగా మరి కొంత వేట సల్పుటకు
కొంత దూరంబున కొండపై కెక్కి
పంతంబు మెరసి బల్పక్షుల వలల
వేశిబుచ్చుక వారు వేడ్కతో మరలి
జేసిన చేతలు చెప్పుకున్నారు
తమ బలంబున కొండదాటెదు వారు
క్రమముదంబుగా గొప్ప పర్వత శిల . .

ఆకొకొడు వారు పెంపున మృగంబులను
తరాటు పోవగ సూటిత్తో వేయువారు
కరులతో వాళ్ళని కదనాలు జేప్పి
బరబర చరచిప్పి పృథివిపై యురము
వారతై యుత్సాహ వార్ధి నీదుచును
వీరులు తమ తమ విడుదుల్లకరుగా

ధరు. చెంచునాయకులాచ్చారి అద్భుతమంది 4చెం4
చెంచులు అతిబలులంచు వస్త్రువెల్లి
చెంచులు వలలు నొడించుత వేగమె 4చెం4
పులుగుల పోనియ్యక కొందరు
చుట్టు వల లొడ్డి కలచచునా
పులుల కరుల దొడ్డనాలల . .
. . లచేత జంపిన కలరవములగాంచు 4చెం4
గిరు తెక్కి దుముకుచును
పొదవుగల తెరువులు విరుచుకనా
. . . మస్తుతై పటిపటి విధముల
ధరణీయదరగ కొందరు కేకలిడుకొంచు 4చెం4

ద్వి. యీ విధంబున వేట వె . . . . .
వే వచ్చి గూడంబు వేని ప్రవేశించి
చెంచులు తమ తమ బిన్నా బిరుతం..
చెంచలాక్షులతోను జనిరి యిండ్లకు
చెంచునాయకుడంత చెలగితానింక
సంచితంబుగ జననప్పుడంతో బ్బారు
కూతునిన్ గానక కొంత చింతించి.

. . . బాయుగా అందరుండగనా
అని మనంబున వెంచి అతికకోపమున
తన వార్ల పిలిపించి తెడుయకననియె.

ధరు. యెట . . : . మత్తురిగావా
మన పొమ్పిన బుడుసుల రావా
పిరికిళ్ళ కుడుముల ముద్ద
బాలబడపిన గుంపిళ్లనిద్ద
బలుపంత గడ్డల నాగ
యెత్తుగలిగిన బలుగాలి మూంగ
బింత నాయులరీతు చెత్ర
బలవంత పృవెడ్డుల గొఱ్ఱ
పిలి తన్నుల చక్కదక్క
కొదలిళ్ళ గడ్డల బిన్న బిక్క
బుత్రిత్రి నాగు గదుస్స
మారితోక్కిళ్ల యెలిగల బుస్స
. . . .

వ. తనయు పై వేమామటి మాయు వెంటనే యారణ్యమునందు వచ్చి బలు
వేటల్ నీటుగా జేసుకొంచును . రాకెందు తదర్శ చూడంగ లేరో మ
సంబున బల్ చింత బుబెట్టి యీ విధముగా బోలేదు యేనాలమునా.

ధరు రాదు నా కూతురెందు తప్పి బోయెనో మార్గ మెరుగక
బోవలయు వెతకవే మందము గూడి విపన మెల్ల
యిప్పు . . బికి నాథు కే వెరాయనిరి.

కం. యెవ్వారిని యడుగవచ్చును యెవ్వారు యీజాడదెలిసి యెరిగింతమా
యె వ్వాయుగు దేవినదికితె తెగవరింపు మాకు యీక్షారి యునినమా.

వ. అనగా విని చెంచు నాయకుండాదిగా గల చెంచులెల్లను తమరాజుకూతురు

. . రుగు తెలియుటకై మృడానీ దేవిని పూజింప వెడలి రెటువలె నంటేను.

ధరు. వేడుకకే చెంచుతేరి గూడి గుంపులతో . . బువెలువడి ॥ వే॥

అక్కజముగ పూజ చక్కగ జేయను పెక్కువిధంబుల వస్తువుల్

గొని వచ్చెంటి దేవిని వేయిదములతో తాను తలను రత్నఖచిత భూషణములు

తాను చేకొని బలికాధ్యుడు మృడానీదేవికి యానందముగ మ్రొక్కి ॥వే॥

గీ. దేవి గుడి . . . . . దివ్య

భూషణాదులెల్ల దోసంగి దేవాదిదేవ

పూజితంబగు దేవికి పూజజేసి

మ్రొక్క వరమును గోరి చన్నని క్కుమారి.

ద్వి. . . . క్కియూమార్గమేగు

తెరగు లెల్లను దెలిసి యు తేర బెద్ద

గిరిని శుభ చిహ్నములుగ నా నరమృగేంద్రు

దేవి కన్య . . . మ్రొక్కెగి యవీరు

ధరు. యెవ్వాడురా నిందున వచ్చి కొమ్మనమా పువ్వు బోకేకిరి

యెవ్వరెరుగక బరునవ్వుతో యున్నగ . . వొంటిగా దొక్కనియుంటి

కంటి పైగలను దెల్పు వెంటనె తొక్కని వాని . . ను బల్కుకబోయె ॥యె॥

క. అని యూ జాడలు తెనుగొని

వేదాద్రి కొచ్చి సారసనాభం

గని మ్రొక్కి లేచి కోపం

బున బల్కిరి హెచ్చులపుడు యానితగవులా.

వ. యిట్లు చెంచులందరున్ను యింబల్కగా వార్లగుండ జేరి చెంచునాయకుండు

యిట్లనె.

ద్వి. అమ్మనోను బాగాయె అవనిలో యింత అన్యాయము లున్నదె నారసింహ

తెగవ వెల్లను దీర్ప తగిన వాడవు నీవు

దొరవ . గాకను దుష్టహరణ

మురదమున నట్టైతే మెప్పక్కిలించుకొందు .

వక్కరియింటి కన్యకే వు

దెచ్చుట ధర్మమె యిచ్చునీ వెయిట్లు

జేసితే నీతులు జెల్లునెట్లు

మానవ మృగేంద్ర యింట్లి మాగు . . .

. . దుతారతనమున నీతి మాలుటెంత

ఉడుముచునకు యొప్పగించు మాయడనువేగ

దొక్కని బోయెదవు కడు వెంట . . . .

ధరు చలమేలనోయి జేకొదవిట్టి ॥చ॥

చలము జేయకు చెంచు కులవరుడైయుండ

బలిమి కోపముచాల నిలిచినాతో నిట్టి ॥చ॥

నీ కూతురు విను నా కు యిసలింపగ

లోకజననికి సమ్మతయయ్యెను ॥చ॥

ధన్యులు యింకై తిరి యింత సన్నులస .

తొలుతే క ల బాలవలె యూకన్య

రమాదేవికి సాజన్యాంబున నయ్యె యింతపంపుదగలుగా ॥చ॥

గీ. యేటియెరుగని మా కన్యకే మ్మదెస్తొ

వెల్లుబల్ మాయబన్నిమ మ్మోచివనని

యిట్టి పనులకు విను జూడ యూకు దనుచు

దొచటె దిసుమంత్రైన దొంగవలెను.

గీ. తాపసాక్షి తమాయదన్ మాపిడుచుకు యిప్పుడే బప్పగించక ట్టిట్లు జనగ

వలదు కదలివమ్ము లెందవాడుదేవ ఆగ్రయున్నదినీదు పాదాబ్జములతో.

వ. యీ విధంబుగ స్వామిని చెంచులు అడుగగాను సంతోషమువలని యుండదాదేవి
సముఖంబున కుంజని యిట్లనిరి.

దరు. విన వలెనమ్మయ్యో వింత బుట్టె నదివో
చనుదెంచి చెంచులు స్వామి తోను
మరియాద మాలిన మాటలు బల్కెరు
పరువెత్తి వచ్చి పట్టేరు వెలు. ॥వి॥

కం. అని విని లక్ష్మీ యపు చెంచుల
వనితయునిరు వ్రున . . వచ్చినార్లన్
గని యెలుగెత్తె చెంచు బాలిని
తన తండ్రిని జూడసిగ్గు తగలిన మతినే.

గీ. తల్లియుని వే తల్లి తండ్రులు . . . .
. . వచ్చినారు చెంచులిప్పుడు
తల్లి తండ్రు లైరి తన దేవి కొదవలే
రమ్మి రమ్మ రమ్మ అమ్మ రమ్మ.

కం. అనగా వి . . .
యని యెను భార్గవి తి నీదు అధిపుడు
విను జేసిన పనియు వమ్మ
వాపడుచున నారక్తంబునందు జూచి . . . .

దరు. తేదగునమ్మ పడుచుకిట్లు ॥తే॥
నాదని యెరుగక గరువు బుద్ధికాలి
వేదనినిట్లు నామించి నీతులమాలి ॥తే॥
. . దయవిప్పు బాలెతేదు వెరాస మవలుబుచ్చి
అడవిని నీ బాగు పడలేని నీపలి ॥తే॥

కం. కడలి సుత బల్కె తండ్రి,
అడవిని విహరింపదేను అబలననుచితం
గడచిన పనికికచింతలు
బడనేమయి తగిన యాలి బల్కుదు రనినన్.

గీ. అనుచితంబు చెప్పగా వినుము మాదు
మాయదను మాదు పడుచును న్యాయమరసి
చిత్తమున వాల్ల మెనిక చెంచు. దు
యిప్ప తొల్పించు తడయక నిందువడనా.
అని చెంచు తరుణిని
ట్లనియెను తన సంగలను బాత యేనే హరికి
ప్పినదాన నైతివ యంచ
యన నా పంగ్కరికి యిట్లులనె బార్గవి తా.

దరు. తేకుంటేనే పూలు మాట తేవంకో హరికిడెల్ప
నీకు సమ్మతైతే నాకు నిండు సమ్మతి
అని విని శ్రీహరికి దెల్ప హరి విని చెంచులకు దెల్ప
విని చెంచులట్లనిరి శ్రీలక్ష్మీ వినకురా

గీ. నిక్క మైతేను యిప్పింపనేదు మాట
తలకు . వారి ధనములు తరుణి కోరి
యునివ నిక్కి హరియన్న నాత్మ
మొదటొచున ప్పుడు బలికెరి అచ్చుతునకు.
యీ పెండ్లి జూడవలె నని
శ్రీరామ కన్నులార చూతింతు మనం
గా పల్లమలం నారవలు
గాననే కవిధులుగా నరహరికే.

ధరు. శోభనములు జేకొని చెంచులు తాంతిరె ॥శో॥
శోభనములు జేకొని ఎమెచ్చగ ॥శో॥
వనిని గంధర్వ వివాహంబున కన్న
ఘనులు చెంచులు వేడ్కగా దంపతులకు ॥శో॥

వ. శ్రీ.. యంబున భూసుర ముత్తైదువలు మంగళం బాడిరి యెటువలెననూ.

ధరు. శ్రీకమానవ కేసరి వరవేష జయమంగళం।
శేషశాయ్యాశ్రిత క్లేశపాపవినాశ నశుభమంగళం।
శ్రీదప్రంతజపాద సుత ప్రహ్లాదప జయమంగళం।
ఆదిదేవ నియామక నామర వేదసన్నుభ మంగళం।
పాపసంహారరూప జాతసు మాబాపన జ్జయం మంగళం।
శ్రీప చెంచుప్రతీప రక్షని లాపశశ్య భమంగళం

వ. ఇట్లు ధవళ మంగ.. లు బాడగా చెంచుచెకి నాయకుండు హరితో
నేమనుచున్నాడు

క. శ్రీ వెంకటసూరి నంచికి
నీవే ఎలమి బ్రోవ నేచెంచితి వో
యావితము బ్రోవ వలయును
మావని తకు యెల్లప్పుడు రమానాథ హరీ.

వ. లక్ష్మితో నేమనుచున్నాడు.

క. ఇూ. జెప్పిన దాసన
కోవంజద నాయ తాక్షి యున్నాని నీవె
ఓ కరుణ జేసి బ్రోతువు
నా కూతికి కట్లనె ఇనంబున బ్రోతువు.

వ. అని చెప్పి తన కూతురితో నిట్లనియె.

వో తనయా మతో మాకంల
భీతిని మరువక ను నరుప్ప నిక్కంబు జగ
న్నాత వగండానిమాటకు
శ్రీ తిగ వెండుండు జేకభాసరుహ నేత్రీ.

వ. అని యిట్లు కూతురికి బుద్ధి జెప్పి తన జనంబులతో గూడి పురంబున
కరిగెను అనంతరము స్వామి యెటువలె నుండెననూ.

ధరు. చెంచుబలములనేలి చెంచు యహోబలు డని
యుంచగా పేరు వహించి యుండెను సుఖుడై।
చేరి గొల్చిన దాసులకు కోరిన వరములిచ్చుచు
నారసింహ్వాడు . . గరాజము పై

కం॥ అడుగడుగుకు శోభనములు
తడయక నీ కథ పఠించు దాసులకిచ్చున్
అడుగడుగుకు శోభనములు
తడయక గొన్నట్టి నృహరి తద్భాంబుగనూ.

ఇతి శ్రీ లక్ష్మీ చెంచు భామాసమేత శ్రీ నృసింహ వరప్రసాద
. . వ నారాయణసూరి పుత్ర సుకవి జనయిత్రు వెంకటసూరి వి
రచితంబు యున గరుడాచల విలాసంబను నృసింహ్వ నాటకదా
సంపూర్ణం.

——×——

లింగాంగ సంయోగ లీల సుఖంబున నాడి
యోగమార్గమున బుద్ధి పొంగి మది పూరకంబు
న అనాహత వర్ణమున కనువచ్చిన యావిళలో
గంగాధరానంత రసభరిత తానక
రంగాను స్వానుభవ మంగళ హృదయ యోన్మీలితాంబు
శాంభవి ముద్రను భావమున గనుమా.
తాళమానంబులను తానెనని యు తెలిసి . . . .
మనసు ఏక ధైన శ్రీరాజయోగంబు కనవచ్చును
ఏడులని వెలుగులో యెరుగత తొన్నైనప్పుడె
ఏకరుక మరప్పులు యూడవే . ॥మోనసా॥
అజ . క్రము బయలు జేసి లోలోలోనే భేదించి కుండలినే
నాదంబు . . . వర్ణమున చెలుగుచు పరా
నాదంబు సాయకను సాధించి కోటి రవి బింబ బ్రహ్మ
సాక్షాత్కారమున రగనుమా॥
. దాను సమరసంబున తనయాత్మమున తాదానె దైవమగునూ
గురుకృపా బంధము వరప్పన్న గండ సద్గుణ నిజాలంకారమా
కుండపూర్ణ . . దయమున భాసురలీల . . . .
ధరు. హరినారాయణ నరసింహా ॥హరే॥
అహిరాజ శయనం అరవింద నయనం
నృహరి శరీరం భజే అనుదినం ॥
శ్రీ లక్ష్మీ కంభజే నృహరి శరీరం నగరాజధరం
అహమేవ పెంద్రం భజే అనుదినం ॥ శ్రీ॥
శ్రీ లక్ష్మీశం శ్రితఘనాశం బాలనృసింహ భజే అనుదినం॥ శ్రీ॥
పాహి రమేశ పాహి గిరీశ వాసవనుత నరకేసరి వేశ ॥శ్రీ॥

నారుకస నమందు నేయు మెచ్చినలచి వినోదము లైనట్టి మదుఫులు బలికించు ॥
కోరబడు నిర్వాకు కుంజరముఖ నర
హరిసచ్చరిత్రము హరిహర వందిత ॥ పా॥
పార్వతి ననునీవు పాలింప వేవేగ
సర్వకాలము నన్ను స్మరియించినావు ॥పాహి॥
కం. లంబోదర గజముఖ హే
రంబా గణనాథ నిర్జర ప్రభు వినుతా
జంబూ ఫల భక్షిత జగ
దంబా సుత విఘ్నరాజ అమరస మాజా॥
కం. వాణి ఘన రసజాసను
రాణీ విద్యుల్లత గాత్రి రాజవదన శ
ర్వాణీ సన్నుత మధుప
శ్రేణీ వేణా వ్యాఘ్ర కేళిత జననీ .
ధరు. వేడుకొనక ఉండ వేడినప్పుడె జేయువిని
యింక వేడుక తీర్చ వివరంబు యీనే ॥వేడు॥
సలలిత వాక్చాతురీ వాణీ
జలజాసను నిరాణీ జలజాత పాణీ ॥వేడు॥
ద్విరద వదన వరదనా
హరిహర వందిత పాపహరణ సచ్చరణ ॥వేడు॥
తలచాప హరి ప్రియంగారీ
సకలలోక జననీ శంకరి శ్రీగౌరీ ॥వేడు॥
యిట్లు జగదేక గురువైన పార్వతి ప్రార్థన జేసి నారదాది కవి శ్రేష్ఠులన్
వినుతించి గరుడాచల విలాసంబు నృసింహ నాటకంబు వ్రాయబడెను.
తత్కథాక్రమంబెట్టిదనిన నాటక సభకు విఘ్నేశ్వరుండు వచ్చే మార్గం బెటువలెనన.

ద్వి. శంకర వరపుత్ర సద్గుణగాత్ర
పంకజదళనేత్ర పరమపవిత్ర
అసురు గుణభవ్య దసహాయశూరు
ఇనకోటి సంకాశు డేకదంతుండు
గజవదనుండు దుఃఖనివారకుండు
విజయంబు శుభమిచ్చు విమలాత్మమూర్తి
గుజ్జువేల్పుండు అంకుశపాశధరుడు
సజ్జనప్రియుడు దుర్జనసంహరుడు
త్రినేత్రకుండు మూషికవాహనుండు
చతుభుజశ్రేష్ఠుండు కామరూపుండు
విఘ్నాపహరు నిర్విఘ్నదాయకుడు
మంగళతేరుంత మమ్ము బ్రోచుతండ్రి
విఘ్నరాజమహం వందే పాతుమాం గణనాయకా

ధరు. గజముఖ గణపతి వచ్చె నాటకసభకు ॥గ॥
గజముఖ గణపతి నీరజనాభుడౌ హరియు
అజరుద్రాది దివిజులును తెంచగను
జనులబ్రోవను నిజముగ సభకు ॥గ॥
చల్లని చూపు జూచుచు
భక్తుల కోర్కె తల్లిని దీర జేయుచు
కొల్లగ దేవతలు మొల్లకుసుమములు
చల్లగ గజ్జెలు ఘల్లని మ్రోయగ
మెల్ల మెల్లగ రంజిల్లగ సభకు ॥గ॥
కుడుములు తిరసములు
వడలు పూర్ణకుడుములు పాయసములు

వడపప్పు చిడ్లలు వరుసగ భుజియించి
యెండతెగని కిరుల్ పుడమిని జనులకు
వదిదతి నొసగను అడుగిడు కొనుచును ॥గ॥

ధరు శ్రీయుతహోబళము మంగళము
జూచి సేవించు జనుల మనోరథఫలము ॥శ్రీ॥
గణనకు మిక్కిలి పురము ఇన
మణికోటిసంకాశ మెప్పుగ పురము
గుణములు తెంప నెవ్వారి తరము అని
ప్రస్తుతి జేయువారికి శుభకరము ॥శ్రీ॥
వైకుంఠమైన జగతికి
దాసవారి వందితుని పూజించు సుకృతికి
శ్రీకరముగున సన్నుతికి
శుభసిద్ధులు సద్ధించు నీ క్షేత్రమే యుతికి ॥శ్రీ॥

వ. అట్టి శ్రీయహోబళవాసుడైన నృసింహస్వామి యొక్క కథా
క్రమంబెటువలె నంటేను

కం. శ్రీదామోధర సుతి చే
చేరాదని బాధింప సాధు రక్షుంబౌ ప్ర
హ్లాదుడు హరిహరినాకే
వేదిక్కని మొరలిడంగ యానరహరియై.

కం. త్రిదశేంద్రాదులు పొగడగ
కదనంబున బట్టి హేమకశిపుని చీర
హృదయంబున సన్మోదం
బుదయింపగ జేశగా చెనుర్వి తలవమునమా.

ద్వి. శశివము ఖండించిట్లు రాక్షసుని మర్దించి
పశిబాలుడైనట్టి ప్రహ్లాదుగాచి
అమరార్చితుడు నృసింహాకృతితోను
రమతోస మేతుడై రమ్యతరాను
వేదాచలంబున విహరింతు ననుచు
వేదవినుతుడైన విశ్వంభరుండు
పరిచారకుల జూచి పలికె మోదమున
ధరలో ధరంబు వేదాద్రి యందేని
తెరువుల సుళ్ళు సుందరమైన తేర్లు
యురువొందగాను మందిరములు పెక్కు
కనవేదులను ప్రాకార గోడలును
ఘనమైన పద్మరాగములతో గోపు
రంబులు యాకీళ్ళు రత్నగోమేధి
కంబుల తలుపును కల్యాణవేది
జనరంజనంబైన సదనముద్యాన
వనములు కొలనులు వరుస చిత్రించి
ముచ్చటౌ పందిళ్ళు ముదము మెప్పవేరి
పచ్చతోరణములు బాగుగా గట్టి
దాతాదిసురులు చిత్రంబని బొగడ
కౌతూహలముగ శృంగారించరండూ.

ధరు. హరిదాసుడు వచ్చె జూడరె సఖులతోనూ ॥హ॥
హరిదాసుడు హరిహరీయనుచు
సురులును తాంచగ చిరునగవులతో ॥హ॥
సమయాసమయములకు సద్బాధలాడెడివాడు

కమలాపతియదు కృప బడసె హరి
సమయంబున నతిచాతుర్యుండగు ॥హ॥
శృంగార మందిరములు బంగారు గోపురములు
మంగళకరమగు మధువనములు
యెన్నగ నలరిత మెనత్తుగ జేయను ॥హ॥
సదనములు పన్నీటను చక్కగాయలరి
ముగ్గుచదరగని ప్రచ్ఛురి ముత్యంబులు
ముదమున జనయా మురరిపు పనుపున ॥హ॥

వ. యిట్లు హరిదాసుడు సభకు వచ్చి జనులతో నిట్లనియె.

కం. జనులారా వినరే స
జ్జనుల వరప్రదుడు విష్ణు సంరక్షణాచే
యనుమది నెంచుక వేగమె
వనజంబుల కనుదురీతి వచ్చెదిచటనూ.

ధరు. హో హో జనులార శ్రీహరి వచ్చె ॥హోహో॥
హో హో జనులార శ్రీహరి వచ్చెడు
గేహద్వారలంతార మహాహగ జేయరె ॥హో॥
అత్యాశ్చర్యములవున ట్టలకి యుండ్లు
ముత్యాల ముగ్గులు ముదమున దీర్చరె ॥హో॥
పందిళ్ళు వేయించి పచ్చతోరణములు
అందముగా గట్టుం డందరూ యింపు ॥హో॥

వ. అని యిట్లు పురంబునే రాత్రి శృంగారంబుగా జేయించి మరలవచ్చి
స్వామితో నిట్లనియె.

కం. సరిబోలదు అమరావతి పురమీ వేదాద్రి పురిని పురుషోత్తమ యం
దరు దేరవలయు సన్మణి వరులతు రక్షింప వేగ వనజనాభా.

ధరు. హరి వచ్చె జూడరె రమానర ॥హరి॥
దురితఘంహార చక్రధర సురనుత
యని శరణన్న వారికి వరము లొసగు నర ॥హరి॥
పేదలకెల్ల ధనోదయ మొసగును
వేదన కనుచు బ్రహ్మాదులు పొగడగ
వేదశిఖరియందు విహరింప దలచుక
పేరాదముతో ప్రహ్లాదు గాచిన నర ॥హరి॥
మాటిమాటికి మొరసెను విభాకర
కోటితేజముల కిరీటము ధరియించి
సాటిలేని మాప ఘాటి సమేతుడై
మేటిగ శుభమొసగేటి రమానర ॥హరి॥
మానవ హరి వేశమూని వినుతి జేయు
దీనులకేగాన ననుచు నకరుణాబ్ధియై నరమా
నాథుడు చేత బూని బిరుదు పవమాన జవమున శ్రీ ॥హరి॥
నరహరి వేశము ధరియించి సద్భక్త వరులకు
గాచేటి బిరుదు వహించుక శరణాగత భక్త వరదుడు
ఆనంద భరితుడై పవమాన త్వరితుడై మానర ॥హరి॥
ద్వి. హరియెటులనాడు నిత్యానందు డగుచు
శిరమున వంకలెంబు చెలువొప్ప దాల్చి
బహుభూషణంబు లింపార ధరియించి
మహనీయ్యాస ఘ్నణా మందారుండగుచు
హర్షున్న యాకొల్వికూటంబు జేరి
అర్చించ శరభంగ ఆంగీర సార్వ
కౌశు మైత్రేయ భార్గవ జమదగ్ని

వత్స శ్రీవత్స దూర్వాస జాబాలి
శాండిల్య జనక కాశ్యప వామదేవ
మాండవ్య కౌండిన్య మౌద్గల్య కణ్వ
హారీత భారద్వాజ అసిత వాల్మీక
వరమంత పాలదే వలస న్నతంగ
నారద సనక సనందన సహ వ్యాసు
ఆరయ సంతతం బానందు లగుచు
ధరు. మును బూర్వ కొర్కరుగా స్వామిని జూడ
మునులందరు వచ్చిరి ॥
వినుతించు కొనుచును వేడ్కతో కొందరూ
నను బ్రోవు శ్రీలక్ష్మీ నరసింహ్మా నరసింహ్మా యనుకొంచు ॥మును॥
కొందరు హరియనుచు ఆనందము పొంది
గంతులు వేయుచు కొందరు దానవకులవన దహనంబు
కొందరు మార్తాండ కోటి తేజ నను కొంచు ॥మును॥
మును మానవ రూపమునా స్వామిము ఘునిబట్టి
దుష్టమనాదను దానుచు అనయము మము బ్రోచె
హరియనుకొంచున, తనుగొనవలయు మాకనుతార యనుకొంచు ॥ము॥
జాజులు మరువములు పొన్నలు పారిజాతాది కుసుమములు
రాజవదనుడైన రమణీరమణుని పూజింప
కొందరు పువ్వులు జేకొని ॥ము॥
వ. హరహర ఓ హరిదాస స్వామి వారితో యేమము వచ్చువున్నామని చెప్ప
రావేరి. ఓ స్వామి యేము వచ్చి యున్నామ యూస్వామియా అహహ ఓరి
హరిదాసా నీవు వస్తివంటే యొప్పటివలెనే మానగరికి కావలసినపను
లు జాగ్రత జేయరావోరి. ఓ మునిశ్వరులారా రండిరండి మానగరి

మరి మేనుగలకు యెంత రావలెను తెస్తాము అంటి   ఆహాహా వోరీ హరిదాస
యేమంటి వట్లనతురా వోరీ మానరసింహస్వామితో మునులు వచ్చి వున్నామని
చెప్పరా వోరి   వోస్వామి మునులు వచ్చి వున్నది స్వామి

కం. మునులు వస్త్రి రావల
శిరము బట్టుకు తీసి . కలు జేయించి యెం
ఇన నాడె దంచి కుండలో
అను పొందగ బెట్ట వచ్చునా హరి హరిదాసా.

వ. ఓ మునీశ్వరులారా మునులు వచ్చి వున్నదని జెప్పినాను స్వామి వారు
యిమ్మన్న వెళ జేసి దంచి కుండలో బెట్టమన్నారు స్వామి॥
ఆహాహా వోరి కుచ్చిత! చెవటి, వాల్మీక నారదాది మునీశ్వరు
వచ్చి వున్నారని జెప్పరా వోరి. ఓ స్వామి వాల్మీకి నారదాది మునీశ్వరు
లు వచ్చియున్నారు స్వామి   అహాహా ఓరి హరిదాసా ఇతే మాపట్టపు
రాణియైన లక్ష్మీదేవి సహితముగా సఖులతో గూడా జన తాపసోత్తము
లను దర్శించి చనుదెంతాము నీవును మా వెంట వత్తువుగాని లేరా
యని చెప్పి లక్ష్మీదేవితో నేమనుచున్నాడు.

ధరు. మునులు సేవించి వత్తాము మురహరుని రావె ఓ లక్ష్మి
వనజాక్షుల గూడి వేగమె యామలోచనా ॥
యాగాది సత్కర్మములు సాగిస్తు రనుదినము
యోగక్షేమములరసి వేగ వత్తామె   ॥ము॥

వ. అని చెప్పి లక్ష్మీదేవిని దోడ్కొని స్వామి రాగా మునీశ్వరులెల్లరు.

సీ. గరుడ గంధర్వ సిద్ధ కింపురుష సాధ్య
ఖేచరోరగ సుర యక్ష కిన్నరాదుల్
హరిహరి యని వినుతింప నమరవైరి
యౌ కనక కశిపుని జంపినట్టి శౌరి.

ధరు శరణు శుభదాయకా హరేపాహి॥
శరణు రమానాయకా   ॥శర॥
శరణు శరణు దేవ శరణు మహానుభావ
గురురూప జిత పంచశర సుగుణాకార ॥శర॥
శరణు పతితపావన హరేపాహి
శరణు సజ్జన జీవన
పరమ దయాకర భయ పాప విదూర
వర శ్రీ యహోబిల నివాస మాంపాహి ॥శ॥

వ. యిట్లు వచ్చిన ముని పుంగవులకు సుఖాసీనులన్ గావించి అర్ఘ్యపాద్యాది
విధులన్ పూజించి స్వామి మునీశ్వరుల జూచి యేమనుచున్నారు.

వ. మునులారా యేటికి యేగుదెంచితిరి యీ వనములోన ధన్యుండనై
తిని నా జన్మ సఫలమాయెనిక సందేహంబు లేదో మహా
మునులారా . . . యోగములు సన్నిద్ధంబుగా సాగునే
యనినన్ దానవవైరి జూచి మును లిట్లన్నారు మానాయకా.

కం. యాగము దీక్ష వహించిన
యోగంబిది గాక వనము యూరంబున యా
నాగంబును యిత్రులవలె
సాగును నేర్వాని వీక సారసనాభ.

సీ. క్షేమమే నరసింహ క్షేమమే పేస తిరుమన
క్షేమ మీకృప వల్ల క్షేమమయ్యా
ద్వారపాలకులు భూతలమందు క్షేమమే
క్షేమ మీకృప వల్ల క్షేమమయ్యా
సఖులకు క్షేమమే సరసిజ జనా
క్షేమ మీకృప వల్ల క్షేమమయ్యా

జనులకు క్షేమమె క్షేమాత్మ నానా

క్షేమమయా కృపవల్ల క్షేమమయ్యె

క్షేమమే పన్నగారికి శేషునకును

క్షేమమున్నారు తమరు ఆశీర్వదింప

అగతిస్తురుగాని మాకు అబ్జవదన

జన్మహరులార వర్ణమోసదయులార ॥

కం. మునులకు తమతమ వరనిజ

వనముల వసిచి మురారి వాంఛలు యారి

జనియంతఃపురమునకప్డు

డనియెవన . నలజూచి అతివేడుగనూ.

వ. శ్రీ చెలులార . సమజ్జన సాగ్రివుల అతిసేఘ్నంబుగా తెందని బలు

కగాను. చెలులు గొనివచ్చిరి.

ధరు. మంజన మొనరించి రవలూ మానే తకు ముజగములు జేయ సంతంబూ ॥

పజజేం హరి పదాతలు నిలుచుగ హజ్జిజేపకొ గొలుచు హరిదాసును బాలె ॥

ఘల్లు ఘల్లు ఘల్లన కంకణములు జడలోనుంచి జల్ల నిరాల సుమములు

తల్లడిబడి తండ తెల్లాడగ బొట్టు నల్లని కస్తూరి మల్లె నరి జార

భువనముల కరక్లేజ యుగములు మొలకోనలు వదలక కట్టుబలములా

నుదుటిపా. ఉ బొట్టు వెయిదమున నపియింపవడనమున మ. బందువయింప స్వామికి. ॥

వ. డివ్య ఉనరహరి . ర . . మ్మనగధా వెయలకవు . . . . . .

కమ్మలు చెక్కున లూగకె సన్నిదము యార హరికి జలకములార్చిరి. అరతిడి

యుత్త ముత్త సన్నని గిరరు నామము ధరించి శ్రీయుతే సంధ్యాల్ వాంచి

చినాభరము సుహారపు సొమ్మును ధరించి హరియంత ఉనూ కెడు వేడుక

మద్దురాన్న ముగుడిబి హరిడెత పాణికుండై తనచే పదము లూసంగిన

వీడెము లందుకొని మాదేవితోను యుళ్లని బలికెను.

ధరు. దేవిదేగ రుడాచలమున కిప్పుడే వచ్చెద నే బోయి

జాతరా కేందుముఖి యుండుము పే వితరుల వలె నే మెచ్చుకూ

శ్రీ నరహరి యుదెక్కడి మాటలు వినవలవ తె బలికేవు

యూతలపెక్క చెడ కొత్తగ నే దే తరుణి మరి చెప్పెనా.

హరిహరరామా ఆగము యా క్రీడ తెరవున బలిక చెదర వేము.

౧. యెన్నడును యుట్టి తలపు చేదన్న గేక

నన్ను నిట డించి బోయెదననుచు నేడు

బలికె కారణమేమి ఓ పద్మనాభ

తేటబడ నెంతింప నాతెరగులెల్ల

౨. చెరముచ్చుకుపే టాడి ప్రేమబుట్టి, బోవదలచి తినింతి యపువ్వా బోరి

పనులు బెరిం యున్నది భవ్యత మైనగాన నను బంపు వేటాడ కహనమున రా

ధరు. వేడుక బతి యారు వేటాడజని యెది చందమేరా

నన్నిదనుంచి యారెదిగె యెగెది చంద మేరా.

నన్ను బారయర నివిక్క మొరవర వీర జాన్కే

హరిపన్నగ శయన తప్పిన్నగ బోయా . . రక్షే

కం. పతియా వేళవి వెంగము

సతిగ పుడె పుష్పశరము సంధించుటనూ యూ

రతిపతి యుట్లుండగ నే

గలి నన్నుడించి బోవ గాదోయ దేవా.

యింత చింత లుమే టికి రమాకే

కింత చింతలు వేటకి రమాని ॥ కింత ॥

ఘంతము వెరక లేదు తొవచ్చియుంటిని

వస్త్రమెనాంతము నుండెడ ॥ యింత ॥ జాగ్రత్తగా నుండవే రావు

నీ వాగ్ర వేళలు జేసకే పుత్రులనందరి నిగ్రహించుకనేను నే క్రమము వచ్చి అగ్రమువూడ్వే

ఉత్పలమాల. యున్నడు యెండ బాయ కుందుదువు ఇప్పుడు వేటకు బోవ నెంచితీవా
పన్నగశాయి నన్ను యెడబాసిన తోడ మహాటవికేగిరి ప్రియా
వెన్నలారె నీయల్లుని వెదకే దాల్తె నెబోవ పన్నిదారదోలి కోక పురగశాయి వంతిల్లో
నిన్ను తలంచు మహాత్ములను గాచు నటిష్టి పతివ్రతా పావనా బరుడు హాలిపు మహ శివ.
నాయకి నో విడల వెసనంబులు పొందెదవీవు వేటకై
బోయి వృటింత యో శంభము పొందగ వచ్చెద వేలనే కుంబాం
తాయనాయనే నిన్ను అంబుజాక్షి వినుము అపాయము
జేయునే గెలిచె యీ తెన్నన్నులలన యీవె.
శాస్త్రజ్ఞుల వచనే బుల్లైర ప్రియులు జేయు నీదానవు బాలి జలజాక్షి . . . .

దరు మురుడు నన్ను ధరించెనో శ్రీనరసింహర్శ ॥మ॥
అరహా వెదనన్ను వెరవునన్నది
కరుణా జూడుము నన్ను కరివరసమరర ॥మ॥
అటక వాహాన పెన్కగ మన్నదు వానే దళములె మాగుదుగా
కలకలము నను కోకిల మోత వేదాన్ని నిలయా
వెగిర నన్నులయింపు నటు వచ్చి ॥మ॥

వ. అయితే ~~శ్రీ~~ శ్రీత బర్హాపతి పతితో గూడ వేటకు జను టయను బుత మెుగాని
వుబితవుగాదు నీతి తప్పు యది ట్టిదినే.

సీ. రణ రాంభ చే సంగరమున కేగెడి వేళ
సభ జేరి మాటాడ జూడుగు వ్రాళ
ఖగమృగాదులను తా వధింప వేటకే
ధనము వనమ్ములు బూని తరలు వ్రాళ
సతిని దోడ్కొని బోవ సమ్మతింపరు పెద్ద
లమరులు మునులు బ్రాహ్మణులును
అట్లుండవే తి నామీ తురంబున తోడుకొనిబోవ దుఃఖ కారణము దలప

తోల్లియా భూవరుడు నీతి తోడ
రాజ్యమేలు బూనీతి తెలియక యింతి యోన
చంద్రమతి దోడుకొని పోయి చెప్పరాని
దుఃఖములు పొందడె తానని శ్చయముగనా.

వ. గనుక నో లక్ష్మీదేవి వేటకు బోవునప్పుడు సతి సమేతుడై జన
నాయము గాదు. ఇతే నిన్నిందుంచి నేనందు తామసింప జాల వేగవచ్చెద
నన్నంపుము అని . . . . ~~[illegible]~~

కం. . . రాజవరద శేటక
శుభముగ పోయి వత్తుగాని సురలను తింపన్
రభసంబు యీరి నాకొక
యుభయము యీరి బ్బు వేగ అంభుజనాభ

వ. అప్పుడు స్వామి వేటకై వెడలే తెటువలెనా.

దరు వేటకై హరి వెడలెను జడలనల్ గడలును ॥వే॥
ఘాటముగా చే వరదునవమ్ములు
నీటుగ బూని వనికి కదుమే ధృతి ॥వే॥
నగములు మృగములు ఖగములు బహు
పన్నగములు యుగయుగమున నుంచు డ్యాలితే ॥వే॥
తాలరమాల రసాలసాల హింతాల సాల వనాలకు సొగసుగ ॥వే॥
శరభ కురర చామర శంబర సూకర జంబుక శార్దూల సైర లీ పొసరుటకు ॥వే॥

కం. నదులను కొండల వనులం
బుడులకు బోల్ కోలను లునుత పా భూవులు
~~భూముల~~ పూపొదలును కనుగొనుచును
తాపద బారి గడుచుం గొంచు పరిపరి బలతము లా.

ధరు. యేనేను పొంచి యేనేను
దీపి యుగాస్త్రము అంబోధి ॥యే॥
యేకనేకలక్ష్మీకు డొనరతేసరి
వేషము జేసిన హంస పొంచి ॥యే॥
తూటుపోవగా కొమ్మునాటి మృగమున్న
సూటి జూచి కపటనాటకధారియ ॥యే॥
చాలమృగాల ఖగాల వనంబుల
నీలాగు నుగ్ర శస్త్రాలుప యోగించి
యట్లే వేటాడుకొంచుండ . . .
యీద కూర్చుండు కొనేటి అటు తర్వాత చెంచు శ్రీ వచ్చెను.
సీ. యెందేని రో నన్ను యెంద బాశి మాతల్లి దండ్రులు బందులు తమ్ములిపుడు
గానమే యెట్లుగ గహనంబు నేదాటి పోగలదాన మా పురముజేర
అతి ఘోరమైనట్టి అడవిలో సింహ శార్దూలాది చెదప్పి గోలన గున
యేమి పాపము నన్నో యిటు బాయవలనెను నో మృడాని భవాని పుగ్రహారి
గీ. నాకు శుభ మొదవ వెసగి కానన ముదాట జేసి
మాతల్లిదండ్రుల జేర్చితేన . . . .
. . . . . మనసూర్తిగాను.
అంబ నా జగదంబ కదంబ వాసి.
వ. అని మృడానీ దేవిని గూర్చి మనస్సు పూజజేసి నమస్కరించి తల్లితండ్రుల
వెదకుచు వచ్చే మార్గంబె టువలెనా.
ధరు. తలిదండ్రు లెందు పోయిరో నను విడచి
యిటువేగ జేరియున్నారో
నన్నుల యింపు మనమున దలంచి యున్నారో
వారలు . నన్ను వెతకుచున్నారో ॥త॥

మృగపక్షిజాతులు జూచి జూచి సూబగ కేరములు చాలా
నాటగనే యచును నడచుచున్నారో
ఘోరాటవిలో మధ్య దగిలియున్నారో ॥త॥
రేపు డవచ్చితి మో తెలియకతే కున్న నాయ్యాత ఫలమేమొ
శ్రీకరముగ మన మేచెంచు వ్వాళులో
పోగూడ యిపుడని బుద్ధులద్దగించిరో ॥త॥
రెండు జూతురో నేమి జేతు
యెందేరి యుందురో యీవాళ
తేక గుండు చు నన్నే మని జోరుచున్నారో
బంధులు సఖులైన బాలులు నను గన్న ॥త॥
యింటికి బోవనేను తెరవి క్కటని యేర్పడ తేదు నాకు నా
కంటికి దోచరో తెలిసి కర్మము జాతను బోవనియ్యదో
వెంటను యాల వచ్చితిని వేటను మాపిన తల్లి తండ్రు
. . . దా అడవి టోనే జూడను కూడ వచ్చితినే.
వ. యిట్లు వెదకుచు వచ్చి . యీద కూర్చుండు కునేది యీ చెందమువే
టాడుచు రా చందనగంధి యెటుకతె రానా చంద్రుడై చందము వెలుగునో
యట్లు వెలగేడు మోము దాని కప్పుడు కని యేనూ.
ద్వి. శ్రీలక్ష్మి నామణి శ్రీమంతి నెన్న
బాలచెందారనన భద్రభయాన
నారీశిరోమణి నయగుణశ్రేణి
బారు పంకజమణి సరస కల్యాణి
అలినీల వేణి కోకిల కీరపాణి
జలజాత నేత్ర జంచల మృదుగాత్రి
కుండు కుట్మల దంతి కులుకు పూబంతి

సౌందర్యవతి జూడ చెంచులి జూడ
మన్నది యదిగాదు పన్నగ కన్య
కన్యగాదది మణికంబుల కట్టు
గట్టుగాదది భవ్యకంబుల మెట్టు
మెట్టుగాదది బలువెంట లబోటి
బోటిగాదది తలబోయు వదూటి
నీటుగా తానెట్లు నేర్చెనో బుట్టి
రూపంబు చేయను రూఢిగా బ్రహ్మయ్య
దీపంబువలె దీని తేజమున్నదియ
యెందుండి యిట కొచ్చె యెందు కేగెదదో
బందుల వెతకుచు భామాలలామా
దీని రూపమె రూపు దీనికి జూపు
యీనాతి పొల్పు రతీశ్వరు తూపు
బాపను పాపను బాలెందు ఫాల
యేపతి కొప్పగా తాపంబు గలిగె
దిట్టి నాయనికినే మరుల్ బెట్టి
బట్టి భోగింపక బాయునే నాదు
తాపంబులనుచు ప్రతాపంబు యీరి
నా పంకజాక్షితో నళినాక్షు డనియె
చందనగంధి సుందరి
కుందరదన చంద్రవదన సుహాసవ్యరదనా
యిందున నిను గనికే నా
నందము పొందితిని చెంచునాయకి వినవె.

వ. మోహమునకు సోమధీటి విశ్వక్షచుంబి యెంనభంబు జేరె సౌ
రాయిగాత్రి నేడు లతంబగం బాలకోడి కోకిల్
భూమియారు హంబు జేరె సరిబోన యట్టినే పుణ్యారాలి వై
కోయలి నిన్ను నేను కనుగొన్న ఫలంబె ఫలంబు లిమ్ము హోనే
ధరు. యెవవెవో ముద్దుగుమ్మ యుండు విహరించేవు
వోలి వివరింపు నాకిప్పుడు వెలదిరో కుతయారో ॥
రానవం బందుండవనీకం నార ఓంబు లే మె వో మానినీ
రాజవదన మగు కుందరదనా ॥
నీ తల్లిదండ్రు లెవ్వారు నిజముగ దెల్పవె
ఓ నాతిరో హంసగమన నళినీదళనయనా ॥
వారి పేరేమి పూరెందు మీకు
ఘోరకానము కేరితి వచ్చితే కేర వారికో
దెల్పవే ముద్దుకే పల్కవేనే
ఒల్లగ మరునేతి చిల్లవూకునిశ్చ వేళ్లోన్న ఫలమే కల్గెనేడు . సుదినము వెర్సీ.
కం. ఓ దుసునీ నదుముకు హరి
యాతునను మధుపముల కుంతలోన్నతములకున్
యీ దింపు విరమల కు .
. . వశిగాప్రి . నీకు అంబుజగంధీ.
సీ. హరి నాదు వృత్తాంత మంతలో కొంతనే
వివరింతు వినుమీను వేదవేద్య
నా తండ్రి చెంచునికి నాయకుండతనికి
ప్రీతిగా తొలిచూలు బిడ్డనగుదు
మాబంధువుల జేరి మృగవేటకై వచ్చి
విడపడితిని మహావిపిన మునను

గేయమందేశిరో పోయని నను బల్కు
చున్నారో వేటాడుచున్న వారో
జాలి జెందుచు నేనిట్లు జగదధీశ.
యీ వనంబెల్ల వెదకి తిరిగెందు గలరో
నాదు తలిదండ్రులని వేగ నడుగుకొంచు
వచ్చుచున్నట్టిదానను వనజనాభా.

(one leaf missing.)

ధరు స్వామిని భూతికలు గన్నారదూ
యోగివరుల మౌనిముద్ర కేలువదలదూ ॥
ధ్యానములను వినుచు ప్రణవ లీలగగన కమలమధ్య
భాను కోటి భాసుర ప్రకాశ రామునైనగాని ॥ స్వా ॥
కనక శిఖర మధ్య పదములో
తారకాగ్ర జనకరాది హేమక హృదయమై
ఘనతట ప్రభావరోప జనిత సప్తితంబరమున
మనుగు నిలిచె ఉదయ బ్రహ్మం
బనియు మనన మైనగా ॥ స్వా ॥
గంగ కమల మధ్యకన్యా
సుప్రవాహ సంగత్రికుట క్రితభాషియై
రంగన వక మైన ప్రణవ
మంగళాత్రి సరళియందు
సంగధర నిజాంక లింగ సంగమంగ మైనగాని ॥ స్వా ॥
అవని దివిజుల . కలశియు
తత్వకోశి భువన బుద్బుదాదు లాయనూ
త్రివిధ గుణి బిడంబులవియు
వివిధ రూప శభళవస్తువు
శివుడు జీవులను ఉమాయ
వివరములను తెలుసుదవక ॥ స్వా ॥
శ్రీ కృష్ణ సింహ్మ జయ.

ధరు. రామబ్రంహ్మ మయంబు యిది రాజయోగసారంబు
యీ మనుజులకును వివరము తెలిశితే
సాగమ బాస్కరులు చూడనే వెలుగునూ ॥ రామ ॥

వాయు వందు హృదయించి యిదివర తేట పై కనుపించి
పాయక జలధర పటలందలినే
మాయ కల్పకపుడు.. మున మెరసిన ॥రామ॥
అంటి అంటనీ పొందూ అలతామెర పాత్రపు బిందు
జంట వెలుంగుచు జాడ తనంబున
మంటికి ఇంటికి రెంటికి నడుమను ॥రామ॥
లో. బలన విచరించి
యిది లోతను పాడ. నుగాంచి
జీవులలో సంజీవ కరుణామై
జీవన్ముక్తికి జీవనమైన ॥రామ॥
మను వంశాం బుధి చంద్రం
మన పాలిటి భాగ దేవేంద్రం
యను సహాయమై యనుచు సమాధిని
దనరిన యెగంటి తారక కోదండ ॥రామ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః.

ధరు. తెలివెరా తీ చేది తెలివెరా ॥
తెలివేరా సకల లోక దేవ నారద కల్పక
అలలు డోలు ఆలింగ నిత్యానంద స్వరూపమైన ॥తె॥
రూపమని జూడ వేరె రూపము లేకనే
సస్వరూపముగ వెలింగే ముక్తాపరహితమైనయా ॥తె॥
నేనునీ వనుచూరాను ఘూనిగ తోచిన తాను
తానైగ దాల్పకయుండెగాని ఘనమైనట్టియా ॥తె॥
కన్నులకు కన్నుగ ప్రసన్నమైన తన్నుగన్న
అన్యము లేక వెలిగే మన్నారుదే పుడైన ॥తె॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః.

ధరు. సమ్మిందది శ్రీరాజ యోగం
గురు సన్నితె దొరుగుర నయమైన భోగం ॥సం॥
విషయాల స్థిరమని కోరి
నాదు విషయపదంబని పైన కోరదాని
మనలక చట్లల మూరి
ఆత్మ పోసగు భృగు మధ్యాన పొడగాన జూచి ॥సం॥
కుండలి స్పూర్తి మెక్కించి
దేహబంధ గుణములన్ని కడకంపోత్రుంచి
దంతిగ మంత్ర మూహించి
అఖండమైన జ్యోతి గగన వెంగాంచి ॥సం॥
విమలమైన స్థానమందు
వస్థిర వమలమై యున్నాది అది జూడ మంచు
అమనస్క యోగమునందు
ముక్తి కుదురు పాయంగ తిగురు కృపానందూ ॥సం॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః.

ధరు. అంగమేమి లింగమేమి సంయోగ సదానందంబున తేలి లే
పొంగుచును సార్వంగంబున స్వయలింగాచే చెన్నదికో
మానావమానంబిది యభిమానం బెంచుక లేక
తానె నెఘగ యెరుగని యారి వధానంచె చెన్నదికో
ఆనంద బాష్పంబులునా మెన పులకలూదవంగ
లోనై చిత్రము లోనా చిత్తం విలీచనాంచె చెన్నటికో.
మేనైన మనసా లింగము ఆ లింగము సుఖమంది
ప్రాణంబున శివ కేళి యరుతు రతి పాలంచె చెన్నటికో.

మేటైన సుధామృత శరణిధి నోలలాడుచును
సోలుచు నాదు మనోలయమైన శివాలయమిది యెన్నటికో ॥
కారాదేంద్రియముల సందడిగ జలజలను యడ . శి
పరవశ భావంబున తానెరిగేటి పరవశమిది యెన్నటికో ॥
గురుదేగం టిశ్వరు తేజాంబరమందోని గోచరమై
పరమానంద రసాంబుధిలో చేర నవసరమిది యెన్నటికో ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

ధరు. రారా రారో దాశ్యా ధర్మ రతులూ
పంటారుల న్యాడదె మోక్ష గతులు
చెప్పితినదినే ధీనిత్రించుకో
శ్రీహరి పెప్పుడు బోవునోయని యుంచరో
గుప్పించిన యింద్రియాదుల గాల్చరో
వారుల తప్పు తెంచేదుర్బుద్ధుల త్రుంచరో ॥రారా॥
రామానుజ రామానుజ యనరో
ముక్తిగాము లైన సుఖము లింత్రేమనరో
యేమారక దాస్య . . . మేమిచనరో
మించి నామ గ్నానముల బాదగనరో ॥రారా॥
భుక్తి సంపద లెల్ల త్రొక్కరా
ముక్తి సంపదల కెమొక్కరో
భక్త భాగవతులను మ్రొక్కరో
ఉతర దిక్కు వారు పూలగంటె నక్కరో ॥రారా॥
పంచి వేళ్ళు యిట్టి దించి పెట్టరో
యాగొట్టిన విరోధి మూలగొట్టరో
దిట్టలై మాయలేప్పటెని బట్టరో యేముని బిట్టబింటు లెలబావిడమెట్టరో ॥రారా॥

ఆది లేని పెండ్లాల లేడ పెదరో
మన యాదవగిరి వీధికేగెదరో
పాదర . . కాన్నల తామసించెదరో
యతిచక్ర ధారులో స్నారకేగెదరో ॥రారా॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

ధరు. చెలియ చిన్నపము కాయవమ్మ శ్రీపెరుంబుదూరి కులకు
యెలియితో యీ దాస్యరాలి యేలుకో వలయునని ॥చెలి॥
తాము శ్రీహస్తములను తాలినాగళమున గట్టి
రామానుజాయనె దివ్యనామము నాకొసంగిరో
కాయిని నాచెంత బాపించమని తలంపులో నుండెదమని
హితవుప్ప సాదించెమని యీమాట తప్పపోమని
నాతోనుయిట్టి నెమములు బల్కి యారెరాకయున్నారో ॥చెలి॥
ముంగురులు దువ్వినాతో ముచ్చటలాడు తనంతరంగములో
దానావారి మొంగనా తాలించినారో యంగనా
వారియ. మెలంగనా కోరిన ద్రవ్య మొసంగనా
దాస్యములకు పొంగనా మాసాన్యములకు పొంగనా
యేమి జేతు నాలింగనము జేయరాదె సంగతి యినారో ॥చెలి॥
పరమ తిరుమంత్ర ద్వయ చరమ శ్లోకార్థ నిష్ఠ గురి సఖులుగొల్లాను
రాకయున్నారో తెరవా నాపాలి కల్పతరువా
యెల్లబోటి సుందరివా నీవు జేయు మేలు మరువా
కరుణామృతము గురువా తత్క్షందాళ
సద్గురు రాఘవాచార్యులై తిరు అవతరించిరట ॥చెలియ॥

శ్రీ నృసింహ్మ జయం.

ధరు. చూడ చూడ వేడుకాయనే ఆత్మానుభవము ॥చూ॥
చూడ చూడ వేడుకాయె సోహమనే భావమాయె
మూడుగూడి యేకమాయెనె ముయ్యేడు దిసంధు మూడవ కటికానవాయెనె
యేడుజీవ్వరకుత్రానై యేకమై వెలుగుచునుండె
మూడు వెలుగు లాగు వెలుగే కూటమియాపర జ్యోతిరూపము ॥చూ॥
గండు తుంపెద్దదల వెత్తాకెనే చెంద్రార్క వన్నె
[illegible] మండలము తెమెదీకెనే
కుండలినాధుండు పూర్తి కుండలిని పై గెలచి
తాండవములాడ సాగెనే
అఖండ భోధ పండు వెన్నెల బయలు జేకెనే బ్రహ్మానంద
ఖండమిలో వేయు రేకుల పుండరీకము లోన సద్గురుడుండె
వైఘరి చూడ కన్నుల పండువై మరియుండే. ॥చూ॥
ఘేంకపాళాలు మోత్రాకెనే ప్రణవామౌన
ధారలోనది యుంట నుమెనే
శ్రుతివాక్యములు నారురై స్వచ్ఛకీర్తి మారకోరి చేరికే వకేయగ
దూరుటణాము ప్రోద్దు పొడికెనె
ఆజ్ఞాక లోన రాజాము లారు విరెనె
హారామయాక్షి నారమై శ్రీ మోక్షలక్ష్మి సారెకు
చెలాగు ఆయ్యగ కారణ గురుడైనమా వీరనారాయణ నే రూపము ॥చూ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

ధరు. పూపలింప భావింప పూహింప యె . . .
అపరిమితమైన పరమానంద లింగంబు
పూజించి నప్పుడును పూజించకటమున్న
పూజబాలించినపుడు అనాదై

పూజలుడులడు లాయప్పుడు తరలియేనాత్మ
తేజమై వెలిగేటి దివ్యాంగ లింగంబు ॥పూ॥
జపియించి నప్పుడును జపియించకటమున్న
పుప జపంబడి యూరకున్న యప్పుడున్
తపజపములుడిగి నంతటి లోనె వెలియుండు
అపరోక్షమువ్వాయ మంత్రాకార లింగంబు ॥పూ॥
ధ్యానించి నప్పుడును ధ్యానించకటమున్న
ధ్యాన మెడతెగి పోన మై యున్నప్పుడున్
ధ్యానమున అది అత్యంబాయనే సచ్చి
దానంద పరమఖండై కృపఘన లింగంబు ॥పూ॥
తలపోయ నప్పుడును తలపోయకటమున్న
తలపుడిగి తలపులుడగక యున్న యప్పుడున్
కలయనంతట చరాచారగతినుండు
కేవలమైన సహజ నిరవయమహా లింగంబు ॥పూ॥
సకలవస్తువులు అంటనుండు అచలమై
అకలంకమైన ఆకాశ [illegible] యుల్లన్
బకముల్లకుట్టియుంచుక సందులేనాత్మ
అకట పూర్ణంబు వెంగంటి గురులింగంబు ॥పూ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

ధరు గురురాయ యెందుకు రాడె
నరసఖలు విరిన నారాయణ ॥గురు॥
పంచకేరములు రొదకాయ
మంచిపున్నమ వెన్నెల కాయ
పంచేంద్రియములు మరుపాయ ప్రపంచమెల్ల తన్నయమాయె.

బుద్ధి కోయిల కోయని తాయ
ధుర్భిపత్నిమై గానము స్తాయ
సిద్ధి తెల్లి కేవలు కాయ
ముక్తి భుక్తి మనుచు న్నత్తన కాయ ॥గురు॥
తెరపు మరపు లేని తెరువాయ
గురుతెరుకలేని తావు తావాయ
పరవశమై మై మరపాయ
మాయెరుకై యుక నారాయణ మాయ ॥గురు॥

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయనమః.

ధరు. భక్తురాల యిటు రమ్మనినను చై బట్టి పిలుచుకొనెనె
రక్తిమైన సంసారము విడచి విరక్తి పొందమనెనే
కన్నులు వీనులు మూసి హృదయగా ఘమ్ము జూడమనెనే
కన్నారోగ రాపతి చిన్ముద్రకు లక్ష్య స్థానం బిది యనెనే
చెన్నుమీర నే తా ఘ్ను రాంబులు చెవులు వయ్యవి మనెనే
వెన్నెల బయిట కు సన్ముఖ ముద్రకు విధయిటు తనుమనెనే
భక్తితో కొను ముక్కు మీద తను దృష్టి జేర్చమనెనే
దృష్టి నిలిపి భూచరి ముద్రకు సంశుద్ధమార్గమనెనే
అష్టదళాబ్జుని తుది పాలవున్నన అంటి నిల్వమనెనే.
అష్టమూర్తి వని ఖేచరిముద్రకు ధ్యాసంనిజ మనెనే
తెలిలి జూపులు భావమువెలి వెలసియుంటి మనెనే
జలజనయననే శాంభవిముద్రకు జననస్థలమనెనే
సలలిత పూర్ణమ లాంతరంగమున శబ్దం వినుమనెనే
సలలిత మున శివ యోగీంద్రుల శివ శాంభవీ యోగమనెనే
నల్లని మేఘము బోలి వెలిగె విద్యుల్లతనదుమ దూరమనెనే

పల్లాసంబున గునలకు తారక యోగం బిది యనెనే
గురుశిష్యుదయగా వాడుపై బడు కొర్కెల దగమనెనే
నరలోకంబున అవనీ చరి అమనస్క యోగమనెనే
స్థిరమున కైరణాని పాదాబ్జముగని శాపజాయుమనెనే
పరమాత్ముడనే శ్రీ బాలబ్రహ్మ స్వరూపమనెనే

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః.

ధరు శ్రీ తాలముగా నీరునేను జంతాతో యాలా బపాడ
నీకు విన్నపము జేసెరా ఓ పరమహంస చెక్కాని బత్త సింపవయ్యా. ॥
యేరూలు రెండు గూడుక యేకమై పారుచుండంగ
ధరుడు స్నానము జేసెరా వోప దివ్యవిగ్రహ మాయ జూడరా ॥
రెండు కొండ లోనా దావ పండు బక్క టి యున్నది
గండు దొంగల పిలవనంపారా వోప పండు దెబ్బ పొందించారు ।
రెండు విల్లు యెక్కు బెట్టి రెండు బాణములు తొడగి
రెంటి నడుమ తగులా వేయరా వోపండు నాదిగె బుట్టనేరా
గాలి పట్టి నిలువలాక .ట్ల విడువించుకోని
రూడల యిడు చేను వేసెరా వో రూడవట్ట యెవరి వశమురా
ఆకు తేటి మాకు మీద వ్రాశా అన్నది మెయగాను
యిక్ష వేని కాకి మ్రింగెరా వో లోకుల ఇది తెలియలేదురా.
నిద్రాలు బట్టు తెలియలేక వో ళ్లు మరచి నిద్రా
పొంగ పెద్ద యిల్లు దొంగ జూచ్చెరా వో యెద్దు నాగట్టు కపో వెన్నెర
బత్తామనే గూటి లోని పంచ వన్నెల చిలుక లయిదు
అందునాక గండు చిలుకరా వో పరమపదవి కి దేవాల దిగెరా
యేటి కట్టు వాక్షనక్క యెవరి చూతవశముగాదు సర్వ
పక్షుల పిలవనంపారా వో సమ్మతించి పిలుచుక వచ్చెరు.

వీధి వెంట నేను రాంగ అంతగా నొక్క కోటలోన
విధి నొక్క ధ్వనియు బుట్టెరా ఓ వినగ వినగ వింత లాయెరా ॥
ఏంటిలోన వల వేసి యాల నిద్ర బోయేవురా
కన్నె యీను వలలో చిక్కెరా ఓ కలసి మెలసి వెటులాడెరా ॥
దారమనే దేహమందు ఆరామనే పామున్నది
అష్ట దిక్కులందు రావాల ఓ అష్టచార్యులాకే తెలుసునా ॥
ఆరామనే దేహమందు నీడా. దామనే చెరువున్నది
మేగం లేని వాన గురిసెరా ఓ మోహమనే పంట పండెరా ॥
అగ్ని యిందు నేను ఎత్తు ఆకాశాన మంచం వేసి
మాయా వాడు తలులు దున్నెంపరా ఓ అంతరంగాన పండు పండెరా ॥
ఏడు కొండల నడుమా యెటంచున వై ఖంబాల
మ్యాడలోనె వుండె వాడురా ఓ నాడునే వనమున్నాడురా ॥
యీలాలుగ యీ తత్వము యీలాగు ఘనులాతురా
బాలలయితే తెలియలేదురా ఓ బ్రహ్మనిష్ఠులకే తెలుసునా ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః

ధరు జయనారాయణా శ్రీ రమణీ
నయన మనమదహా మదామ
వారిజాక్ష శ్రీ భక్త జనప్రియ భవహర పావన నామా ॥ జయ ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః

ధరు. కనుగొంటి కనుగొంటిని పరబ్రహ్మం
కనులందు కనుగొంటినే ॥
అనుల వింటిని ప్రణావ నాదమున్
యొక్క వెలుంగు యుండుట కంటినే ॥ క ॥
దేహములను దాల్చిన్నది వలుపు లాక వాకిలి యున్నది.

యున్నది చిన్నది చిన్న యింటి కన్న
తలుపై నిలుచున్నది తలుపు మరుపులున్నది
తత్వసారం అనే వస్తువులున్నాది
ఆ వస్తు గురు బోధ విప్పు వచేతికి
తెరచి కన్నులు కన్నది ॥ కం ॥
నీలమంట పములను యే వాళ్లే నిలచి యున్నది ధేను
ధేనుపై యాంకెక్క . నలు గంటిని
కోటి భానుప్రభను
ప్రభ మంట పములను మనసు కదలక నిలపించును
నిలపించనూ దృష్టి వినపించనూ గంట
నిలపించనూ ముద్రనూ ॥ కం ॥
కంటి కంటి కినతంమా
కనక కన్య యున్నది ప్రతిమ
ప్రతిమాన క్రియపై పరంజ్యోతి యున్నది యాత్మ
ఆత్మ యున్నది మహిమ మహిమ అనుభవించుట ప్రేమ
ప్రేమ ధన్యులో పొందు అవధూతబాలు కైవో మతీతం పరంధామా . ॥ క ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనమః

ధరు. తేమరో మావుద్దు గోపాలు డెందమున తెస్సియుంటితే చాలునే
వేమారు దూరేది తెగవ బావిలో నీరు వెలవ బోయినటే
వెన్నల చీకటి వెంవంత్తైనా లేదా వానితో వాదా ॥ తే ॥
పలుమారు నావెధ జూచి నోచిన నోట బలుక బోయెర సుమా
అడిగియా చాతనే ఆదించిన డైతే అతని మనసు నొచ్చి నీపై విము వచ్చినే ॥ తే ॥
కన్నారా నను గూడి కొంగిట అయ్యె ద్దె యున్న ముద్దు గోపాలుడే
వెన్న వంటి మనసు రాయి జేసుకొని విడనాడి యుండరాదు మోము జూడడు. ॥ తే ॥

శ్రీ నృసింహ జయం.

ధరు. యాలను వచ్చితివే పిలలనారో ॥యా॥
బాలరో ముద్దుగోపాలునెడబాసి ॥యా॥
పుష్పరని తల యూచెనే శయ్యపైనుండి
పులికి దగ్గన లేచునే కపట దృష్టులు జూచునే
కన్నీరునించి తనువెత్తగా జేసునే యోలలనారో ॥యా॥
తలవాకిటను జేసు . . కేవెన్నావి
తలచుకనే రూరునే వెలదియీడని దూరునే
తనుపేటికటి వెత్తి కోరిక కోరునే యోలలనారో ॥యా॥
నిను జేరి లాలించునే ముదు
గోపాలు దెనసి నిన్నదరించునే
చనవిచ్చి మన్నించునే యింతులలోన
సాటి లేదని మెచ్చునే యోలలనరో ॥యా॥

శ్రీ నృసింహ జయం.

ధరు. అన్నియును నీవని నీకన్న యితరము లేదు
యిన్నాళ్ళు నినుగాన కే భ్రమల బడితిని
నీవు కల్పించినవి నిఖిలవస్తువులెల్ల
యేమి నా సొమ్ములవి యిందు లోన
యే వస్తువులకు యిచ్చి మెప్పింతును
భావింప పూజలె యిటువలె కాయవలెనా ॥అన్ని॥
అన్నిటి మూర్తి అంగంబు నీవయై
అన్నిలోనే నీవుండి ఆదింపగా
ఆత్మకును గురుదేవుడు అచట కష్టదేవుడు
ఆత్మ పూజలు యెట్లు అది కాయవలెన. ॥అన్ని॥

నేరము విశ్వంబెల్ల నీవయై యుండగా
. రుద్రైన యిహపరంబున గనేది
సరిలేని శ్రీ గిరీశ్వర మమ్ము భావింప
వరుస తో పూజ లెటువలె కాయవలెనా ॥అన్ని॥

శ్రీ నృసింహ జయం.

ధరు. అందుపై యున్నది యిదిగోనా
బొందిలోనా జూడనూ
బిందు కళలసందు నందు నాదముండె ॥అం॥
ఆధారములు కూడించి
భేదింపుచు కుండలిపై జారగా
నాద బ్రహ్మానందపై తన్ను తా జూచి
వేదవేదసార మై యున్న తావున ॥అం॥
రెంటికిపై ముప్పాతి జంటగూడి
రెంటినడుమ నిజమై
మంటి ఇంటి నడుమ ఘంటనాదమె వినుచు
కంటి వంటి మంటి యింటిలో రాముని ॥అం॥
కేచమున హెచ్చించి దశవాయువులు
పూరకమున బంధించి నాబి బ్రహ్మ జన్మమె నాయను
రుచ్చి భక్తి తరే కూరాను ఆరూచ్చి రుమారే
సుభ హరు ర్ధ్రా యెఆత్మ . . . . . .
నాబిగాలితే మాకైవల్య నాతు కూసలో కే ముని ॥అం॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

ధరు. బ్రహ్మ మేది దెల్పరయ్య బ్రాహ్మణులారా
పరబ్రహ్మ మేది దెల్పరయ్య బ్రాహ్మణులారా

బ్రహ్మ మేమి తెలుపరయ్యా బ్రహ్మతేజ . . . .

కర్మరహితమైన మోక్షగతిని పొందేటందుకిపుడు ॥బ్ర॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః

ధరు రేపు మాపు కలయు వ్యాపించియు

రేపు మాపు కలయు వ్యాపించెండు వారటి . . గూఢ

. . . . మా దన్నారసైతిగా ॥రే॥

ఏమంతలన్న మాని మనసు మా . తమున పొందుజేసి

తమతమ నాడు బందు తెగని యానంద జలధి

అమ . గ్రోలాడుచున్న అమృతరసము గ్రోలితేని

సమత బుద్ధి గాంచినర్వ . . బొందనైతిగా ॥రే॥

నాలుగైన త్రోవ నడన దాటి నగ్ని బలము దాటి

నేలనడయి గిరికి నేయి మూలమైన చంద్ర జ్యోతి . .

లమృతమందు మనసు భ్రాంతి తెలసి పత్రికాభువి

ఆలయమున పొందజేసి అమిత విభవమొందరా ॥రే॥

గగనమందు . . . నరత్న ఖచితమైన పటములను

అమిత విభవ సదానంద గురుప్రణవమై కలసియున్న

సొగసు తెలిసి పత్రికాభువి . . . . .

(leaf Missing.)

ఇట్లు బలికి యుండెడి తమము బాపుకొనవలెరా

పల్లని జపములు దెలియవలెరా

ఎల్లనాద బ్రహ్మములోని చూపుకనవలెరా

చెదరకెప్పుడు జూడవలెరా బుద్ధి

పదర నియ్యక తొవు బంధించవలెరా

మందిలో నాదములు వినవలెరా

అందు చిద చిదాత్మజము హిమ చేరకనవలెరా

మండలంబున నుండవలెరా అవని

ఖండితంబుగ కరగి అరిగి పోవలెరా

దండి తేజము నిండవలెరా అందు

పండు వెన్నెలవంటి బయలు కనవలెరా

ఏకాంతమున నుండవలెరా అందు

జూటకతో సజ్జనుల జూడు గనవలెరా

శ్రీ కాంతుమదినిల్పవలెరా ఇట్లు

పాతటంబున శక్తి ప్రభలించవలెరా

పర్వ యోగము బాయవలెరా చిత్రముగు

నిర్వికల్ప సమాధి నీవు గనవలెరా

పూర్వ ధరము బారవలెరా తాను

సర్వమై సాకేత స్వామి గనవలెరా

శ్రీ నృసింహ్మ జయం.

. . . . . యెరుకు దేవ జీవు కొను మేని

బోవు నా స్త్రీ బలి వ్యాపైతా వాటు . . . టూనై

ఆకఘ ఫ్లీ . . సోలి సోలి

జగము మరచి భవము ద్రుంచి జాడ తెలియనైతిగా ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

ధరు. భాగవతుల మహిమ బ్రహ్మ భావమాయనూ

ఆత్మ భోగమందు ముక్తిసతికి పొందుటయను ॥భా॥

అజప యోగమందు మనుపు అనుసరించెనూ వెనక

భుజగశయన పదమునందు బుద్ధి నిలిపెనూ ॥భా॥

రక్తిమైన లోకము విరక్తి ఆయనూ యుక్తిలోన విష్ణుచింత యుక్తమాయనూ ॥భా॥

మన్ను మిన్ను గూడి యున్న మార్గ మందునా

తన్ను తానెరిగె యాత్మ తత్వ మాయనూ ॥ భా ॥

వింత వింత చూపులెల్ల విరగడాయనూ

సంతతానంద గురుడు సంప్రదాయమూ ॥ భా ॥

రామ చంద్ర యోగి గురుడు రాజు డాయనూ

ప్రేమ మీర భాగవతుల పొందు టాయనూ ॥ భా ॥

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయ నమః.

Copied By :-

A. V. Saubhari Sharma.

Compared By.

1. Z. Venkata Subbaiah

2. A. V. Saubhari Sharma.